לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

„בשידור חוקר": 7 נשים נוספות סיפרו כי הותקפו ע"י האנס בעל הסובארו

מאת כתב „על המשמר" לענייניים פליליים

חוקרי המחוז הדרומי של המשטרה משוכנעים, כי בדרום הארץ פועל מזה שנתיים אנס אחד מסוכן ביותר, שהוא האחראי ליותר מעשרה מקרים של נסיון אונס, אונס ורצח נשים.

(המשך בעמוד 16)

יום ג', ז' בכסלו תשמ"ז, 9 בדצמבר 1986 / שנת מ"ד מס' 13212 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

הרוג נוסף בשטחים: נער ממחנה בלטה

גם אתמול נמשכו ההפגנות האלימות בגדה וברצועה ● נער בן־12 ממחנה פליטים בלטה נהרג ו־4 אחרים נפצעו בעת שצה"ל פיזר לווייה סמלית שערכו צעירים להרוגי ביר־זית ● צה"ל בודק נסיבות מותו של הצעיר ● בהוראת השלטונות נסגר הקמפוס הישן של אוניברסיטת ביר־זית ● מרצים במסיבת עיתונאים: המאבק ללימודים — הוא מאבק נגד הכיבוש ● קצין צה"ל וחייל נפגעו מאבנים

מאת פנחס ענברי
כתב „על המשמר"

גם אתמול נמשכו ההפגנות האלימות ביהודה ושומרון ובבלטה נהרג בהפגנה נער נוסף, ראמדן מוחמד בן 12. מקורות צבאיים מוסרים כי לא ברור בוודאות אם נהרג בהפגנה או בנסיבות אחרות. מקורות של התושבים אומרים כי נורה מאש חיילי צה"ל מבדור בעורפו. באותה הפגנה נפצעו ארבעה צעירים אחרים. שלושה ברגליהם ואחד בחזה. הם מאושפזים בבית־החולים בשכם.

(המשך בעמוד 16)

נסגרה אוניברסיטת א־נג'ח בשכם

אוניברסיטת אל־נג'ח בשכם נסגרה אמש לשבוע בהוראת שר־הביטחון. מקורות בטחוניים אמרו אתמול כי מבדיקת הנער ההרוג בבלטה מתברר כי הוא נהרג עוד לפני שהחלו המהומות.

„עניין החיילים החטופים נכלל בעיסקה בין ארה"ב אידאן וישראל"

גילה אמש רה"מ שמיר בסיעת הליכוד ■ שמיר אמר עוד כי „עכשיו עם פיצוץ העיסקה פוצץ הטיפול בחטופים" ■ הוסיף כי מצפוננו בכל העסקות האחרונות נקי — ואילו לא הודלפה הפרשה היו הישגים שכולם היו מברכים עליהם ■ שיבח טיפול צה"ל במהומות בשטחים — ותקף הטלוויזיה „שחקרה אלוף הפיקוד כאילו היה פושע"

מאת מוטי בסוק
כתב „על המשמר" בכנסת

„עניין החיילים החטופים נכלל בעיסקה האמריקנית־איראנית־ישראלית. עכשיו עם פיצוץ העיסקה פוצץ הטיפול בחטופים", אמר אתמול רה"מ יצחק שמיר בהופיעו בפני סיעת הליכוד בכנסת, שהיתה פתוחה לעתונאים.

רה"מ אמר דברים אלו בתשובה לשאלה של עוזי לנדאו ליכוד („חרות"). לנדאו התעניין בגורלו של הנווט הישראלי ושני החיילים שנחטפו בלבנון, ונמצאים בידי גורמים עויינים לישראל.

ישיבת סיעת הליכוד, היתה פתוחה לעתונאים. נכחו בה לבד מרה"מ, רק שר אחד (חיים קורפו). שגם הוא עזב בהתחלה ופחות ממחצית ח"כי הסיעה. הדבר עורר זעם, ותגובות קשות אצל מרבית הדוברים.

פולמוסים עקרים

רה"מ פתח את הישיבה וגם נעל אותה. דבריו נאמרו בצורה מינורית, במאמץ לרכך ניגודים ולמנוע מחלוקות, גם עם השותף הקואליציוני הכביר. שמיר הדגיש כי הוא בעד סיום ועידת „חרות". הוא פועל בכיוון זה, הוא מעוניין בהידברות מוקדמת, כדי שאפשר יהיה להגיע לוועידה מוסכמת, אם לא תתאפשר ועידה כנ"ל, הוא יראה בזה טרגדיה אישית. אולם הוא מעדיף את שלמות „חרות" על דמוקרטיה פנימית במפלגה.

שמיר התלונן בדבריו על כי הסערות הפנימיות והחיצוניות מונעות מהממשלה וממנו אישית עיסוק בבעיות מהותיות של המדינה, לעומק. לדעתו רוב הפולמוסים הפנימיים עקרים.

צה"ל יטפל

המאורעות האחרונים בשטחים אינם חדשים. מידי פעם אנחנו נתקלים בהתעוררות רגעית של הגורמים הקיצונים, המחפשים פיצוי לתיסכול

(המשך בעמוד 16)

שולץ בוועדת החקירה: לא ידעתי על הנשק לאיראן — פעלו מאחורי גבי

גילה כי השגריר בלבנון ג'והן קלי ניהל הפעולה הסודית מבלי לדווח למשרד החוץ ● מקפרליין בעדותו סתר הודעת הנשיא כי לא ידע על המשלוחים לאיראן באמצעות ישראל, שנעשו בקיץ 85

וושינגטון — אני נשבע – שולץ מעיד בשבועה בוועדת החוץ של הסנט בפרשת הקשר האיראני (צילום: אי.פי)

מאת זאב בליצר
וחנה אישידורביין,
כתבינו בארה"ב
וכתב אי.פי בוואשינגטון

וואשינגטון — היועץ־לשעבר לבטחון לאומי רוברט מקפרליין, אמר אמש כי הנשיא רייגן אישר משלוח „בלתי ישיר" של נשק לאיראן בקיץ 1985 — עדות זו של מקפרליין — לפני ועדת החוץ של בית־הנבחרים, בשבועה בפומבי — סותרת באופן ברור את דבריו של דובר הבית־הלבן.

מקפרליין אמר בעדותו, כי „הנשיא הורה על משלוח כמויות קטנות של נשק לאיראן במטרה לחזק גורמים שם המתנגדים לטירור".

מקפרליין לא נקב בשמה של שום מדינה שלישית, אך ידוע כי ישראל היא שהעבירה את הנשק האמריקני לאיראן בקיץ 1985. דובר הבית־הלבן שנשאל על כך ביום ששי אמר, שרייגן ידע על המשלוחים רק בספטמבר אותה שנה.

מקפרליין אמר, שהוא מעולם לא דיבר עם הנשיא על העברת הרווחים מהנשק לאיראן, לקונטראס בניקאראגואה, אולם קולונל אוליבר נורת גילה את אוזנו על כך, כאשר שב משליחות סודית בטהראן.

שולץ: לא ידעתי

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אמר קודם לכן, כי לא דווח לו עד לחודש שעבר על ההיתר הרשמי שנתן הנשיא להעברת נשק לאיראן.

בעדות בשבועה לפני ועדת החוץ

(המשך בעמוד 16)

משרד הבטחון הורה לפטר עוד 300 עובדים מרפא"ל ● עמוד 2

„התחייה" נזפה ברפול על דברי „הכפירה" ● עמוד 3

„אני חש בושה על אי־פיתוח הנגב" ● עמוד 4

מפולת ביצוא — הגרעון עלה באוקטובר ב־70% ● עמוד 20

שר לא אבדה תקווה להצגת החילוני האחרון" ● עמוד 20

מיתקפה חרדית על „ערב יווני" בצה"ל

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

קצין חינוך ראשי של צה"ל, תא"ל נחמיה דגן, שיגר בימים האחרונים מכתבים לכלל יחידות הצבא ובהן הוראה שלא לערוך „ערב אלים" (על פי המיתולוגיה היוונית) כפי שהוצע בחוברת שהפיץ לקראת חג החנוכה.

בחוברת תלת־חודשית „נושאים ורגשים", שמכינה ומפיצה מפקדת קצין חינוך ראשי הוזכר כי חג האורים קרב, והוצעו שם מספר הצעות כיצד לציין את החג בערבי יחידה. אחת ההצעות מדברת על „ערב אלים", שבו יתחפשו החיילים לדמויות של אלים מהמיתולוגיה היוונית.

העיתונות החרדית שגילתה את העניין מיהרה לפרסם אותו וגרמה לסערת רוחות בעדה החרדית בישראל.

קצין חינוך ראשי של צה"ל קיבל את ההערה ואמר כי אכן „הרעיון אינו חכם ועשוי לפגוע ברגשות של חלק מחיילי צה"ל". הוא הוסיף כי לא ידע על העניין ולא „עלה" עליו, כשערך הגהה על החוברת, המכילה 106 עמודים. „אלה ששאלו שאלות בעניין זה צודקים ואכן אבטל מייד את ההצעה לקיים ערב תרבות כזה" אמר קצין חינוך ראשי. מקורות צבאיים הביעו אתמול תמיהה על כך „שלמרות הודעתו של קצין חינוך ראשי והוראת הביטול שהוציא, ממשיכה העיתונות החרדית הדתית „לשתות את דמו" של קצין החינוך הראשי".

מחלקים את העוגה בין השבעים

לקראת הגשת הצעת התקציב לממשלה, שוב התגברו הדיונים הפוליטיים במשולש שבין האוצר, בנק־ישראל ומשרד ראש־הממשלה. המגמות המסתמנות הן לחלק שוב את ההכנסה הלאומית לטובת בעלי היכולת על־ידי פגיעה בשכבות החלשות. באוצר מתכננים ביטול מיסים על נסיעות לחו"ל, הקלות מס על מכוניות בינוניות ומעלה וכן על מוצרי יבוא נוספים. כן מתכננים באוצר רפורמה במיסוי שעיקרה ביטול המס השולי הגבוה של 60 אחוזים בלי הטבה מקבילה בהרחבת מדרגות המס. לעומת זאת אין שום דיון רציני במיסוי רווחי הון בבורסה, במיסוי על דירות פאר עליו הוחלט כבר בעבר, בהחזרת מס הירושה ומס המתנות.

העובדים הסוציאליים דורשים בצדק מיצחק שמיר להחזיר לשולץ את ספרו של מילטון פרידמן, אולם אפילו כלכלן זה דורש מיסוי שווה על כל סוגי ההכנסה בלי הבדל מה מקורה. השחרור הטוטאלי של רווחי ההון בישראל על כל סוגיו גרם להכבדת נטל המס על העבודה והפעילות היצרנית ולייקור בלתי מוצדק של עלות העבודה שפוגע בכושר התחרות של המשק. שכן עם כל הצידוק שיש לפרופסורים לעבודה סוציאלית למחות על התערבותו של שולץ בענף השוויון החברתי בישראל, עליהם לדעת כי המצב בישראל בתחום מיסוי ההכנסות גרוע אף מזה בו מצדד תיאורטיקן זה. הוא קורא לחזור לתחומי חופשית בלתי מרוסנת.

בתחום קיצוצי התקציב שוב חוזרת המגמה של העברת הנטל בתחומי החינוך, הבריאות והרווחה אל שכם מקבלי השירותים. במקום קיצוץ אמיתי בפעילות ממשלתיות מיותרות, בתחום הוצאות התקציב אין להמשיך במגמה של קיצוצים בשיעור אחיד בשינוי סדר העדיפויות והעברת סכומים מההוצאה הבטחונית לתחום השקעות בתשתית כגון פיתוח הכבישים, מקורות מים ואיכות הסביבה.

לקביעת סדר עדיפויות חדש חשיבות עליונה. בשמירת היציבות המבוססת בעיקרה על שמירת שער יציב של השקל. הממשלה חייבת לעשות את הכל למען שמירת יציבות זו ולהמנע מנסיון לפתור בעיות ע"י מניפולציות בשער המטבע.

הדו"ח על שכר הבכירים בבנקים — בכספת של שפירא

שכר „הלאומיים" — 8400 דולר (אחרי קיצוץ 20%) שכר „הפועלים" — 3900 דולר

השכר נטו בבנק־לאומי — 3600 דולר לחודש; השכר נטו ב„בנק הפועלים" — 1500 דולר ● לוועדת הכספים טרם התאפשר לדון בדו"ח כיוון שראש הוועדה ח"כ אברהם שפירא יצא לחו"ל והטמין הדו"ח בכספת ● הבינלאומי סרב לספק נתונים

מאת אורי נחשון, כתב הכלכלי בת"א

משכורתם החודשית הממוצעת של עשרת בכירי בנק לאומי מגיעה ל־3,600 דולר נטו, ואילו עמיתיהם בבנק הפועלים משתכרים בממוצע 1,500 דולר לחודש. כך עולה מנתונים שהעבירו הבנקים ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא. ביום ראשון שיגרו ארבעה בנקים

(המשך בעמוד 16)

קצין משטרה ו־2 שודדים נפצעו בקרב יריות במהלך שוד בנק בת"א

בעלי משרדים ניצבו בחלונותיהם וצפו בתדהמה במירדף ובקרב היריות

מאת זהבה מוזס,
כתבת „על המשמר"

קצין משטרה ושני שודדים נפצעו אמש בקרב יריות במהלך שוד בבנק „יהב" בתל־אביב. קצין המשטרה הוכנס לחדר הניתוחים בבית־החולים „איכילוב" ומצבו בינוני. שני השודדים נפצעו קל ואושפזו אף הם.

השודדים נתפסו בתום מירדף שהתנהל במרכז תל־אביב לעיני עוברים ושבים. בעלי משרדים ניצבו בחלונותיהם וצפו בתדהמה במירדף ובקרב היריות.

„זה היה כמו בסרטי בלשים", תיאר רוני, צנחן לשעבר ובעל מוסך ביפו, את שהתרחש לעיניו סמוך לשעה 6 בערב. הוא הגיע לבנק כדי לקחת הביתה את אשתו העובדת במקום.

„כשהגעתי סמוך לבנק ראיתי שני גברים לבושים ברוכונים וגרביים על ראשם. האחד אחז בתת מקלע עוזי ואילו השני החזיק אקדח בידו. השניים המתינו עד שאחד מעובדי הבנק פתח את הדלת הנעולה. הם דחפוהו, נכנסו לקומה הראשונה של הבנק והורו לנוכחים כ־20 עובדים ולקוחות שנותרו להצטופף ולשכב על הרצפה בפינת הבנק, סמוך לחלון הזכוכית הגדול המשקיף לרחוב.

מייד לאחר שהשודדים הספיקו לצופף את הנוכחים ולהשכיבם על הרצפה נתקיימה פעולה. נתגלגל הבהילה והדלת הקופה נפתחה. השודדים הניחו לעובדים ולל־קוחות ונכנסו לקופה הגדולה.

באותה עת הזעיק פקיד בנק, שהסתתר בקומה השנייה, את המשטרה. השודדים בזבזו זמן בנסותם לפתוח את התא הנעול

ובינתיים התקרבו למקום ניידת בילוש של מרחב הירקון שהוזעקה בעקבות קריאתו של הפקיד וניידת נוספת שהוזעקה על־ידי בעלה של אחת העובדות.

הניידות שהגיעו למקום בצפירות הבהילו את השודדים שנטשו את הקופה הגדולה, הכניסו את הכסף שנטלו מהקופות הקטנות לשק שחור גדול, ונמלטו רגלי לכיוון החניה שמאחורי הבנק.

הנמלטים חצו את רחוב ליליינבלום כשהבלשים רודפים אחריהם ויורים יריות אזהרה באוויר. השניים השיבו ביריות ובמהלך חילופי האש נפצע קצין בילוש מרחב הירקון בחזהו. השודדים נפצעו קל ברגליהם ונכנעו. כל הפצועים הועברו על ידי נט"ן לבית־החולים איכילוב.

בדרך מנוסתם של השודדים נמצאו השוטרים את שק הכסף שהכיל כ־5000 ש"ח.

מה־1 בפברואר — 500 ש"ח שכר מינימום במשק העובדים

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול להנהיג החל מה־1 בפברואר 87' שכר מינימום בגובה של 500 ש"ח בכל מפעלי חברת העובדים. שכר המינימום הנהוג עתה עומד על 450 ש"ח.

הוועדה המרכזת הינחתה את האגף לאיגוד מקצועי לבצע את הדבר בעצה אחת עם צמרת חברת העובדים. על החלטת הוועדה המרכזת הודיע המזכ"ל ישראל קיסר בישיבת מינהלת חברת העובדים, שהתכנסה לאחר ישיבת הוועדה המרכזת.

כתבנו מציין, כי בחברת העובדים יש התנגדות לצעד זה, נוכח הקשיים הפיננסיים בהם שרוי חלק ממנו.

הוועדה המרכזת אישרה אתמול פה אחד את מינויו של נאוף מצאלחה לתפקיד סגן יו"ר האגף לאירגון ולמועצות פועלים. עד כה שימש מצאלחה יו"ר המחלקה לוועדי עובדים ערבים.

נציג מפ"ם, מחמוד יונס, בירך על בחירתו של נוואף ועל ההחלטה לבטל את המחלקה לוועדי עובדים ערביים וקרא להעביר את נושא פועלי השטחים לטיפול האיגוד המקצועי ואת נושא הקואופרציה והתחום הכלכלי לחברת העובדים.

האוצר נערך להדיפת מיתקפת שרי המערך על התוכנית הכלכלית

הממשלה תדון בשחיקה הגדולה ברווחיות היצוא ● שרון תובע סיוע מיוחד ליצואנים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה תקיים בקרוב דיון על השחיקה הגדולה ברווחיות היצוא ועל הצעדים שישנו לנקוט במסגרת זו. זאת, בעקבות דרישתו של השר שרון להעניק ליצוא ובעיקר ליצואנים המוכ־רים את תוצרתם לגוש הדולר, סיוע מיוחד.

בתוך כך מסתמנים קשיים לתוכנית הכלכלית המתגבשת באוצר. גם מצד שרי המערך. ובאוצר נערכים להדוף את המתקפה הצפויה על המדיניות הכלכלית.

אתמול התקיים דיון בלשכת ראש הממשלה בנושא היצוא. בדיון השתתפו השרים שרון וניסים, נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, ופקידים בכירים במשרדים הכלכליים. במהלך הדיון תבע השר שרון למצוא פתרונות דחופים למצב שנוצר בעקבות שחיקת רווחיות היצוא, בעיקר לגוש הדולרי. הוא טען, כי שורת החלטות שהגיש לממשלה עוד בחודש מאי ואשר אושרו ביוני לא מומשו עד היום ותבע לבצען לאלתר.

לדבריו חלה ירידה תלולה בחצי השנה האחרונה ברווחיות היצוא. אם בקיץ 1985 עמדה הרווחיות על מדד של כ־15 נקודות, הרי שמאז היא נשחקה והיום היא עומדת על־פי אותו מדד על רמה של 5־6 נקודות. הוא דרש כי תוכניתו לעידוד היצוא, שבה נכלל גם מתן סיוע זמני ומיוחד ליצוא לגוש הדולר, תבוצע בהקדם.

קיפוח משרדי המערך

בינתיים גוברת ההתנגדות בקרב שרי המערך לתוכנית הכלכלית וככל הנראה תתגבש במערך חזית רחבה נגד תוכנית האוצר.

הטענה העיקרית נגד התוכנית הכלכלית היא שגם הפעם קוצצו משרדי השרים במערך יותר מאלה של הליכוד. אותם שרים טוענים, כי על הליכוד לקחת על עצמו נטל גדול יותר של קיצוצים וכי קיצוץ גדול במשרדי הבטחון, הרווחה והחינוך בעוד במשרדי הליכוד כמעט אין קיצוצים למעט משרד הרווחה — אינו מתקבל על הדעת.

במערך מתנגדים גם לתפיסה החברתית הגלומה בהצעות האוצר וטוענים כי אין זה מתקבל על הדעת שמכבידים את הנטל על השכבות הנזקקות לשירותי החברה והרווחה, בעוד שמקלים את הנטל על היוצאים לחו"ל ועל הרוכשים מוצרי יבוא בר־קיימא מארה"ב ומאירופה.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 5 עד 13, רמת־הגולן 5 עד 14, נהריה 8 עד 19, צפת 6 עד 12, טבריה 7 עד 19, נצרת 7 עד 17, עפולה 4 עד 20, שומרון 6 עד 15, תל־אביב 9 עד 19, נמל תעופה בן־גוריון 7 עד 19, יריחו 6 עד 21, עזה 9 עד 19, באר־שבע 6 עד 19, אילת 9 עד 22, חיפה 7 עד 19. (עתים)

שילה וזנבר החליטו לדחות התפטרותם מסו"ב בשבועיים

מאת כתבנו לענייני עבודה

מנכ"ל „סולל בונה" אהוד שילה, ויו"ר מועצת המנהלים, משה זנבר, נענו אתמול לדרישת מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר ומזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, לדחות את התפטרותם בשבועיים. הודעה על כך נמסרה בישיבת מועצת המנהלים של הקונצרן, שהתכנסה אתמול.

רוזוליו השתתף בישיבת מועצת המנהלים ומסר את ההודעה מטעם קיסר, כפי שנמסרה בישיבת מינהלת חברת העובדים שהתקיימה בבוקר. קיסר אמר, כי הוא יתן את מלוא הגיבוי להנהלת הקונצרן והעומד בראשה ויפעל להגיש את הסיוע הדרוש להמשך הפעלת החברה.

מועצת המנהלים תתכנס ב־22.12 כדי לקבל דיווח על הבירורים שיתקיימו במהלך השבועיים הקרובים בין קיסר ורוזוליו ובין ראשי הקונצרן. הבירור יהיה במספר סעיפים: מקורות המימון לביצוע מסיקת האיגוד המקצועי. סמכויות הניהול ומציאת מקורות מימון חיצוניים להמשך הבראת החברה.

מחיר המדיניות הכלכלית

הוועד הפועל בישיבתו כמינהלת חברת העובדים דן אתמול במצבו של משק העובדים. נציג מפ"ם בוועדה המנהלת טען, כי המשק היצרני משלם את מחיר השגיאות של המדיניות הכלכלית של הממשלה. המשבר הפוקד חלק ממשק העובדים אינו, לטענת וילן, סטרוקטורלי, אלא נובע מקשיים אוביקטיביים.

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, רעיה רטיג, קבעה, כי למשק העובדים יש בעיה תרבותית בניהול ונוצרת בה מערכת יחסים „שיש בה הרבה יותר מן ההתאמה לסקטור הפרטי מאשר לאותה חברת עובדים שהגו אלה שהקימוה".

יו"ר סיעת הליכוד, יעקב שמאי, חידש את תביעתו להקמת ועדת חקירה במתרחש ב„סולל בונה" וקבע, כי במספר נושאים העובדות סולפו ולא נאמרו דברי אמת.

בישיבה השתתף מנכ"ל כור, יהושע גביש, שאמר, כי יש לחזק את הקשרים עם האיגוד המקצועי ולדאוג לכך שהמשכורות בחברה יותאמו לסקטור היצרני ולסקטור השירותי. „אי אפשר לחיות עם כל ההסכמים. יש להחליט שהסקטור העסקי יעבוד כולו על־פי כללי עבודה אחיד" אמר.

ועדה בראשות נבון תקבע שכר הלימוד באוניברסיטאות

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

ועדת השרים בנושא ההשכלה הגבוהה, בראשות ראש הממשלה יצחק שמיר, התכנסה אתמול לפני ישיבת הממשלה והחליטה כי הגוף שיחליט על שיטת שכר הלימוד באוניברסיטאות והגובה יהיה הצוות בראשות שר החינוך והתרבות יצחק נבון, שר המדע והפיתוח גדעון פת, יו"ר ות"ת פרופ' זיו, נציג האוצר ונציג הסטודנטים. ההחלטה התקבלה על־פי הצעת ראש הממשלה.

הממשלה דנה אתמול בערעור שר האוצר על ההסכם שנחתם בין הממשלה והעדה הבהאית, המאפשר לעדה פטור ממס על תרומות והשקעות כספים למענה מחו"ל. שר האוצר משה נסים התנגד בתוקף להסכם זה ואמר, כי עדיף לתת לעדה הקלות מס על־ידי החזרי מס ולא פטור.

על פי הצעת שר השיכון והבינוי דוד לוי ימשיך הצוות, שבדק בשעתו את בקשת הבהאים, בבדיקת ערעור שר האוצר. חברי הצוות הם השר משה שחל, ונציגי משרד המשפטים ומשרד החוץ וכן נציג משרד האוצר.

סוכם, שאם הצוות לא יוכל להגיע לסיכום, יחזור הנושא להכרעת הממשלה. יצוין, כי בהחלטת הממשלה המקורית נאמר כי ההסכם עם הבהאים מותיר לשר האוצר אפשרות לערער עליו.

הורי הילדים במעונות ויצ"ו קוראים להפסיק התשלומים

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

זה השבוע השני, שהמטפלות במעונות ויצ"ו נוקטות עיצומים. גם אתמול מצאו ההורים את דלת המעון סגורה עד לשעה 10, ללא הודעה מוקדמת.

הורי הפעוטות במעון ויצ"ו ליד גן־מאיר בתל־אביב התעייפו מהשיבושים והחליטו לנקוט צעדי נגד. בשלב זה, החליט ועד ההורים לבקש מכל הורי הילדים להפסיק את התשלומים לויצ"ו בעבור המעון.

מחר תיערך פגישת חירום של הורי הילדים ממעון ויצ"ו שליד גן־מאיר, ומשם תצא קריאה לוועדי ההורים האחרים בארץ להפסיק את התשלומים.

„אנחנו לא נגד המטפלות," אומרת אחת האמהות. „אבל לאף אחד לא איכפת. לויצ"ו לא איכפת, כי זה לא על גבם. אולי אם יפסיקו לקבל כסף זה ינער אותם קצת לפעולה כשדי לפתור את הבעיה."

דוברת ויצ"ו מסרה, כי במיברקים שנשלחו לראש הממשלה, לשר האוצר ולשר העבודה והרווחה, מבקשת הנהלת ויצ"ו שנציגי הממשלה יצטרפו למו"מ עם המטפלות במעונות היום, המקיימות עיצומים ומאיימות לפתוח בשביתה כללית, מכיוון שהממשלה תצטרך לשאת בכל הוצאה כספית שתיגרם עקב המו"מ.

ויצ"ו מסבירה, כי שכר הלימודים מוקפא עפ"י המדיניות הממשלתית וכך גם ההשתתפויות הממשלתיות בתקציב מעונות היום. בו בזמן, מיצתה ויצ"ו את מלוא האפשרויות לגיוס תרומות לאחזקת מוסדותיה בארץ. אם תסרב הממשלה לצרף את נציגיה למו"מ, מבקשת ויצ"ו מהשרים להנחותה, אם תורשה להעלות את שכר הלימוד או שתקבל מהממשלה השתתפות מוגדלת, שתאפשר את שיפור שכר המטפלות ותמנע את השביתה הצפויה.

העבודה ב„אגן כימיקלים" מתחדשת הבוקר

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

העבודה ב„אגן כימיקלים" באשדוד מתחדשת הבוקר, אחרי 4 ימי שביתה. באסיפת עובדים אתמול, שקדמו לה ויכוחים ממושכים בוועדים, סוכם לחדש את העבודה הבוקר ובו ביום להתחיל במשא ומתן על חידוש הסכם העבודה, אשר סירובה של ההנהלה לדון בו היתה סיבה לפרוץ השביתה.

ההנהלה הודיעה, שלא תשלם בעד ימי־השביתה, אך איש־ועד אמר לכתבנו, כי הוועדים יעלו את הנושא הזה בכל חומרתו בעוד שבועיים.

אגדסטיין וגורביץ ניצחו בתחרות השחמט בירושלים

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

אלוף נורווגיה בשחמט, סימן אגדסטיין, והצעיר דמיטרי גורביץ מארה"ב סיימו במשותף במקום הראשון בתחרות השחמט הבינלאומית, שנערכה בירושלים. כל אחד מהם צבר 8 נקודות ב־11 משחקים.

במקום השלישי סיים אלוף דנמרק, קורט הנסן, שצבר 7.5 נקודות. בהקדימו את יעקב מוריי, נתן בירנבוים וויקטור קורצ'נוי (סגן אלוף העולם לשעבר) — 6 כל אחד. גנאדי סוסונקו מהולנד 5.5, יהודה גרינפלד 5, יואל בנג'מין מארה"ב ויצחק וינגר מישראל 4.5 כל אחד, גדי רכליס 3 ואיר קרייזמן 2 נקודות.

היום אחר־הצהריים יערוך ויקטור קורצ'נוי משחק סימולטני נגד אמנים, סופרים ועיתונאים בקניון איילון.

מאות ממתינים לאישפוז באגף הגריאטרי בכ"ס

מאת חנה נדל, כתבת „על המשמר"

האגף הסיעודי הגריאטרי של בית־החולים „מאיר" בכפר־סבא מאכלס בימים אלה רק 41 מתוך 60 מיטות, על אף העובדה שמאות חולים קשישים, הזקוקים לטיפול סיעודי ממתינים זה זמן רב לאישפוז — פרטים אלה מסר אמש יצחק רוט, מפעילי העמותה למען האגף הגריאטרי בכפר־סבא, הממוקם במבנים של בית־היולדות הישן בכפר־סבא.

חברי העמותה, שכולם מתנדבים, פנו באחרונה לתושבי כפר־סבא וישובי השרון וביקשו שיצטרפו אליהם לפעילות למען העמותה, שמטרתה לעזור לנזקקים לטיפול סיעודי, המהווים מעמסה קשה על משפחותיהם, ולקדם את איכלוס האגף למחלות זיקנה, שלא הופעל עד כה במלואו בגלל מצוקת תקציבים בקופת־חולים הכללית.

יוגבר יצוא מוצרי חקלאות לארה"ב

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

סיכום על הגברת יצוא העגבניות, המלונים, הפרחים וצמחי־הבית לארה"ב הושג בסוף השבוע על־ידי שר החקלאות, אריק נחמקין, בפגישה עם אנשי עסקים מן השורה הראשונה, במהלך ביקורו בארה"ב — הודעה על־כך נתקבלה בטלקס במשרד החקלאות בתל־אביב.

היצוא החקלאי לארה"ב עומד כיום על 15 מיליון דולר ויש פוטנציאל רציני להרחבתו. קניני פרחים, שעימהם נפגש נחמקין, שיבחו את פרחי ישראל, אך תבעו שיווק מסודר ואמין יותר.

השר סיכם, כי ארה"ב תפחית את ההיטלים המוטלים על תוצרת חקלאית, עקב הקטנת הסיוע לייצוא בישראל. המרכז לסחר חוץ במשרד החקלאות כבר החל בהכנת רשימת המוצרים, שעליהם יקטן היטל־היבוא האמריקני.

3 מיליון דולר לפיתוח ענף הפיטריות בגליל

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

נוכח הביקוש ההולך וגדל בארץ ובחו"ל לפטריות מסוג „ירדן", מתוצרת הגליל העליון, הוחלט להשקיע בשנה הקרובה 3 מיליון דולר בפיתוח ענף הפטריות בגליל העליון — מסרו דן לבנון, מנהל המחקר החקלאי בגליל העליון, ומרדכי ישכיל, מנהל בית־האריזה „פרי פסגות", האורז ומשווק את הפטריות בארץ ובחו"ל.

כיום מייצרים חמישה קיבוצים בגליל העליון 350 טונות פטריות מסוג ירדן בבתי־גידול מיוחדים. בעקבות ההשקעה הנוספת, אמורים להצטרף לענף עתיר־ידע ועתיר־הון זה 15 קיבוצים נוספים, ובעקבות זאת תגדל כמות הפטריות המיוצרת בגליל העליון ל־1,500 טונות בשנה.

אשר לייצוא, אמרו הדוברים, כי ניתן להרחיב ללא קושי את שיווקן של הפטריות באירופה ובארה"ב. בשתי היבשות מחפשים זנים חדשים של פטריות טעימות וגדולות, במטרה לגוון את התפריט. גם בארה"ב ובאירופה יש נטייה ברורה להעדיף פטריות טריות על פטריות מיובשות או משומרות.

רה"מ יצחק שמיר:

„אנו מופתעים מהסיפורים כאילו סייענו לקונטראס"

שאלנו את כל אנשינו ואיש לא ידע על כך, אמר בפגישה עם שני סינאטורים אמריקנים ● והוסיף: מדיניותה של ישראל היא למכור נשק רק למדינות ולא לאירגונים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה אמש בתוקף את הידיעה כאילו יש קשר בין ישראל ומורדי הקונטראס בניקאראגואה. בפגישה עם שני סינאטורים אמריקניים ג'ף בינגמן וקארל לווין, חברי ועדת השירותים המזויינים, אמר שמיר, בתשובה לשאלתם האם ישראל מכרה נשק לקונטראס, כי „מדיניותה של ישראל היא למכור נשק אך ורק למדינות ולא לשום אירגונים". מתשובת שמיר עולה, כי ישראל לא מכרה נשק לקונטראס בשום הקשר.

ג'ף בינגמן הוא סינאטור דימוקרטי מניו־מקסיקו וקארל לווין הוא סינאטור דימוקראטי ממישיגן. שמיר ציין בפגישה עמהם, כי ישראל לא ידעה על קשר בין הנשק שנמכר לאיראן והסיוע שהועבר לקונטראס. „שאלנו את כל אנשינו שהיו מעורבים בפרשה האיראנית", אמר שמיר. „ואיש מהם לא ידע דבר על הקשר עם הקונטראס".

נפגשו עם פרס

ראש־הממשלה הוסיף: „כאשר שמענו את דברי שר המשפטים האמריקני ארווין מיז במסיבת העיתונאים, היינו מופתעים לחלוטין מן הסיפורים על הסיוע לקונטראס. כי לנו לא היה כל קשר לכך".

שני הסינאטורים נפגשו קודם לכן עם שר החוץ שמעון פרס, שאמר להם, בהתייחסו למצב בשטחים המוחזקים, כי למרות האירועים — ניכר באחרונה שינוי אוריינטאציה בקרב האוכלוסיה הערבית מפרו־אש"ף לפרו־ירדן.

בהתייחסו ליחסי ישראל־בריה"מ, אמר פרס, כי שאלת יהדות בריה"מ קודמת לחידוש יחסים עם בריה"מ בסדר העדיפויות של הממשלה.

פרס: פרסומים דמיוניים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

שר החוץ וממלא־מקום ראש־הממשלה, שמעון פרס, הגדיר אתמול את הפירסומים האחרונים בניוזוויק, לפיהם העבירה ישראל נשק לקונטראס תמורת תשלום — כדימיוניים. פרס אמר את הדברים במסיבת עיתונאים בשדה בוקר.

עוד אמר, כי מדי יום יש „יותר ויותר פרסומים דימיוניים", וכי הוא אינו מוכן להמשיך ולהיות „על תקן של מכחיש קבוע".

פרס נשאל אם גם בארץ, בדומה לארה"ב, תחקר הפרשה, והשיב על כך, כי כעת יש אופנה של חקירות, וכי יש מי שחשים בושה על כך שישראל אינה חוקרת — ובושה שאינה מצטדקת. „בישראל לא הופר חוק כלשהו", אמר פרס, „ולמיטב ידיעתי אין מה לחקור".

פרס אמר, כי לדעתו לא צפוי משבר בין ארה"ב לבין ישראל בעקבות חשיפת הפרשה. „כשהפרשה תתגלה", אמר, „יראו כולם כי ישראל נהגה כבת ברית אמיתית של ארה"ב. היתה לנו הזדמנות להיחלץ לעזרת ארה"ב בפתרון בעיות סבוכות, וכך עשינו. איני חש צורך להצטדק ולהתנצל על כך" והוסיף: „לדעתי, כשמדובר בהצלת חיים, סודיות לא רק מותרת, אלא גם רצויה. חיי אדם חשובים מסודיות".

ייתכנו עיצומים ברפא"ל עקב ההנחייה לפטר 300 עובדים

הדרישה לפיטורים באה ממשרד הביטחון בעקבות קיצוץ תקציב מחקר ופיתוח בשנתיים האחרונות בלמעלה מ־50 אחוז ובשל הירידה בהזמנות־עבודה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ועדי העובדים של הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) שוקלים לפתוח במאבק ציבורי ובעיצומים לאחר שהנהלת הרשות קיבלה הנחייה ממשרד הביטחון לפטר עד חודש מארס הקרוב 300 עובדים ובשנת העבודה הקרובה עוד 250.

ברשות לפיתוח, שהיא יחידת סמך של משרד הביטחון שורר אי־שקט, העובדים חוששים מגל פיטורים, לאחר שבשנה שחלפה פוטרו כבר 450 עובדים.

לכתבנו הצבאי נודע כי הדרישה לפיטורים באה ממשרד הביטחון בעקבות קיצוץ תקציב המופ"ק (מחקר ופיתוח) בשנתיים האחרונות בלמעלה מ־50 אחוז ובשל הירידה הדרסטית בהזמנות עבודה של מערכת הביטחון.

מקורות במפעל סיפרו כי בשנה שעברה התנהל משא ומתן עם משרד הביטחון לאחר שהמשרד תבע פיטורים של 1100 איש. בסיכום, לאחר שפוטרו 450 איש, הבטיח שר הביטחון יצחק רבין לעובדים ולהנהלה כי לא יפוטרו עוד עובדים.

כעת, עם הגשת הדרישה לקיצוץ מהותי נוסף בכח־אדם של רפא"ל, הודיעה ההנהלה לעובדים כי המפוטרים יבואו מקרב העובדים הקבועים ולא מ־700 העובדים הארעיים. ההנהלה מנמקת זאת ברצונה „לרענן את השורות ולהצעיר את המפעל".

ממקורות ברפא"ל נמסר, כי הקיצוץ בתקציבי המחקר והפיתוח במשרד הביטחון הוא מהותי. לדבריהם „הפגיעה היא לדורות. היות שנפגעים פרוייקטים. עתידים הקשורים ישירות לביטחון המדינה".

יש לציין שבשנתיים האחרונות פוטרו אלפי עובדים מיחידות הסמך של משרד הביטחון ועוד כ־3500 ממפעלים המייצרים עבור צה"ל ומערכת הביטחון.

רפפורט יואשם בהשתתפות בפיגועים בראשי־הערים

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

כתב אישום נגד עירא רפפורט יוגש מחר לבית־המשפט המחוזי בירושלים. רפפורט יואשם בחברות באירגון הטירור היהודי ובהשתתפות בפיגועים בראשי הערים בגדה.

עירא רפפורט הוכרז בחודש יוני לפני שנתיים וחצי (1984) כעבריין נמלט, לאחר שהיה מבוקש על־ידי חוקרי המשטרה בפרשת חקירת „המחתרת היהודית", אך התברר שהוא בארה"ב ומסרב לחזור לישראל.

הסגיר עצמו

שלשום שב רפפורט ארצה ונעצר מייד בנמל התעופה בידי שני קציני משטרה שהמתינו לו שם. הוא הודיע מראש על בואו והסכים להסגיר עצמו לידי החוקרים.

אתמול שוחרר בערבות של 10 אלפים שקלים חדשים בבית־משפט השלום בפתח־תקווה; אולם לא מן הנמנע שמחר תבקש פרקליטות המדינה לעוצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

חשוד נוסף

בזמנו, כשהוכרז רפפורט עבריין נמלט, הוכרז גם יוסי אינדור עבריין נמלט. החשוד בהשתייכות למחתרת היהודית. אינדור לא נתגלה עד היום, אף שנטען שהוא נמצא בארץ.

התקבלה הצעת מפ"ם ור"צ

נשים ישותפו במועצות הדתיות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול הצעת סיכום משותפת של סיעות מפ"ם ור"צ בנושא שיתופן של נשים במועצות הדתיות. תמכו בהצעה גם כמה ח"כים מהמערך. נציגי הסיעות הדתיות התנגדו ואיש מח"כי הליכוד לא נכח במליאה בעת ההצבעה.

במקביל קיבלה הכנסת הצעת סיכום של כל סיעות הקואליציה (כולל המפד"ל) להוציא את ש"ס ואגו"י, הקובעת גם כן שיש אפשרות לשלב נשים במועצות הדתיות.

בהצעת מפ"ם ור"צ, שהוקראה על־ידי חייקה גרוסמן, נאמר כי „לאור עקרון השוויון של כלל האזרחים בפני החוק, קובעת הכנסת, כי מזכותם של אשה ואיש לבחור ולהיבחר כחוק, בין השאר גם למועצות הדתיות". בהצעת הקואליציה, שהובאה בפי עדנה סולודר, נאמר כי „הכנסת אינה רואה מניעה בבחירתו של כל אדם להיות חבר בגופים אלה אם נבחר כחוק".

רופאי בתיה"ח לא הגיעו להבנה עם הנהלת קופ"ח

חטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים לא הגיעה להבנה עם הנהלת קופת חולים בנושא מימוש התוכנית החדשה לשינויים במערכת הרפואה ומלחמת ב„רפואה השחורה".

בפגישה, שקיימו רופאי בתי החולים אמש עם הנהלת קופת־חולים, הודיעו הרופאים, כי ההנהלה התחמקה מדיון מהותי בנושא „הרפואה השחורה" והתרכזה, למרבה צערם, בשינויים מינהליים־ארגוניים שוליים ולא בנושא עצמו.

רופאי בתי־החולים הביעו בפני הנהלת הקופה את דעתם על „הרפואה השחורה", הם טענו כי הדרך להילחם בתופעה זו היא שיפור השירות למבוטח באמצעות הרחבת השירותים הרפואיים מעבר לשעות העבודה הרגילות. בדרך זו, אפשר יהיה לקצר את זמן ההמתנה הארוך, שבו מתייגעים חולים רבים בדרכם לרופאים מקצועיים ולניתוחים.

בסיומה של הפגישה שארכה שבע שעות, סוכם להקים צוות משותף בין שישה חברים, שלושה מכל צד, שימשיך וידון בימים הקרובים ויגבש הצעות מוסכמות על שני הצדדים.

רופאי בתי־החולים ייפגשו השבוע לדיון בנושא „הרפואה השחורה" עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. (עתים)

"המשמר" עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

יוסי חרמוני, דובר „התחיה" לשעבר

על האנטי־כימיה בין רפול וגאולה כהן

מהן הסיבות למחלוקת ב„תחיה"?

— המאבק על ההנהגה בין רפול וגאולה, שרואים את עצמם, ובצדק, כראשי התנועה, והאנטי־כימיה שקיימת ביניהם יחד עם הפער במנטליות. חוסר המסורת המשותפת וחוסר האנרגיה של מנגנוני „התחיה" ו„צומת".

אולי תפרט.

— רפול ממוסד יותר, ומתנגד למעשים לא־מיושבים. הוא גם איננו איש פרסום ויחסי ציבור, בניגוד לגאולה על הלהט שבה ויחסי הציבור שלה. אז אם הם היו משלימים אחד את השני — מה טוב. אבל, יש ביניהם אנטי־כימיה. שלא לדבר על העבר הלא־משותף, האתוסים הנפרדים — בן־גוריון מול ז'בוטינסקי — והמנטליות השונה של יוצאי תנועת העבודה ויוצאי „חירות". קשה להאמין כמה מישיבות מרכז „התחיה" התפוצצו על השאלה: כמה מעפילים הבאתם, ומה בכלל עשיתם או... או, למשל, התדהמה שאחזה את החברה מ„צומת" כששמעו שגאולה לא יודעת איפה נמצא קיבוץ מסויים.

כלומר, המלצתו של רפול לח"כ דראושה להפגש עם ערפאת כדי להתרשם מאמיתות כוונותיו („מעריב" 5.12.86) היא רק העילה ולא הגורם למחלוקת?

— אני חושב, שהוא הושפע מאווירת הגיהוקים על השוק של הכבש. ועם כל זאת, נכון שקיימת סתירה בין מה שאמר רפול לבין עמדות „התחיה". אלא שמייחסים לזה חשיבות מופרזת ולא זו סיבת המחלוקת.

אתה צופה, אם כן, את התפלגות „התחיה"?

— כן. המאבק על ההנהגה לא יאפשר להם להאריך ימים. ולכן הצעתי להם בזמני להצטרף לליכוד. עוד לפני שכולם ידעו עד כמה אנחנו מפולגים. אבל, הם סרבו. קיוו שממשלת האחדות הלאומית תתפרק בקרוב. רק שבינתיים גוברים המתחים במפלגה, ולבחירות הבאות, אני חושש, היא תגיע מפוררת כמעט לגמרי; יובל נאמן איננו איש פוליטי ולא בנוי להנהגה פעילה של התנועה. ורפול וגאולה לא מסתדרים זה עם זו. כך שהפירוד הוא בלתי־נמנע. ובמצבה הנוכחי באופוזיציה אין ל„תחיה" סיכויים רבים לשרוד.

אתי רונאל

הסנטור קנדי יגיע היום לביקור בארץ

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הסנאטור הדימוקראטי אדוארד (טד) קנדי יגיע היום אחר־הצהריים לישראל לביקור בין שלושה ימים. במרכז הביקור יעמוד טקס הענקת תואר דוקטור של כבוד לקנדי מטעם אוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. קנדי ייצא לבאר־שבע, כדי להשתתף בטקס מייד לאחר נחיתתו.

מחר, יום ד', יבקר קנדי ב„יד ושם" ולאחר־מכן ייפגש עם נשיא המדינה חיים הרצוג ועם שר האוצר משה נסים. בשעה 12.00 יתארח קנדי בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת. הוא יסעד צהריים על שולחנו של יושב־ראש הוועדה אבא אבן. אחר־הצהריים ייפגש קנדי עם שר החוץ שמעון פרס. בערב יערוך לכבודו סעודה ראש עיריית ירושלים טדי קולק, במלון „המלך דוד", שבו גם יתאכסן.

סיור במערכת הבטחון

ביום ה' לפני־הצהריים יפגש הסנאטור האמריקני עם ראש הממשלה יצחק שמיר. את רוב שעות היום יקדיש קנדי לביקור במערכת הביטחון. הוא יסעד צהריים באחד מבסיסי צה"ל ואחר הצהריים יפגש עם שר הבטחון יצחק רבין.

הסנאטור קנדי יסיים את ביקורו ויעזוב את הארץ ביום ו'.

קנדי, שיכול היה לאחר הבחירות האחרונות לסינאט, לבחור בראשות ועדת החוץ של הסינאט, העדיף את ראשות הוועדה לעבודה. הוא נמנה עם מנהיגי המפלגה הדימוקראטית אך הודיע בעבר, כי אינו מתכוון לרוץ לנשיאות ארה"ב.

4000 זרים עובדים בארץ ללא רישיון

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בישראל עובדים עתה ללא רשיון כ־4000 זרים, אמר אתמול הממונה על רישוי עובדים זרים במשרד העבודה יוסף טוב, בישיבתה של ועדת העבודה והרווחה. לדבריו התגלו רק בשנה האחרונה 500 עובדים ללא רשיון. מנכ"ל מפעל „ארגמן" חיים קמיניין אמר שדמי האבטלה מהווים אנטי תמריץ לעבודה.

עלות עובד פורטוגלי למעסיק נעה סביב 1200 דולר לחודש ועלות ישראלי בין 1000 ל־1500, אך הנטו של הישראלי מהווה רבע עד מחצית מן העלות של המעביד. יושבת־ראש הוועדה אורה נמיר אמרה, שאילו היו המעסיקים נותנים לעובד הישראלי את הדולרים שהם משלמים לעובד זר, לא היה קשה להשיג עובדים.

לא לחייב סרבנים

מנכ"ל שירות התעסוקה מיכה חקלאי אמר שכל עובד חמישי בישראל עובר לפחות אחת לשנה דרך שירות התעסוקה. מתוך 18,500 המובטלים כ־3000 הם סרבני עבודה. בישראל עובדים ברשיון 2000 זרים ועוד 500 בקשות נמצאות בדיון.

ח"כ רן כהן (ר"צ) הביע בישיבת הוועדה התנגדות להצעה לחייב סרבני עבודה לקבל כל עבודה המוצעת להם. אם ינסו לאלץ מובטלים לעבוד במקומות מסויימים תמורת שכר נמוך הם ייפנו לפשע, סמים וסעד. הפתרון לסרבנות הוא העלאת שכר, במיוחד במפעלי הטקסטיל.

בוקר טוב, השתגעתם?

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מאזיני „בוקר טוב ישראל" הופתעו אתמול לשמוע צעקתו הבלתי־צפויה של מיכה פרידמן: „מה אתם עושים השתגעתם?" שכוונה לעבר טכנאי גלי צה"ל, שנמצאו בעמדת הפיקוח שמחוץ לאולפן השידורים.

הסיבה לתקלה, כך מסתבר, היתה טכנית. פרידמן, שחשב שהוא מדבר אל מיקרופון סגור, גער בטכנאים על תקלה שאירעה בקשר בין עמדת הפיקוח לאולפן, אלא שהמיקרופון השני נותר פתוח בלא שפרידמן הבחין בכך, וכך נרדהמו המאזינים לשמוע התבטאות הלא־כל כך רדיופונית.

9.12.86

רפול בצומת?... ימינה פנהו

רפול עשב לפני „בית הדין" של תנועתו שדן בראיון היוני מדי לטעמם של הח"כים מהתחיה. גאולה ניצחה הפעם... ואולי שיהיה המשך (תצלום: אבי שריר)

התחייה נזפה ברפול על „דברי הכפירה" והדגישה הקו הניצי

מאת יצחק שור.

סיעת התחייה נזפה אתמול ברפול על דברים שאמר ל„כותרת ראשית" בראיון שנערך בבית ח"כ דראושה. באותו ראיון אמר רפול, כי היה שולח את דראושה להיפגש עם אנשי אש"ף כדי לדעת מה הם אומרים. בהודעה שהבין יו"ר התחייה פרופ' יובל נאמן, שוללת סיעה זאת כל הכרות של מו"מ עם אש"ף אפילו יקבל את החלטות האו"ם 242, 338, גם עם ממשלת ירדן לא ינוהל מו"מ כל עוד היא מציעה שינויים טריטוריאליים במצב הקיים. וכאשר לדראושה. התחייה הביעה התנגדות למינויו לסגן שר, משום שהוא דוגל בהקמת מדינה פלשתינאית. החלטה זו של התחייה מאתמול מותחת ביקורת גם על פגישתו של רפול עם דראושה כמי שרואה באש"ף נציג לגיטימי של הפלשתינים.

בראשית הישיבה סירב רפול להיכנס לחדר הישיבות, משום שהעריך כנראה, לאן נושבת הרוח. מאוחר יותר נתרצה ועלה לחדר הסיעה. שם אמר רפול לידידתו גאולה כהן: אינני חייב לך שום דבר. גאולה כהן: אתה לא חייב לי אלא לתנועה. יובל נאמן גער בשני הח"כים הניצים: לא צריך לכבס את הכביסה בחוץ.

יובל נאמן וגרשון שפט שאלו את גאולה כהן מדוע רצה לטלוויזיה ביום ו' כדי לתקוף את רפול על שהתראיין יחד עם דראושה במעריב. על כך השיבה גאולה כהן: ומה עשה רפול כאשר התקיף אותי כשטענתי שאין לאפשר לשמאלנים לשרת בכוחות הביטחון? הוא טען שבין חבריו ישנם אנשי שמאל.

בתחייה העריכו אתמול, כי הריב בין רפול לגאולה כהן לא הסתיים עדיין. ומכל מקום, אתמול ניצחה גאולה כהן: סיעת התחייה קבעה כי „עמדותיו של רפאל איתן אינן תואמות את עקרונות התחייה".

לח"כ ארצי אבד... מפעל
המוצא הישר יפנה לכנסת

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בישיבתה של ועדת הכספים אתמול ביקש ח"כ יוסף ארצי (מערך לעו) מחברי הוועדה לסייע בידו למצוא את המפעל „אר־אל" למוצרי תפירה, אשר נעלם. לפני כשבועיים קיימה הוועדה דיון ממושך בנושא של מפעל זה ובסופו אושרה הענקת ערבות המדינה למפעל, בשווי של רבע מיליון דולר, לצורך חידוש הציוד ולהון חוזר.

לפי מסמך שהוגש לוועדה, המפעל עובד בקרית שמונה ובמג'דל שאמס והוא מעסיק 85 עובדים.

במשך שבועיים ניסה ח"כ ארצי לאתר את המפעל בקרית שמונה, הן באמצעות העירייה והן באמצעות שליח אישי שבא למקום, אך המפעל לא נמצא.

אתמול החליטה הוועדה לפנות לגורמים מקומיים בקרית שמונה ובמג'דל שאמס כדי למצוא את המפעל שנעלם.

משפטנים סבורים ששריד ייאלץ להסתפק בתיירות אם יכשל בבג"ץ

פרקליטים במשרד המשפטים מסרבים לייצג את שריד בעתירת מפ"ם ר"צ ושינוי נגד שחרורו של נקאש ובעד הסגרתו

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

בית־המשפט הגבוה לצדק דן הבוקר בשאלה אם לשחרר את וויליאם נקאש ממעצרו, או אם להאריך במעצר עד תום הליכי בג"צ בעתירה שהגישו סיעות ר"צ, שינוי ומפ"ם נגד החלטת שר המשפטים אברהם שריר שלא להסגיר את נקאש לצרפת.

כבר אתמול הפתיעה פרקליטות המדינה כאשר הודיעה לבית־המשפט הגבוה לצדק, כי לא תתנגד להמשך מעצרו של נקאש. הדבר תמוה, שכן הוא סותר את דעת שר המשפטים שדרש לשחרר לאלתר את נקאש לאחר שהוחלט על־ידו שלא להסגירו לשלטונות צרפת.

נודע, כי במשרד המשפטים קיימת תסיסה על רקע החלטתו של השר, שהיא בניגוד לדעת היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש המצדד בהסגרתו של נקאש לידי הצרפתים. אחדים מהפרקליטים במשרד המשפטים סרבו בתוקף לייצג את המדינה בבג"צ ולהגן על עמדתו השנוייה במחלוקת של השר שריר.

בינתיים מתייצבים מידי יום מול משרד ראש הממשלה ומול משכן הכנסת בירושלים עשרות ממקורביו וממכריו של נקש ומפגינים כנגד המשך מעצרו ובתמיכה בהחלטת השר שריר. הם צועקים: „הצדק יצא לאור" וכן: „ישוחרר נקש".

משפטנים אומרים, כי החלטת הבג"צ בסוגייה זו תהיה עקרונית ביותר בעניין כל בקשות ההסגרה שיוגשו בעתיד לישראל. יחד עם זאת מסכירים המשפטנים, כי אם יקבל הבג"צ את עתירת ר"צ, שינוי ומפ"ם יהיה מעמדו של השר שריר קשה מאוד במשרד המשפטים. גורמים פוליטיים מציינים, כי במקרה כזה תהיה יוזמה של המערך והליכוד גם יחד למנות שר משפטים אחר ולהותיר את השר שריר במשרד התיירות בלבד. אם יידחה הבג"צ יראו בכך במשרד המשפטים משום נצחון של השר שריר על היועץ המשפטי לממשלה חריש.

בינתיים הופקדה אתמול שמירה על חשך אמנון רובינשטיין לאחר שאלמונים איימו על חייו וטענו, כי יפגעו בו משום שהוא מנסה לגרום לאי־שחרורו של נקש ולהסגרתו לצרפת.

9.12.86

לא צפוי וטו אמריקני על הצעת הגינוי לישראל באירועי ביר־זית

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבתנו בארה"ב

ניו־יורק. — מועצת הבטחון דנה ביום שני בהצעת החלטה המגנה את ישראל על אירועי ביר־זית, דורשת לשחרר את האנשים שנעצרו במהלך אירועים אלה, וקובעת שאמנת ז'נבה חלה על כל השטחים שמעבר לקו הירוק, שהינם שטחים כבושים. לא צפוי וטו אמריקני להצעה.

שגריר בריה"מ באו"ם אלכסנדר בלוגנוב האשים את ישראל ברצח. גם את ארה"ב האשים במימון המדיניות הישראלית. הוא קרא לכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם.

שגריר ישראל בנימין נתניהו השיב שהביטוי רצח גם הולם יותר לתיאור התנהגותה של ברית־המועצות בפקיסטאן. הוא טען שהתנהגותה הצבועה של מועצת הבטחון מוכיחה מדוע התביעה להקים ועידה בינלאומית בחסות האו"ם היא טמינת מלכודת לישראל ולשלום.

נאסרה כניסת מסיונרים חרדים לבתי"ס ממלכתיים

מאת כתבנו לענייני חינוך

בבתי הספר הממלכתיים אין לאפשר שום פעולה שיש בה משום הטפה ל„חזרה בתשובה". כן יש להקפיד שבכל מקרה שבו מוזמן מרצה אורח ישתתף בפגישה עם התלמידים נציג בית הספר.

הנחיה זו נתן מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני בחוזר חרש לבתי הספר. בכך ביטל שושני את ההיתר שנתן קודמו, א. שמואלי, למסיונרים החרדיים להיכנס לבתי הספר הממלכתיים. הוראות המנכ"ל אינן נוגעות במותר ואסור בממלכתיים רתיים.

„שוטרים רוכשים נסיון במשטרה ועוברים לחברות בילוש פרטיות"

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

בחברות בילוש ושמירה פרטיות עובדים בישראל כ־45,000 איש לעומת 14.000 במשטרת ישראל — טען אתמול ראש כוח אדם במשטרה יעקב טרנר בישיבתה של ועדת הפנים.

לדבריו, עזבו השנה את המשטרה כשמינית מכוח האדם שלה וזאת בשל השכר הנמוך. רוב המתפטרים הם בני 30 עם ותק של 8 שנים. את מקומם ממלאים חדשים, אך גם יעזבו לאחר שירכשו נסיון, משום שחברות הבילוש והשמירה מציעות שכר גבוה לשוטרים מנוסים.

סגן הממונה על השכר באוצר, יורם שחל, טען, ששכר השוטרים הושווה לשכר אנשי הקבע.

יתירה מכך, במקרים מסויימים חרג השכר לטובת השוטרים. במהלך הדיון הגיעה הוועדה למסקנה שיש לבטל את ועדת המעקב אחר שכר השוטרים משום שהיא ועדה פיקטיבית. יושבים בה שני נציגי האוצר ונציג אחד של המשטרה. כל ההחלטות מתקבלות על דעת הרוב, המורכב מנציגי האוצר.

ספק אם הכוח האירי יישאר ביוניפי"ל

דאבלין. — שר ההגנה של אירלנד פאדי אוטול, המריא אתמול לביירות, כדי לבקר אצל חיילי ביוניפי"ל, על רקע ספקות חמורים לגבי הישארות חיילים אלה בדרום־לבנון, לאחר שבשבת נהרג חייל ארי מכדור שניתז אליה, שעה שאייש מחסום דרכם.

הטוראי וויליאם אובראיין היה החייל האירי ה־20 שנהרג, מאז שיגרה ממשלת דאבלין ב־1978 כוחות כדי להצטרף ליוניפי"ל.

או'טול אמר לפני צאתו לביקור של 4 ימים אצל היחידה האירית בת 740 החיילים: „יש לי פיקפוקים לגבי המחיר שאנו משלמים עבור השתתפותנו ביוניפי"ל. יפה מאוד להיות אידיאליסט. אך יש גבול ואינני בטוח שלא התקרבנו לגבול זה".

מותו של החייל האירי הביא למחאה של שר החוץ האירי פיטר ברי לשלטונות ישראל. (עיד)

ותד קבל בפני נשיא האוני' העברית על הזמנת המשטרה לקמפוס

הח"כ מ. ותד פנה אתמול בתלונה אל נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים משום שהזמין את המשטרה בעת הפגנת המחאה של סטודנטים מהשמאל בעקבות מות שני סטודנטים מאוניברסיטת ביר זית.

ח"כ וותד פנה בקריאה לנשיא האוניברסיטה לעצור את ההידרדרות, המזכירה את התמונות מלפני שנים בהם המשטרה ומשמר הגבול השתמשו בכח ובכנו מרמיע נגד המפגינים.

סטודנטים מן השמאל ציינו אתמול, כי זו הפעם הראשונה מאז הוקמת האוניברסיטה שבה הפעילה המשטרה גז מרמיע. הם האשימו את המשטרה בסיוע לימין שהפריע לעצרת שארגנה תנועת קמפוס וועד הסטודנטים הערביים.

מבצע טיפול בכינמת יערך החודש בבתיה"ס

משרד החינוך והתרבות הודיע כי במהלך חודש דצמבר יתקיים בכל מוסדות החינוך במדינה מבצע הסברה וטיפול יסודי בתופעת הכינמת הממשיכה להטריד מוסדות חינוך רבים. המבצע נערך בתיאום עם משרד הבריאות.

מנכ"ל המשרד ד"ר שמעון שושני קבע בחוזר החודשי שהופץ בכל הגנים ובתי הספר כי במחצית הראשונה של חודש דצמבר יערכו בתי הספר אספות הסברה להורים על דרכי הטפול והמניעה. במחצית השניה של חודש דצמבר יבוצעו בדיקות וטיפולים. (עשית)

הוסרה הצעת אי אמון של פועלי אגו"י בפרשת הגיור

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

הרוב הקואליציוני המאסיבי, הסיר אתמול מעל סדר יומה של הכנסת, הצעת אי אמון בממשלה, של סיעת היחיד של פועלי אגודת ישראל, בפרשת שושנה מילר. אי אמון בממשלה הביעו לבד מנציג פאג"י ורדיגר, גם ח"כי הקואליציה יעקב יוסף (שס), ואברהם דרינו מפרל וכן אבו חצירא וכהנא. שאר הנציגים הדתיים נעדרו מהצבעה. סיעות השמאל נמנעו מהצבעה.

אברהם ורדיגר נימק את האי אמון בטענה כי הממשלה הזו אינה מאמצת את החוק מיהו יהודי ובכך מונעת את אחדות העם היהודי ויחודו. ההתנגדות לחקיקה רתית בישראל, היא בבחינת קטליזטור לתהליך הטמיעה בחו"ל.

ורדיגר תקף בחריפות את החלטת הבג"צ בפרשת מילר, זוהי „קביעה חמורה ומסוכנת אשר לא היה לה תקדים בעבר".

שופטי בית המשפט העליון פגעו בהלכה היהודית „אשר היא ורק היא קובעת חד משמעית מי יכול לבוא בקהל ה' ומיהו יהודי".

שר התחבורה חיים קורפו, ציין בשם הממשלה, כי בג"צ קבע, כי לשר הפנים פרץ אין סמכות להוסיף את המילה „בתגיירה" לאחר המילה „יהודי" בפרט הרישום „לאום" בתעודת הזהות.

● צוללת־תקיפה גרעינית אמריקנית נוספת הושקה בסוף השבוע במספנות בגרוטון. סגן אדמירל דייגו הרננדס מסר, כי הצוללת החדשה „סאן חואן" היא סמל של מצב הכוננות החדש של הכוחות המזויינים האמריקניים.

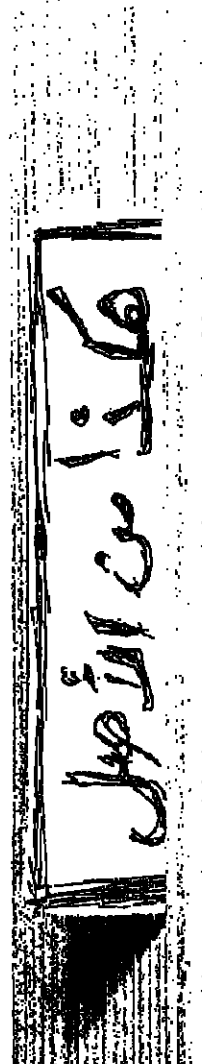

צור מאשים את ה„עבודה" באי גיבוש מדיניות ברורה לשטחים

מורגש העדר מדיניות שיש בה עתיד ולא סיפוח המאיים ■ המדיניות חייבת להיות על העברת סמכויות לתושבי השטחים, והפסקת ההתנחלויות במקומות צפופים ■ „עזה הפכה למחנה העבודה של גוש דן"

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

מפלגת העבודה לוקה בחסר משום שלא השכילה לגבש תכנית מדינית חד משמעית דווקא בתקופה שלא מתקיים משא מתן, אמר אתמול השר יעקב צור במהלך סיורו בגליל המערבי.

לדבריו, מורגש יותר ויותר העדר מדיניות ברורה, שיש בה עתיד מדיני, ולא סיפוח המאיים על רמותה של ישראל. האינטרס העליון של ישראל הוא פיתוח מואץ בשטחים כדי למנוע הגמוניה של אש"ף, סבור צור.

השר אמר שהיום עובדים בישראל מאה ועשרה אלף ערבים מן השטחים המהווים כ־40% המפרנסים בשטחים. אזור עזה לדבריו, הוא מחנה עבודה של גוש דן. השר הממשלה ועל מפלגת העבודה, שלא השכילו להציג מדיניות ברורה בנושא השטחים.

המדיניות חייבת להיות מושתתת על העברת סמכויות לתושבי השטחים, מתן חופש יותר לחוגים מתונים והפסקת ההתנחלויות בריכוזי אוכלוסין ערביים צפופים, אמר שר הקליטה.

בית המשפט מגן הדמוקרטיה

שר הקליטה ששוחח עם כתבים בביה"ס המשותף סולם צור, התייחס גם לויכוח המתנהל עתה על הסגרתו של העבריין ויליאם נקש והדגיש שהוא סומך על כך שהשופטים יתקנו היום מה שהממשלה קלקלה אתמול. לדבריו, הממשלה התרגלה לנוהג פסול של אי קיום דיון פנימי נוקב בסוגיות חשובות, וכך ההכרעה עוברת לבתי משפט אשר נהפך למגן הדמוקרטיה במקומה של הממשלה.

בהתייחסו לדברי השר פרץ ששמח על „ההזדמנות" לנגיל לצרפתים על אי הסגרת מחבלים שרצחו את הספורטאים במינכן, אמר צור, שאת חשבון הנפש יש לערוך אצלנו ולא עם אחרים. מאוחר יותר סייר השר במפעלים אזוריים מילואות. בערב השתתף השר בטקס במלאת מאה שנה להולדתו של בן גוריון בעיירת מעלות.

רייגן: המחוייבות לישראל אינה עניין מפלגתי

נשיא ארה"ב רונאלד רייגן, שיגר איגרת ברכה אישית למשתתפי הכינוס המיוחד שנערך בחודש שעבר בוושינגטון מטעם הארגון הבינלאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודיים, לציון 11 שנה להחלטת האו"ם שהשוותה את הציונות לגזענות.

באיגרתו כותב רייגן בין השאר: „לפני 11 שנה קם נציג ארה"ב באו"ם והוקיע את ההחלטה שנתקבלה על ידי גוף זה, אשר השווה את הציונות לגזענות. אני גאה על אותו רגע בהיסטוריה וגאה על כך שכל שלושת הנשיאים של ארה"ב שכיהנו בתפקיד זה מאז אותה החלטה התמידו בתמיכתם האיתנה בגינוי ההחלטה.

אצל האמריקנים אין זה עניין מפלגתי. רפובליקנים ודמוקרטים מאוחדים ויישארו מאוחדים במחוייבות שלנו לישראל ובאמונתנו שלישראל זכות לקיום תוך שלום ובטחון".

בכינוס, אשר זכה לתהודה רבה בארה"ב, השתתפו בין השאר גם שגרירי ארה"ב באו"ם לשעבר, השופט ארתור גולדברג והגב' ג'ין קירק פטריק, מר אלן גרסון העוזר לתובע הכללי בארה"ב, משפטנים רבים ואנשי ציבור. (שע"ה)

ארנס: מדינת ישראל אינה פורעת חובותיה כלפי הדרוזים

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

מדינת ישראל לא פרעה חובותיה כלפי הדרוזים בכל הקשור למתן זכויות שוות לבני העדה, אמר אתמול אחר הצהריים השר משה ארנס במהלך פגישה עם ראשי הישובים הדרוזיים שהתקיימה בנהריה.

ארנס אמר שמדובר באוכלוסיה שממלאה את חובותיה האזרחיות בשלמותן אולם אינה זוכה לגמול הולם על כך. הפגישה התקיימה על רקע התנגדותם של גורמים רבים בתוך העדה הדרוזית לשוב למסגרת של משרד היועץ לענייני ערבים בכל הקשור לטיפול בעניינם. השר ארנס אמר שאין לו שום כוונה להחזיר את המצב לקדמותו כפי שהיה לפני 10 שנים. לדבריו, הלשכה ליועץ לענייני ערבים שהוא הממונה עליה, תמשיך לטפל באוכלוסיה הערבית ולא תרחיב פעילותה.

לדבריו הדרוזים ממלאים את כל חובותיהם ועלינו לשאול עצמנו אם הם נהנים מכל הזכויות ולא רק באורח פורמלי הרגיש ארנס. ראשי הישובים הדרוזיים העלו בפני השר שורה ארוכה של תביעות: הכנת תוכניות מתאר, כיתות לימוד נוספות, הזדמנויות שוות בצה"ל לבני הדרוזים.

ראשי המועצות מסרו בתום הישיבה שהם מקווים שלא תחול נסיגה מהמצב היום. כאשר הדרוזים לא נזקקים למתווכים במשרדי הממשלה. במסיבת עתונאים שהתקיימה מאוחר יותר אמר השר ארנס שהוא לא מכיר בארגון ראשי המועצות הערביות כגוף נפרד. כי החוק מכיר רק במרכז השלטון המקומי. הוא ציין שכבר נפגש עם ראשי המועצות הערביות והדגיש שלמרות הקשיים הכלכליים והתקציביים של מדינת ישראל יש למצוא את המשאבים הדרושים כדי להיטיב את מצבה של האוכלוסיה הערבית.

ח"כ כץ־עוז: הריכוזיות בשלטון גורמת ירידה

במושב הנעילה של „פורום ג'ין קירקפטריק" שהוקדש לבעיות השלטון המקומי, מתח ח"כ אברהם כץ־עוז סגן שר החקלאות, ביקורת נוקבת על תיפקוד השלטון המרכזי, והאשים אותו באחריות לכך שמיטב בני הארץ הזו נוטשים אותה.

„בישראל מאז הקמתה אומר השלטון לעם: תנו לנו לשלוט ואנחנו ניתן לכם להרוויח" אמר כץ־עוז לעשרות ראשי הערים והמועצות המקומיות שנכחו בפורום. „המישוואה הזו מביאה לכך שכל המערכות הציבוריות בישראל סתומות. אין מניחים למנהיגות חדשה לצמוח".

הפקידים, לדברי ח"כ כץ־עוז שומרים על הנבחרים, והנבחרים תלויים בפקידים. נבחר מנסה לפתח טכניקה לקבלת החלטות, ואז בא פקיד ושם לו רגל. המסקנה הבלתי נמנעת היא שהאילתור הוא הנשק הנכון. ישראל הפכה לארץ השליפות. סמוך עלי ויהיה בסדר, היו לסיסמאות הלאומיות.

לטענת כץ־עוז המצב הזה נמאס על תושבי מדינת ישראל ועשור שנים מיטב הבנים והבנות אינם מסוגלים לחיות עם השליטה המלאה של השלטון המרכזי בכל תחומי החיים. (שע"ה)

בטקס אזכרה לדוד ופולה בן־גוריון בשדה בוקר

נבון: אני חש בושה שלא עשינו מאומה לפיתוח הנגב

מאת שלי יחימוביץ'
כתבת „על המשמר"

טקס אזכרה ממלכתי נערך אתמול בשדה בוקר לדוד ולפולה בן־גוריון, במלאות 13 שנה למותו של בן־גוריון. בטקס נוכחו נשיא המדינה חיים הרצוג, ראש הממשלה יצחק שמיר, השרים פרס, רבין, נבון, שחל, יעקובי וברעלב, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר הכנסת שלמה הלל, והרמטכ"ל ועמו כל צמרת צה"ל.

בלטו בהיעדרם כל ראשי הרשויות בנגב, שמדי שנה מקפידים להגיע לטקס. השנה התקיים הטקס במהלך שנת המאה להולדת בן־גוריון. במהלך הטקס, שאורגן על־ידי צה"ל, אמר בנו, עמוס בן גוריון, קדיש על קבר אביו.

שר החינוך יצחק נבון, אמר במהלך הטקס, כי הנגב מהווה 60 אחוז משטחה של המדינה, בעוד שרק 7 אחוזים מאוכלוסית ישראל — מתגוררים בו. „אני חש בושה שאני מגיע לכאן ורואה שלא עשינו מאומה", אמר נבון. במסיבת עיתונאים שהתקיימה אחר כך, התייחס פרס לדברי נבון, באומרו: „בושה זו לא פרדיגמה, צריך לאבד פרדיגמה כדי לעזור לנגב."

פרס נשאל מדוע במהלך השנתיים שבהם כיהן כראש ממשלה לא קידם יותר את ענייני הנגב. הוא השיב על כך: „היינו צריכים לעסוק במשק המדינה לפני העיסוק במפת המדינה. שלא ברצוני נאלצתי לעסוק בנושאים אחרים, משום שהמשק עמד בפני הידרדרות. ואולם, התחלנו בכמה תוכניות. למשל, העברת מי השופכין של גוש דן לנגב לצורך השקייה, הקמת תחנת קול־אמריקה, ופרוייקטים נוספים.

בטקס חלוקת תואר ד"ר כבוד לפילוסופיה מטעם אוניברסיטת בן־גוריון לשופט בדימוס שמעון אגרנט, אמר פרס: „לו היו בנגב ערבים, גוש אמונים היה לבטח מגיע לכאן ומתיישב בנגב".

חברי המטכ"ל בטקס האזכרה לדוד ופולה בן גוריון
(תצלום: דובר צה"ל)

„דוד בן גוריון — האיש והצבא"

פורום המטה הכללי של צה"ל קיים אתמול את ישיבתו השבועית בשדה בוקר שבנגב וציין שם מלאת 100 שנה להולדתו של דוד בן־גוריון.

ביוזמתו של הרמטכ"ל רא"ל משה לוי, הפיק צה"ל אלבום מיוחד לרגל האירוע: „דוד בן־גוריון האיש והצבא" המתאר את תרומתו של דוד בן־גוריון לעיצוב של צה"ל. בהקדמה לספר כתב הרמטכ"ל: „אף שחיה אזרח, היה זה בן־גוריון שגיבש במקצועיות רבה את דפוסי הפעילות, המבנה והאירגון של צה"ל מאז הקמתו. יסודות אלה, על אף השינויים המהותיים שחלו בשדה־הקרב באיומים ובמערכות נשק, תקפים גם בימינו וממשיכים להוות את הבסיס לפעולתו של צה"ל. כתב רא"ל לוי. אבי בניהו

„זרועות הבטחון העלימו את בני החשוד בסחר נשק"

בג"ץ בהרכב של 3 שופטים ידון בעתירת „הבאאס קורפוס" שהגישה אתמול כרמלה מזון, הטוענת כי בנה אלי מזון נעדר זה כמעט שנה ויש בידה מידע, כי הוא עצור בידי זרועות הבטחון בחשד לסחר בנשק עם תושבים מן הגדה.

העתירה מופנית נגד ראש הממשלה ונציב שרות בתי־הסוהר. בעתירה טוענת האם באמצעות עו"ד אבי עמרה, כי בנה אלי מזון יצא ב־1.6.86 מביתו בנוה נאמן באומרו כי הוא נוסע לנתניה [illegible] יחזור הביתה. מאותו יום הוא נעדר. בעת היעדרותו [illegible] ברשיון.

האם החלה בנסיונות לאתר את בנה. היא פנתה למשטרה [illegible] שהקימה צוות חקירה מיוחד לגילויו. מפקד מחוז [illegible] כי אלי מזון אינו עצור במשטרה. תשובה דומה קיבלה [illegible] בתי־הסוהר. אולם באחרונה, כותבת האם בעתירה, [illegible] אנונימי כי בנה עצור כחשוד לסחר בנשק עם ערבים [illegible] הודיה מוסר המידע כמי ששייך למערכת הבטחון, [illegible] הנעדר מוחזק על ידי זרועות הבטחון. העותרת פנתה [illegible] שיאמת את המידע אך לא קיבלה ממנו תשובה. היא גם [illegible] על פניה רומה לראש הממשלה.

לפיכך היא החליטה לפנות בעתירה לבג"ץ לצו „הביאס קורפוס" נגד ראש הממשלה ונציב שרות בתי הסוהר. [illegible] מבקשת שיביאו את אלי מזון בפני בית משפט לשם [illegible] או פגישה עימה. כן היא מבקשת צו ביניים שיחייב את [illegible] לעותרים פרטים על הנעדר.

השופט אהרן ברק העביר את העתירה לדיון בהרכב של 3 שופטים. (עתים)

13 אלף ש"ח פיצויים לנפגעת בעינה מפקק

„יפאורה". מפעל לייצור משקאות קלים, ישלם פיצויים בסך 13,000 ש"ח לתושבת חיפה שנפגעה בעינה מפקק של בקבוק משקה משפחתי שהתפוצץ לפניה. הפיצויים ישולמו על פי הסכם־פשרה שקיבל תוקף של פסק־דין מידי השופט דוד קציר בבית המשפט המחוזי בחיפה.

התובעת, פרומה מזור (44), מנהלת חשבונות במקצועה, טענה כי בתחילת דצמבר 1980 נפגעה בעינה השמאלית. האשה ערכה קניות במרכול הכרמל ונשאה יקרון שהכיל בין השאר בקבוק „שוופס קולה" משפחתי. [illegible] נושאת את הקרטון לביתה עף לפתע פקק הבקבוק, פגע בעינה השמאלית וגרם לה חבלה שבגינה נותחה ונותרה נכה בשיעור של 25 אחוזים [illegible] (עתים)

קורצ'נוי גבר על מודעי, ארידור — ועל המחשב

קואליציה של אנשי בוהמה, מתוגברת על־ידי השר מודעי [illegible] האוצר לשעבר יורם ארידור, פרופסורים, וחובבי שחמט אחרים — בסך־הכל 22 איש, בתוספת מחשב אלקטרוני, לא יכלה אתמול [illegible] אחה"צ לסגן אלוף העולם לשעבר, הערוק הסובייטי קורצ'נוי, במשחק סימולטאני שנערך בקניון איילון.

במשחק הבו־זמני שנמשך 4 שעות, לא הצליח איש מהמתמודדים לגבור על קורצ'נוי — ורק שניים הצליחו לסחוט תיקו. היו אלה צעירה [illegible] מיכל קלדור בת ה־17, ויעקב בן־חורין.

קורצ'נוי אמר לאחר התחרות, שבמהלכה עישן סיגריות בשרשרת, [illegible] שרי האוצר לשעבר היו חזקים למדי, כשמודעי „קצת יותר חזק" [illegible] ארידור.

המתחרים ישבו בצד החיצוני של שולחנות שהוצבו בצורת מלבן [illegible] הבריכה באולם הכניסה של הקניון, וקורצ'נוי עבר במהירות [illegible] לשולחן בתוך המלבן.

המחשב מסוג „נובאק", החזיק מעמד אחרון, אולם כשלב הסופי [illegible] קורצ'נוי בקלות. (עתים)

קירקפטריק: נדהמתי מחוסר הנאמנות של שולץ

אין מקום להשוואה כלשהי בין פרשת הנשק לאיראן ופרשת [illegible] שהרי בפרשה הנוכחית אין מדובר על מעשים פליליים, ואילו [illegible] מעורב הנשיא לשעבר ריצ'ארד ניכסון בעבירות פליליות על רקע [illegible] זאת אמרה אתמול פרופ' ג'ין קירקפטריק לשעבר שגרירת ארה"ב באו"ם, במסיבת עיתונאים במלון „הילטון" בתל אביב.

פרופ' קירקפטריק מבקרת עתה בישראל כאורחת „פורום ג'ין קירקפטריק למנהיגות ולמדיניות ציבור". הנערך מטעם אוניברסיטת תל אביב.

האורחת הביעה בטחונה שיחסי ארה"ב ישראל לא ייפגעו עקב פרשת הנשק לאיראן, וכי למשבר הפוקד את המנהיגות האמריקאית אין [illegible] ישראל או השלכות ישירות עליה.

בהתייחסה למשבר במימשל האמריקני אמרה פרופ' קירקפטריק [illegible] מופתעת והמומה מחוסר הנאמנות וחוסר התמיכה שגילה [illegible] המימשל כלפי הנשיא רייגן. בהקשר זה נקבה בשמותיהם של [illegible] שולץ, שר המשפטים מיז וראש מטה הבית הלבן דונלד ריגן.

עם זאת היא השמיעה ביקורת גם כלפי הנשיא עצמו, [illegible] עקרוני בעצם העברת הנשק לאיראן והתמיכה בקונטרס, [illegible] כארגון דמוקרטי קטן אך חשוב במרכז אמריקה.

● דנמרק. — החששות מפני זיהום החלב בקרינה לאחר האסון [illegible] בתחנת הכוח הסובייטית בצ'רנוביל באפריל שעבר, הביאה לצמצום [illegible] החלב ומוצריו במערב־אירופה ולגידול עצום בעודפי התוצרת [illegible] בשוק המשותף.

● נשיא מצרים חוסני מובארק יבוא מחר לביקור ממלכתי של 4 ימים בצרפת, בלוויית שר הכלכלה וסחר החוץ, עלי מוסטפה.

● ג'ים רייט, מנהיג סיעת הרוב הדמוקרטי בבית הנבחרים [illegible] ע"י מפלגתו כיו"ר בית הנבחרים, במקומו של תומס או'ניל, [illegible]

[illegible] לעניני היום: לוי מורב
[illegible] עמודי הפנים: עמית אנטר
9.12.86

אמא לא רוצה לקחת

יוני, ילד שלי מושלך

„הוא ימות, בנך הקטן", אמרה האחות. „שימות", ענתה האם.

יוני אם אחות בבית־החולים – אין סיבה שלא יגדל בתנאים נורמליים (צילום: אורון מאיר)

[מאת] חית יוסף

יוני (יונתן) נולד, כמו רוב הילדים, ב[illegible] היולדות. וכמו שכל התינוקות [illegible] אחרי כמה ימים לבית־הוריהם, [illegible] גם יוני, אשר נולד ב־10.5.1984 [illegible] היולדות של בית־חולים השרון, [illegible] אותו. גם הרופאים והאחיות חיכו [illegible] שיבואו ויקחו את היצור הקטן [illegible] משפחתו. אך איש לא בא לקחת [illegible] יוני, ואפילו לא באו לראותו. אחרי [illegible] לבשר לאמו שתינוקה נולד עם [illegible] תסמונת דאון (מונגולואידי). האם שיש [illegible] כמה ילדים בבית, עזבה את [illegible] ולא הביטה אפילו פעם אחת [illegible] כאילו לא ילדה בכלל.

[illegible] בית היולדות פנה אל האם, אחר־כך [illegible] העובדת הסוציאלית, ואפילו [illegible] לא עזר כלום: „אינני מכירה ילד [illegible] רוצה בו"... כך אמרה האשה, אשר [illegible] יוני אך סירבה להיות אמו. אחות [illegible] אשר ביקרה בביתה הסבירה לה [illegible] ומיוחד ילד מפגר, אשר אינו מקבל [illegible] יחס אנושי, נובל. „הוא ימות, בנך [illegible] „שימות"... „שימות", ענתה האשה [illegible] לא רוצים שימות? תנו לו אהבה וחום [illegible] אני לא אתן, אני לא רוצה. לא יכולה."

[illegible] נגמרה השיחה.

[illegible] אולי בכתה גם האם. מי יודע [illegible] היא מרגישה. אולי היא מאשימה את [illegible] ובריאות. לו היו עושים לה בדיקה [illegible] לא היתה יולדת את הילד עם [illegible] דאון. אבל בדיקה כזאת עולה כסף [illegible] רק לנשים מבוגרות. אולי [illegible] בליבה שעכשיו ישלמו. רצו [illegible] — שישלמו עכשיו.

[illegible] וכל הדמעות לא יעניקו [illegible] למוסדות. מספרת יפה לנדאו, [illegible] הסוציאלית של בית־החולים. [illegible] לא היה מוכן לקלוט את יוני, ואולי [illegible] מאושרים על כך. מי שראה מוסד [illegible] יודע, שאין שום אפשרות [illegible] האלה את מנת האהבה. הטיפול [illegible] וההשגחה והחינוך שהם זקוקים לו, [illegible] מאשר ילד רגיל. חיפשנו משפחה [illegible] הדרך הטובה ביותר לשיקום ילד [illegible] ומיוחד לילד מפגר. עד עכשיו, וזה [illegible] שאנו מחפשים, לא נמצאה [illegible] שתהיה מוכנה לקבל את יוני". [illegible] שלא מצאו משפחה אומנת. המחיר שמשרד הרווחה מוכן לשלם עבור ילד נע בין 150—200 דולר. למטפלת צריך לשלם, עבור 26 שעות בשבוע, 400—500 שקל. וכמובן תנאים סוציאליים. חפשת מחלה וחופשה שנתית וחגים ושבתות אינה עובדת.

רק משפחה בעלת מודעות סוציאלית־אנושית גבוהה, אשר רואה בטיפול בילד מפגר אתגר, תהיה מוכנה עבור סכום לא רלוונטי כזה לקחת על עצמה את המשימה לתת בית ליצור שאיש אינו רוצה בו.

יוני הוא ילד מטופל ביותר. הוא חי את השנתיים־וחצי של חייו במחלקת הילדים של בית־החולים השרון. האחיות הן האמהות שלו וכל רגע של פנאי הן מקדישות לו.

מספר רופא המחלקה, פרופ' וארסנו: יוני הוא ילד בריא ולא סובל ממחלות יותר מכל ילד אחר. הסכנות האורבות לו הן הידבקות מילדים חולים במחלקתנו: על כן מעבירים את יוני המסכן מחדר לחדר, כלומר מחפשים לו חדר בו אין ילדים חולים במחלה מדבקת. הוא קיבל את כל החיסונים ומצבו הכללי טוב מאוד. מובן שהפיגור מורגש, אך לא במידה קשה. הוא ילד חביב, משתף פעולה ולו היינו מוצאים עבורו בית טוב, הוא היה מתפתח ובטח היה מוצא לו מקום מכובד בסביבה מתאימה לו. אין שום סיבה שיוני לא יגדל בתנאים נורמליים..."

סוניה חגג, אחות ראשית של מחלקת הילדים, מאוד מודאגת באשר לעתידו של יוני: מה נעשה אם לא נמצא משפחת אומנת ליוני? הוא לא יכול להישאר במחלקת הילדים. אנחנו מנסים לתת לו כמה שרק אפשר. אפילו הגננת של המחלקה, רחל, מקדישה לו כל רגע פנוי כדי ללמד אותו ולשחק איתו. בעת שביתת האחיות לקחה מרים, אחות שבמיוחד קשורה ליוני, את הילד לביתה. איך יכולנו להשאיר אותו לבד במחלקה?

ליוני יש הרבה מטפלים, אך חסרה לו המטפלת האחת שתהיה שלו, אם. קיבוץ גבעת־השלושה דואג ליוני הכינו לו בקיבוץ נעליים מיוחדות ובית־הילדים שולח בשבילו בגדים ומשחקים. בית־הספר אחד־העם אירגן משמרות וכמעט כל יום באים שני תלמידים כדי לשחק עם יוני. להאכיל אותו וללכת איתו לטייל.

הלכתי לראות את יוני. בין ילדים חולים והורים מודאגים מסתובב לו ילד קטן, עיניים גדולות, שיער חום חלק, נקי ומטופל. לכל אחד שמתקרב אליו, הוא מושיט ידיו.

עבריינים עם נסיבות מקילות

נטישת ילד על ידי הוריו היא עבירה פלילית. מדוע אין אוכפים את החוק? ● אין זה מתפקידו של בית־החולים — טוענים בהנהלת קופת־חולים ● בגלל שהנושא כאוב — מטפלים במשפחות ביד רכה

[מאת] רונית מורגנשטרן

[illegible] של יוני, התינוק המונגולואידי [illegible] שנתיים וחצי שהוריו נטשוהו לאחר [illegible] „בית־החולים השרון", אינו [illegible] בשנה האחרונה היתה [illegible] „תנופה", שקשה להסבירה — [illegible] תינוקות הסובלים ממומים אלה או [illegible] נעזבו בשנה האחרונה בבתי־[illegible] לאחר לידתם — נמסר [illegible] העבודה והרווחה.

[illegible] ילד על־ידי הוריו הביולוגיים [illegible] עבירה פלילית על־פי פקודת החוק [illegible] 1936 (כ) וסעיפים 185 ו־186 (א). [illegible] על עבירה זו הוא עד שלוש שנות [illegible] אכיפת החוק יכולה לפתור את הבעיה [illegible] מדוע אין אוכפים את החוק? [illegible] העבודה והרווחה מטילים את [illegible] לפעולה משפטית נגד ההורים על [illegible] בתי־החולים של קופת־חולים [illegible] המדיניות היא אמנם [illegible] המשפחות בדרך משפטית לקחת [illegible] או לחייב את משרד העבודה [illegible] לדאוג לסידור הילד במוסדות [illegible] „אין זה מתפקידו של בית־חולים [illegible] בהם. בית־החולים נועד לתת [illegible] רפואי גרידא" — אומרים בהנהלת קופת־חולים.

משרד הבריאות הוציא בספטמבר 1985 חוזר מיוחד בנושא נטישת תינוקות ותזכורת על החוזר מאוגוסט 1985. בחוזר יש פנייה אל מנהלי בתי־החולים, כיצד לטפל במקרים של לידת בעלי מומים, שהמשפחה אינה רוצה בהם. החוזר ממליץ קודם כל לפעול בדרכים של הסברה, ייעוץ ועידוד המשפחה, והאם היולדת בפרט. מתוך החוזר: „יש לרתום את הגורמים המתאימים מתוך צוות מחלקת היולדות, השירות הסוציאלי שבבית־החולים וכל גורם אחר מחוץ לבית־החולים, במאמץ לעזור, לייעץ ולהדריך את המשפחה ובעיקר את האם, הזקוקה סעד נפשי ועזרה כדי להתמודד עם הבעיה? יחד עם זאת, אומר החוזר, לרשות בתי־החולים עומדות הדרכים החוקיות לחייב את ההורים לקחת את הילד, על פי פקודת החוק הפלילי 1936". כאמור.

ריבוי מקרים

ב־1985 בגלל ריבוי מקרי הנטישה, נשלחה תזכורת לחוזר הנ"ל אל מנהלי בתי־החולים, בדרישה לעשות הכל לשחרור ילדים כאלה מבית־החולים.

במשרד הבריאות מתקשים לענות על השאלה, מדוע בכל זאת ממשיכים תינוקות בעלי מומים להינטש. ההנחה היא, נמסר שם, שבגלל שהנושא הוא כל כך בעייתי וכאוב מנסים לטפל במקרים כאלה ביד רכה, על חשבון בית־החולים עצמו.

על מדיניות משרד העבודה והרווחה, המחזיק את המוסדות המתאימים לטיפול במפגרים, וביניהם בעלי תיסמונת דאון כמו יוני, מספר ד"ר יצחק קנדל, יו"ר אגף השירות לילד המפגר במשרד העבודה והרווחה. לדבריו, מדיניות האגף היא לא לקלוט תינוק מפגר, בעיקר עם תסמונת דאון, שגילו פחות מחצי שנה. למחצית השנה הראשונה יש, במיוחד אצל הילד המונגולואידי, חשיבות גדולה מבחינת הקידבה לאם הביולוגית. לכן בדרך כלל נמצאים הילדים בגיל זה אצל ההורים הביולוגיים. לאחר מכן, אם המשפחה אינה מסוגלת לעמוד בגידולו, מסיבות אמיתיות, מנסה משרד העבודה והרווחה למצוא מסגרת אלטרנטיבית — בדרך כלל בגיל צעיר זה משפחות אומנות ולאחר מכן מוסדות.

הפתרון המשפטי

במקרה של הורים הנוטשים את ילדם מיד לאחר הלידה, מטיל ד"ר קנדל את האחריות הראשונית על בתי־החולים: „בית החולים הוא שצריך להשתמש בכלים החוקיים העומדים לרשותו. לעומת בתי־החולים הממשלתיים, יצרה קופת־חולים למעשה מדיניות הרבה יותר תקיפה בנושא זה. בית־חולים בילינסון, לדוגמה, תבע בתביעה פלילית הורים שנטשו את ילדם וגם חייב אותם לשלם הוצאות אישפוז עבור כל הימים בהם טופל הילד. לגבי בית־חולים השרון והמקרה הספציפי של יוני — אינני יודע עד כמה מיצה בית־החולים את הכלים החוקיים שעומדים לרשותו. אולי הם קיוו שמאוחר יותר יימצא פתרון והניחו את הצד המשפטי". כלומר, רחמי הצוות המטפל בבית החולים הם לא פעם בעוכרי מערכת הבריאות. „זה לא נעים", אומר ד"ר קנדל, „לבוא למשפחה לאחר משבר כזה, של לידת ילד מפגר ולאיים עליה בצעדים משפטיים". כאמור, לגבי מקרהו של יוני אומר ד"ר קנדל: „היה פה ויתור מצד בית־החולים. לא לחצו מספיק על המשפחה".

בין הכיסאות

ומה לגבי המשך הפרשה? הרי שנתיים וחצי מוחזק הילד בבית־החולים, ופניות לסדרו במוסדות מתאימים לא נענו. מסביר ד"ר קנדל: „יש מצוקה קשה של ממתינים אין היום מספיק משפחות אומנות שמוכנות לקלוט ילדים מפגרים ומקומות מצומצמים עומדים לרשותנו במוסדות הממשלתיים. פשוט אין תקציב. פנינו לאוצר בבקשה לעדכן את התעריפים. בינתיים הם מוקפאים. יש עדיפות להוציא קודם כל את הילדים מהמשפחות הביולוגיות שכן מתמודדות עם הבעיה. כמו כן יש מקרים הרבה יותר קשים — תסמונת דאון היא לא מהמקרים הקשים ביותר של פיגור".

האבסורד הוא שבמקרה של יוני, כמו במקרים אחרים של ילדים נטושים הגדלים בבתי־חולים, הטיפול בהם הוא בסופו של דבר על חשבון המדינה בכל מקרה. כך שטיעון של חוסר תקציב הוא לא רלוואנטי. אין ספק שמקרהו של יוני הוא מקרה קלאסי של נפילה בין הכיסאות של משרדים ממשלתיים, המטילים את האחריות אחד על השני, כמו בנושאים אחרים לצערנו.

בדיקה מונעת

יש אמצעים רפואיים לגלות תסמונת דאון בעת ההריון. מדובר בבדיקת מי השפיר, הנעשית בשבוע ה־16 להריון, ובבדיקה חדשה יותר — סי.וי.אס, הנעשית בשבוע השמיני עד העשירי להריון ואחריה, במקרה של גילוי מום, יכולה להתבצע גרידה בלבד. שתי הבדיקות ממומנות על־ידי משרד הבריאות רק אם הנבדקת היא מגיל 37 ומעלה או במקרים של הסטוריה גנטית. נשים יכולות לבקש את הבדיקה תמורת תשלום (כ־180 ש"ח) גם בגיל נמוך יותר, החל מ־32 בדרך כלל.

פתרון בדרך

תשובה לבעיה של נטישת תינוקות מתגבשת בימים אלה: התהליך הטוב ביותר לילד עם תסמונת דאון (מונגולואידי) שאינו רצוי להוריו הביולוגיים הוא משפחה אומנת. כיום אין נכונות מצד משפחות לשמש משפחות אומנות, בעיקר בגלל השכר הזעום — 250 ש"ח — שהן מקבלות לחודש עבור הטיפול בילד כזה, המוגבל מאד בתפקודיו ודורש טיפול מסור וקשה.

משרד העבודה והרווחה בשיתוף משרד הבריאות, קופת־חולים והאגף לשיקום במימונו של ה„ג'וינט" יוצאים במשותף בפרוייקט, שינסה לפתור את מצוקת המשפחות שנולדים להן ילדים מתנטלואידים, נמסר ממשרד העבודה והרווחה. הג'וינט יממן את שהיית הילד בשנתיים הראשונות אצל המשפחה האומנת ואחרי כן יפול המימון על כתפי המדינה. תהיה התערבות מוקדמת יותר של עובדים סוציאליים במקרים של משפחות שיסרבו לטפל בילדיהן.

שדים חדשים בחבית

המשבר בנושא מדיניות החוץ האמריקנית מוציא לאור פרטים של מי ידע ועשה או לא ידע ולא עשה, כיצד התנהלו המהלכים, האם הופר החוק הפלילי או חוקי הקונגרס, ועל מי לתת את הדין בפני מי

מאת דליה רפאל וושינגטון

העיתון וושינגטון פוסט גילה, כי יועץ מיוחד קיים מעקב אחר ביצוע אספקת הנשק למורדי „הקונטראס", בתקופה בה אסר הקונגרס על סיוע צבאי להם. הגילוי מצביע על כך שהתפקיד שמילאה ממשלת ארה"ב במבצע זה גדול בהרבה ממה שהיה ידוע עד כה. העיתון אסף מידע מפי אנשי־צוות שהטיסו המשלוחים ורישומים על טיסות סודיות שהשיגו כתביו.

היועץ, אל"מ ג'יימס סטיל, קבל הנחיותיו משגריר ארה"ב באל־סלוואדור, אדווין קורן — קובע העיתון. „מקור יודע דבר" ציין, לדברי הוושינגטון פוסט, שסטיל תואר כמי ש„נזהר מאד שלא לחצות את הקו" שבין מעקבו אחרי המבצע לבין ניהולו למעשה.

המבצע נפסק לאחר שחיילי צבא ניקרגואה הפילו אחד ממטוסי התובלה, ב־5 באוקטובר 1986. שלושה אנשי צוות נהרגו ואחר — יוג'ין הסנפוס — נתפס בידי החיילים. האירוע גרם לריכוז תשומת הלב ובחינה מקרוב של העניין בקונגרס ובאמצעי־התקשורת.

זווית מעניינת נוספת לעניין כשמתברר, לדברי הוושינגטון פוסט, מרישומי מסרים רדיופוניים שפוענחו, שהם הועברו אל אל"מ ברימוס בחיל־האוויר רוברט דאטון, איש עסקים שפיקח על היבטים רבים של המבצע. דאטון עובד עבור חברת הסחר הבינלאומית שבבעלותו החלקית של גנרל חיל־האוויר ברימוס ריצ'רד סיקורד, ששמו נקשר בעיתונות ארה"ב קשר הדוק עם מבצע העברת הנשק למורדי הקונטראס. בזמנו לחם למען מכירת האיוואקס לסעודיה.

מקור שהכיר את תפקידו של סטיל במבצע סבור, לדברי הוושינגטון פוסט, שחלק מאנשי הצוות הגזימו בהערכתם. הסנפוס ואחרים אמרו, לדבריו, שהאמינו שעבדו עבור הממשלה האמריקנית. אך הם לא פרטו.

פריטים לא קטלניים

העיתון מוסר עומר כי קיימות הוכחות לכך שחברות ואנשים שהיו מעורבים במבצע אספקת הנשק, שלגביו טוענת ממשלת ארה"ב שנוהל באופן פרטי, היו מעורבים גם בתוכנית משרד החוץ, שבמסגרתה סופק ציוד „לא קטלני" ל„קונטראס". בין אוקטובר 1984 ואוקטובר 1986 אסר הקונגרס לספק נשק או ציוד צבאי אחר ל„קונטראס", אך איפשר העברת בגדים, מזון ופריטים „לא קטלניים" אחרים.

וושינגטון פוסט מביא כדוגמה את חברת „איירמק", שבראשה עוד קצין־חיל־האוויר ברימוס ריצ'רד גאד. חברתו קיבלה 100 אלף דולר ממשרד החוץ בחוזים להעברת ציוד לא קטלני. במשך חלק מהתקופה בה עבדה חברתו עבור משרד החוץ פיקח גאד גם על מבצע של העבר נשק ל„קונטראס", על פי דיווחי אנשי־הצוות לפוסט.

תיבת פנדורה הוושינגטונית ממשיכה לספק שדים חדשים מדי יום. המחול סביבם נעשה סוער יותר ומורכב יותר. שוקדות על כך גם ועדות החקירה הרבות, של הקונגרס והממשל. פרטים שהודלפו מעדותו של מקפרלין בפני ועדת המודיעין של הסנאט מצטרפים לתמונה. בעדותו אמר היועץ לשעבר לבטחון לאומי, כי הנשיא רייגן אישר את העברת הנשק האמריקני לאיראן על־ידי ישראל בספטמבר 1985, לפני ביצועה. דברים אלה מנוגדים לגירסת שר המשפטים מיז, כפי שנמסרה מפיו ב־25 בנובמבר.

מי ידע ומי עשה

המשבר, בנושאי מדיניות־חוץ גלובאלית, מתפתח לחקירת פרטים של מי ידע ועשה, או לא ידע ולא עשה, וכיצד התנהלו ונוהלו המהלכים. האם הופר החוק הפלילי או חוקי הקונגרס, ועל מי לתת את הדין בפני מי.

אותם מקורות סבורים, שלפחות בטווח הקצר יש מן החיוב לגבי ישראל בכיוון התפתחות זה. חלקה ומעורבותה בעסקות הנשק לאיראן, ואולי העברת הכספים ל„קונטראס", אינם עוד במרכז הדיון הציבורי בארה"ב.

אולם בריעבר, מסבירים, עלולים להיפגע יחסיה הקרובים של ישראל עם הממשל ומעמדה בקרב חברי־הקונגרס. אם ייחלש הנשיא במידה רבה, כתוצאה מהמשבר האחרון, עלולה להיחלש גם נחישותו להתמיד ביחסים ההדוקים עם ישראל. מאידך גיסא המעורבות המיוחסת לישראל בסיוע לנשיא וממשלו עלולה לפגוע במעמדה בקונגרס.

מקור המקורב מאד לעניין הישראלי אמר לי, כי „ברור שגם אם היה לישראל חלק כלשהו במה שהתרחש, הרי שפעלה כבעלת־ברית נאמנה, לאחר שנתבקשה לסייע". לדבריו, „מתנהלות שיחות עם אישים שונים בממשל ובקונגרס", על מנת להבטיח עניין זה לאשורו.

להשריש עם בארצו וקיבוץ על אדמתו

שנה למותו של שלמה רוזן, מזכיר במחלקה לכלכלה ובמזכירות הקבה"א, ח"כ ושר מטעם מפ"ם

חלפה שנה מהיום בו לוינו את שלמה למנוחת עולמים. מהיום בו נעקר מהנוף האנושי של קיבוצנו ומנופה הרחב של התנועה.

צער אישי עמוק של פרידה מלווה אותי, משלמה בעל הלב החם, האיש הנבון והחברי, רב־המעשים, משלמה האדם.

מכאן, מבית־שריד, שהיה מאנשי הבראשית שלו, ממניחי היסודות הכלכליים והחברתיים בו, יצא שלמה, במשך עשרות בשנים, אל שש ימי המעשה של השבוע, פועלו, שהוא ראה בו תמיד שליחות, בשם הקיבוץ והתנועה, בשדות רחבים ומגוונים של עשייה קיבוצית־חלוצית ופעילות ציבורית, מתפקיד לתפקיד — במחלקה לכלכלה ובמזכירות הקבה"א, בברית התנועה הקיבוצית, חברות בכנסת וכשר בממשלת ישראל.

לכל מקום ולכל שטח פעולה הביא שלמה את עצמו — את אישיותו המקרינה שורשיות, גישות עקרוניות ומאמץ מתמיד להגשמתם, הומור וחברות אמת. כל תפקיד מילא בחריצות ובמסירות רבה, בלימוד מעמיק של הנושא בו טיפל — תוך עמידה עקשנית ונבונה על דעותיו וגישותיו: אך תמיד ידע שבין העיקרון והגשמתו בחיים עומד האדם על בעיותיו, מאווייו ולעיתים אף חולשותיו. עם כושר ההקשבה ומאור הפנים ידע לבנות גשר אל מוחם וליבם של אנשים.

בפעילותו הציבורית היה שלמה לעי־תים איש מחלוקת, אך מעולם לא איש ריב ומדון. על־כך העריכו אותו קרובים, שותפים לדעה וכן הרחוקים ממנו בתפי־סותיהם החברתיות־פוליטיות. ברצף פעו־לותיו המגוונות עבר כחוט שני — הרצון להשריש קיבוץ על אדמתו, לקדם, לפתח ולפרוש על מפת הארץ את ההתיישבות הקיבוצית: להשריש עם בארצו — ליצור תשתית משקית בריאה וחברה שוויונית; לתבוע כי חיינו כאן יושתתו על עמל יוצר; לחיות לפי היכולת ולהרחוק מראוה — אלה היו לו קו רעיוני־ערכי וקו אופי, טבע אישיותו.

השלום המיוחד שלו

הוא לא הפריד בין נכסים וערכים, בין כלכלה ותפיסה חברתית. שלמה חי משל־מות את הפסוק „הצנע לכת עם ה' אלו־היך", ואלוהיו — ההומניזם במשמעותו הרחבה. במסכת הגדולה של פעילותו הצי־בורית היה איש השורשים הקיבוציים והשלמות של תפיסת עולם וחיים סוציא־ליסטית.

ובסופי השבוע של שלמה בבית — אהבתי את מנהגו להלך בלילות השבת בחדר־האוכל, לעבור בין השלחנות ולומר לחברים את השלום הלבבי והחם, המיוחד שלו. את הקפדתו על חלוקת הזמן בין השהייה עם המשפחה הענפה, שנאהבה עליו, לבין קבלת חברים ומשלחות ש[...] ביקורתו ובין ביקורו הוא אצל חברים בקיבוץ; את התעניינותו, מעורבותו הפעילה בשיחות הקיבוץ.

ראיתי לעיתים את ההיסוס בטרם קם לדבר, להישתתף בדיון, כאומר לעצמו: „האם אשמע ואובן על־ידי החברים הצעירים במיוחד, ואני הלא איני נושא עמם את היומיום הקיבוצי". ואופן דיבורו בשיחה — קול תקיף, מסביר ותובע יחד עם הזהירות לא להיות מטיף מוסר בשעה, ואת החיוך המפייס גם לאחר דברים קשים לעיתים.

כאבתי את צערו, עת בגדו בו כוחותיו הפיזיים ורחב הפער בין ערנות רוחו, הרתוק לעשייה לבין חוסר האונים הגופני — להיות הוא עצמו.

נזכור את שלמה במיטבו, נזכור אותו בחיבה ובהערכה רבה.

ישראל סלעי

שיחות חולשה בבוקרשט

מאת חנוך בארי

הידיעה שחברים פעילים במפ"ם ממשיכים לפעול במפגשים עם אש"ף, מחייבת את המערכת הפעילה לדיון בנושא בכללה. „מפגש בוקרשט" שהחל בתרועה רמה והסתיים בקול דממה, העמיד את השמאל על הבמה. התקשורת והציבור, המחפשים פירצה בדרך לשלום, הם שישפטו אותו על עמדותיו, מעשיו והישגיו, וגם בקשר לאירוע זה.

פגישות בין ישראלים לבין בכירים באש"ף נערכו במשך שנים, בגלוי ובהסתר. אורי אבנרי נפגש עם ערפאת בבירות הנצורה בעת מלחמת לבנון. אמנון קפליוק עורך נסיעות ברחבי העולם הערבי ולבסוף בסיוע הצד השני, לפני כשנה וחצי נעשה נסיון להפגיש ישראלים ואנשי אש"ף: מ־10 עד 14 במארס 85 נערך בבון ברומניה מפגש „בינלאומי", בו השתתפו מהצד הישראלי ארבעה חברי כנסת: אורה נמיר, יאיר צבן, מרדכי בראון ומוחמד ותד וכן הפרופסורים הרכבי ורינשטיין, אלוף הר־אבן, מירון בנבנישתי, סמי מרעי, סמי סמוחה, דוד שחם, דניאל אלעזר ולטיף דורי.

מהצד הפלשתיני השתתפו חאלד אל־חסן יו"ר ועדת החוץ של אש"ף, סברי ג'רייס — מנהל המכון למחקרים פלשתיניים, עבדאללה פרנג'יה „נציג אש"ף בגרמניה, רימונדה טאוויל, מוסטפה אל־נאטשה, ראש עיריית חברון המודח, חאנא סיניורה, עורך אל־פאג'ר, עו"ד זיאד אבו זיאד, פרופ' נאזל מאוניברסיטת ביר־זית וד"ר ואתם אבו־גאזולה מעזה. לאחר שהפלשתינים סירבו להיפגש ישירות עם הישראלים, הוזעק ממטהו של ערפאת בתוניס יועצו לקשרים עם הישראלים עימד שאקור. כן השתתף לורד קארדון, שהיה נציג בריטניה באו"ם ב־67 ומישל גובר שר החוץ הצרפתי לשעבר. גם אז כונה המפגש „היסטורי", ראשון מסוגו ביחסים בין ישראל ואש"ף וכו' וכו'.

לאחר שנים בהן מתקיימים מפגשים ודיאלוגים מסוג זה אפשר לשאול, האם יש להם תוצאות כלשהן. דעתם של ישראלים הנפגשים עם אש"ף ידועה. אשר לעמדת אש"ף, גם זאת נאמרת לא אחת: אותו חאלד אל־חסן, הנחשב למייצג הקו המתון בפת"ח, האירגון „המתון" באש"ף, אמר חודשיים לאחר מפגש בון, בתשובה לשאלה על מהות הסיסמה „שטחים תמורת שלום": „כיום המאבק הוא בשלב הגדה המערבית. אולם המאבק יהיה ממושך ולא יוכרע עד שתחוסל הלאומיות הערבית או הציונית" (אל־אנבא כוויית, 1.6.85).

אש"ף, כידוע לא ויתר על השימוש בטרור. חודש לאחר מפגש בון, ב־14 באפריל 85, תידרך אבו־ג'יהד, סגנו של ערפאת, קבוצה גדולה של מחבלים מאירגונו, שאמורים היו לבצע את אחת הפעולות הנועזות בקריה בתל־אביב. ספינת האם „אטבירוס", מהכוח הימי של אש"ף, הוטבעה ואותם המחבלים שניצלו עומדים היום למשפט בארץ.

מי עמד מאחורי מפגש בוקרשט? בסקירה ממצה שמביאה חנה קים (על המשמר 12.6.85) היא מביאה פרטים על שלוש קבוצות מזרחיות הנמצאות בתוך „תנועת המחאה המזרחית", והן „מזרח אל השלום", „הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני מיסוד עדות המזרח" ו„החזית המזרחית". מסכמת חנה קים: „בשלוש הקבוצות חברים פחות או יותר אותם פעילים, מתוך אותו מיליה מצומצם של אזרחים. שתי הקבוצות הראשונות הוקמו על־ידי לטיף דורי ממפ"ם. „החזית" הוקמה על־ידי כוכבי שמש, איש הפנתרים לשעבר".

לא כאן המקום לדון מדוע קמו על־ידי רכז הפעולה הערבית במפ"ם אירגונים עדתיים, שהם יחודיים בנוף הפוליטי בארץ הנאבקת במגמות גיזעניות. את הסברו נותן דורי בעיתון הערבי הפרו־אשפ"י היוצא במזרח ירושלים, „אל ביאדר אל־סיאסי", ערב יציאת המשלחת לבוקרשט: „אנחנו יודעים שהרוב המכריע ממנהיגי האירגונים הקיצוניים, כראשם „גוש אמונים", אינם משתייכים לעדות המזרח, פרט לגאולה כהן, שאפשר לומר שהיא גורם יחיד בקבוצה זו. הרב לווינגר ומשה ארנס ושרון לא נולדו בבגדאד ולא בדמשק...שנית, בבחירות האחרונות 40 אחוז ממצביעי המערך היו מעדות המזרח... מי הם המתנחלים בשטחים הכבושים? 90 אחוז ויותר אינם מבני עדות המזרח". עד כאן דברים מ„פגישה עם לטיף דורי חבר מפ"ם".

מטרת המפגש, לטענת עיתונאית מעל־המשמר: „איננו נוסעים לבוקרשט כדי להפגין הזדהות עם אש"ף, כפי שנטען במקומות שונים. גם אש"ף אינו נוסע לבוקרשט כדי להפגין הזדהות עם ישראל, או אפילו עם מחנה השלום. אנו נוסעים כדי להביע בפני כל העולם את אמונתנו, שיש סיכוי לשלום" (על המשמר, 5.11.86).

אומר עיתונאי אחר: „נסעתי לבוקרשט משום שזה מה שאני, כאחד מרבים בתנועת השלום הישראלית על כל גווניה, עושה כל ימי: מנסה לשלוח לחם על פני המים ולזרוע זרעי שלום ברות, בתקווה שפעם משהוא יחזור משהו יצמח".

לעיתונות בארץ ובחו"ל היו הסברים יותר רציניים. העיתון הכוויתי „אידאי אלעאם" מסר כי „בהסתמך על מקורות רשמיים במשרד החוץ הרומני, ייערך המפגש ביוזמת שלוש המפלגות הישראליות ר"ץ ומפ"ם, אשר ביקשו באמצעותו להגיב על החלטת הכנסת לאסור מפגשים עם אש"ף". (הארץ 29.10.86). בהסבר זה מחזיק גם „ראש המשלחת" הישראלית, האומר במפורש „מטרת המפגש להעמיד את החוק הזה במבחן" (אלביאדר אל־סיאסי 8.11.86).

שלושה ימים אחרי המפגש פרסם אש"ף את עמדתו, בה טען: „אש"ף ימשיך בפעולות הצבאיות נגד ישראל על אף הפגישות שקיימו נציגיו עם אנשי השמאל הישראלים ברומניה. אבו־ג'יהאד גם אמר, כי הפגישה לא נועדה כפורום למו"מ, אלא בקריאת תיגר על החוק הישראלי, האוסר מגעים אלה".

יש ישראלים אנשי שמאל שיעשו כל דבר המחזק את אש"ף, נותן לו אישור לאידיאולוגיה בה הוא מחזיק, למדיניותו ובפועל גם לטרור שהוא מפעיל נגדנו. השאלה מופנית לעיתונאים, לישראלים הנאבקים עם הימין בכלים הדמוקרטים, כיצד תבואו מחר, בעוד חודש, ותתבעו מהממשלה ורשויות החוק והצדק לפעול נגד מפירי החוק מהימין? איך יגיב עיתונאי שאמר: „חוק שמפלה לרעה מיעוט, חוק שמותר להתקומם נגדו כמו נגד כל אפליה אחרת". מעבר לכך עומדת השאלה, האמנם בלגטימציה שאתם מעניקים לאש"ף, אתם מקדמים את השלום?

התנגדות מפ"ם ויוסי שריד לנסיעה, והסתייגות משתתפיה, ספק אם ישכנעו את הציבור הרחב, חברי המפלגות, ובכלל זה בקיבוצים, אם וכאשר יראו מחר את אותם הפעילים במפלגות. אשר לאש"ף ולאלה מקווים לשינוי באידיאולוגיה של האירגון ואת במפגשים מסוג זה, מן הראוי שיקחו לתשומת לבם את דבריו של איש הקשר עמם ונציגו של ערפאת, עימד שאקור, שאמר: גם אם ירצה ערפאת להכיר ב־242, הוא לא יכול לעשות זאת משום שהיתה החלטה בעניין במועצה הלאומית הפלשתינית ורק היא יכולה לשנות את ההחלטה" (מוניטין אוגוסט 86).

במדינה דמוקראטית למהלכים פוליטיים יש תוצאות, כאשר הם נעשים על־ידי גורמים פוליטיים המשיגים את כוחם בבחירות. להישגים ולמחדלים יש מחיר שעליו משלמים בהגברה או בהחלשת הכוח במאבק הפוליטי. מהלכים מסוג מפגש בוקרשט מבודדים את השמאל הציוני. מחלישים אותו ואין להם כל השפעה על האירגונים הפלשתינים.

בעריכת צביה בן־שלום

האמנם מצבה של האשה הערביה נחות? מי האשם בכך?

בין מסורת לקידמה

[...] היא עובדת מחוץ לביתה זה לרוב בטקסטיל, תמורת 300 ש"ח לחודש

מי אשם במצבה החברתי הנחות של האשה [הער]בייה? היא עצמה? הדת? החברה המסורתית־[פטרי]ארכלית, שבה היא חיה, או שמא היחס [ש]ל מדינת ישראל למיגזור הערבי? לפי [...]. בדיון על „מעמד האשה הערבייה [בי]שראל", שנערך בירושלים מטעם המכון [...] לדו־קיום יהודי־ערבי, בחסות שדולת [הנשי]ם בישראל, הרי לכל הגורמים הנ"ל יש [...] בנסיגתה של האשה הערבייה. ורק היחס [...] תלוי בהשקפת העולם. לדעת נביהה [...] מכפר יאסיף, פעילת רק"ח, כמעט [...] אשמה המדיניות הישראלית. פאטמה [...] מזכירת סניף נעמת מבקה אל [גרב]יה, מאוזנת יותר. המדינה ונעמת נתנו [...] לנשים הערביות, אך עדיין יש מה לבקר [...] לעשות. עו"ד אמל חורי מנצרת מאשימה [...] מכל אך בראש וראשונה את החברה [...]ית, הרואה באשה אדם נחות עוד בטרם [...]. „כאשר אשה נכנסת להריון, מקווים הכל [...] זכר ובעלי, שהוא פסיכולוג, טוען [...] העובר מסוגל להרגיש שהוא דחוי ולא [...]. בגן הילדים מפנים את הילדה לפינת [...] ואת הילד למשחקי הרכבה ומחשבה. [...] השלוש כבר לובשת סינר. בבית־הספר [מפר]ידים בין בנים לבין בנות, ואין מושיבים [...] על ספסל אחד. במקצוע מלאכת־יד [...] בין שני המינים ושולחים את הבנות [...] ואת הבנים לנגרות או לחקלאות. [...] אצלנו אין זכות להחליט, מלמדים [...] שקל להיות פרסיבית. בתיכון מעודדים [...] הבת ללכת למגמה ההומנית הנחשבת [...] ואת הבנים לריאלית, כי שם דרוש [...] חשיבה. כאשר הבת מסיימת תיכון, היא [נ]שלחת, לרוב, ללמוד מקצוע שהכשרתו [...] יחסית סמינר, קורס אחיות, פקידות. היא [...] מיועדת להיות רק כח עזר לבעל. אם [...] פרנסת שנייה, כוח עבודה זול ופחות חשוב. [...] בהרגשה שאיננו מתאימות לתפקידים [...], כיצד נוכל לרוץ בבחירות לתפקידים [...]? אפילו הנשים אינן מעודדות נשים. [...] — בגלל היעדר עצמאות והכנסה [...] האשה הערבייה בבעלה. החוק הישראלי [...] מתיר אמנם ביגמיה, אולם במציאות אם [...] מביא אשה אחרת הביתה, גם אשתו [...] שם, אחרת תהיה ברחוב. אם תסכים [...], לא יהיה לה ממה להתקיים. אילו למדה [...], היה מצבה שונה".

[...] קורסים של תפירה

נביהה מורקוס, נציגת „נשים דמוקרטיות" [...] הצהרה מן הכתב ברובה שהתיחסה [...] היהודי בירושלים. אשר למעמד [ה]אשה — מורקוס, הפעילה כבר עשרים שנה [ב]תנועתה ובנעמת טוענת שנעמת לא עזרה [ל]ערבייה כפי שמצופה ממנה ומסתפקת [בקו]רסים לתפירה ולבישול. ובכל זאת מתברר, [...] מבין שש בנותיה בוגרות אוניברסיטה, [...] משכילות רבות המגיעות לעמדות [...]. מורקוס מאשימה את המעסיקים [ה]יהודים בכך שהם במתכוון פותחים מתפרות [ב]כפרים ערביים, כי שם מצוי כוח עבודה זול [ש]ל נשים המשתכרות, בין 150 ל־330 שקל [ל]חודש. ואיש לא טרח להעיר, שגודל דומה גם [...] לפועלות יהודיות רבות בענף טכסטיל ובענף [...], ועל עבודה ללא תנאים של עוזרות בית [...]. מינוי בנות בגיל חינוך חובה. שכרן [...] פקידות ערביות במשרדי עורכי דין בנצרת [...] ל־230־200 שקל.

[...]שו הרבה, צריך עוד

פטמה מסראווה, מבקה אל גרבייה, טוענת [...] אי אפשר להתעלם „ממה שקיבלנו מן [ה]מדינה ומנעמת". בזכות המדינה האשה [...]סלמית ישנה כיום בשקט ואינה חוששת [...] בעלה יביא הביתה אשה אחרת, דבר מותר לו על פי חוקי האיסלאם. „השכנות שלנו שמעבר לקו הירוק, מקנאות בנו כשרואות שהגבר מתייחס כיום בכבוד לאשתו האחת, בעוד שאצלן הגבר ממשיך לשאת נשים נוספות. גם חוק חינוך חובה וחינוך חינם בתיכון עזר מאד לאשה הערבייה. המשפחה הערבית המטופלת בילדים רבים לא היתה שולחת בנות לתיכון, אילו נדרשה לשלם שכר לימוד. אני לא באה להגן על נעמת. יש עוד מה לעשות, אבל היא עשתה הרבה: כיום עומדת ערבייה בראש המחלקה הערבית. יש 47 סניפים במיגזר הערבי עם מזכירות שהן מנהיגות מקומיות, נפתחו קורסים למחשבים לבנות ואוספים כסף לחינוך טכנולוגי לבנות. מעונות יום עדיין אין בסקטור הערבי, ואכן יש חוסר תעסוקה של בוגרות תיכון, של רופאים ושל עובדים סוציאליים. אין קצין ביקור סדיר ואין חינוך מיני, שהוא חשוב כיום לבת היוצאת מן הכפר".

לדעת מסראווה הגבר הערבי השלים עם אשה אקדמאית, אבל לא עם אשה שהיא פעילה פוליטית, מנהיגה, היכולה לגרוף נשים. מורקוס טענה כי הגבר הערבי מעריך אותה דווקא כפוליטיקאית ואילו סטודנטית ערבייה מן הקהל העירה כי מעבר לקו הירוק נשים ערביות פעילות יותר פוליטיות מאשר בתחום ישראל. שם לדבריה יש די יוזמות לחינוך טכנולוגי לבת, ואף יש איסוף כספים למימון לנושא.

הגברים משתלטים

המנחה, שמירה אימבר, שהפגינה חוש הומור לאישיות נחמד, איפשרה לדוברות לגלוש לתחומים שחרגו הרבה מעבר לנושא, כגון לטענות על אפלייה של ערבים, על היעדר תוכניות מיתאר במגזור הערבי הקשורות לרשתות ביוב וחשמל. אופייני לערב זה, כמו להזדמנויות דומות, היתה השתלטות גברית על הדיון מצד שלושה סטודנטים שהיו מיעוט בקהל הנשי, וגם לא הצליחו להבהיר את עמדותיהם. גמאל, מן המשולש, טען שבעיית האשה הערבייה היא בעיית כל הנשים בעולם. „זהו מאבק אינטרסנטי בין מינים". הוא, אישית, אינו מתנגד למאבק הנשים, בתנאי שהן יאבקו בעצמן על זכויותיהן.

גרשון בסקין, מנהל המכון לחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי, העיר כי בנושא כמו כבוד המשפחה וכדומה הסטודנט הערבי מביע דעות מתקדמות כל עוד הוא לומד באוניברסיטה, אבל עם שובו לכפרו, הוא חוזר לנורמות המקובלות בחברה הערבית. הסטודנטים הערביים טענו שגם הסטודנטיות הערביות כך: בסיום הלימודים הן חוזרות לכפר כדי להינשא ולהיות תלויות בבעליהן.

פרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים בישראל העירה, כי יש דמיון רב בין בעיות הנשים הערביות ליהודיות והציעה לפעול במשותף בנושאים המאחדים את שני המיגזורים. על כך השיבה קמילה בשארה, עובדת סוציאלית צעירה, כי על רקע המציאות, שבה מדובר הלאומים שונים, היא רואה מקום להליכה משותפת מוגבלת בלבד, במשימות מיוחדות. „לצערי לנושא כמו כבוד המשפחה עדיין אין התייחסות אחידה וכל כפר או עדה נוקטים גישה שונה". דומני שברבי שיח זה החמיצו היהודיות הזדמנות להגיב ונשארו מבחינת מאזינות בלבד. וחבל שהמתדיינות לא הצטיידו בנתוני מחקר, סטטיסטיקות או ממצאים מבוססים בסקרים.

מרים גורן

משהו חדש משהו אחר

חליפת קורדרוי־כותנה, בכחול מלחים (שאפס)

חליפת גבר מאריג דני מוכתם. בצבע קליפת ביצה. (שאפס)

אין טוב מתחרות הוגנת. גם בלבוש ובאופנה ספורטיבית התחרות חשובה, בדיוק כמו בספורט עצמו. נוהג רווח הוא ללבוש את בגדי הספורט גם כבגד לכל דבר, אפילו להליכה לעבודה או לבילוי, לאו דווקא ספורטיבי. מעצבי הביגוד הזה מוסיפים לחולצות טי או חולצות מיזע או לאימוניות קישוטים למיניהם והנה, הבגד נהפך לזוהר ומתאים לכל שעות היום.

ישראל מיוצגת בעולם על־ידי כמה חברות המייצרות אופנת ספורט טובה ויש אפילו אומרים, שהאימוניות וחולצות המיזע שלנו הן מן היפות והשימושיות בשוקי העולם. למשפחה זאת הצטרפה חברה חדשה: אופנת שאפס. החברה היא בבעלותו של רונלד ששון, אשר מושבו בקייפטאון שבדרום־אפריקה. ענת ירושלמי, ישראלית ומעצבת בית ששון, מנצחת על צוות מעצבים בקייפטאון והחידוש הוא, שאבי קביליו המנכ"ל חברת האופנה שאפס בישראל, קיבל את זכויות הייצור והשיווק של מוצרי ששון לאירופה וקנדה. על פי ההסכם רשאי קביליו להחליט באלה אריגים ישתמש.

בתצוגה ראשונה הציגה אופנת שאפס את הקולקציה שלה לסתיו־חורף 86־87 לפני קהל קניני ועיתונאי אופנה. היתה זו תצוגה של פריטים שונים מאלה שאנו רגילים לראות. בדי הפוטר והדנר (ג'ינס) צבועים בטכניקה מיוחדת והאפקט מרשים בגלל האשלייה של באטיק. ג'ינסים עם הדפס החתול, סימן רשום של תוצרת שאפס. ג'ינס רקומים. האריג היפה של שאפס הוא הקורדרואי הצר, 100 אחוז כותנה, מרשים בצבעיו. קורדרוי שחור בהדפסי זהב מעובד לבגדי ערב, ספורטיביים אך זוהרים. אימוניות וחולצות מיזע מפוטר בהדפסים יפים משתלבים יפה בקולקציה הספורטיבית הזאת. חולצות קורדרואו בצבע כחול־מלכים, מבדים מיובאים, מעוצבות כביגוד הגיגי וספורטיבי. היפה בין החולצות היתה זאת בדגם ג'אקט קטן מכופתר, קטן לצווארון, רחב שרוול וכתף קצת מרופרת. הדגמים והמידות מיועדים לאוכלוסיה צעירה (גילאי 15־30) רק המחירים אינם לפי הכיס של הצעירים.

מחירים רגילים לחורף זה, מכנסיים 60־65, שמלות, מיקטורנים 130־150, חולצות 60־65.

חיה יוסף

בטעם חמאה

מי שטעם ביסקוויט חמאה תוצרת חו"ל מחכה בקוצר רוח שמשהו כזה ייעשה גם אצלנו. לא עוגיות תוצרת בית, לא עוגיות תוצרת קונדיטוריה, אלא ביסקוויט תעשייתי על בסיס של חמאה. אם הגויים יכולים — למה אצלנו לא?

אצלנו לא, כי זאת בעיה של כשרות. ביסקוויט על בסיס חמאה יהיה כשר למאכלי חלב בלבד, מה שיצמצם את הצריכה בו במוסדות החייבים לשמור על כשרות, כגון בתי־חולים, בתי־ספר, מטבחי צה"ל, אולמות שמחה... הפירמות הגדולות אינן מוכנות להסתכן והקטנות אינן ערוכות, כנראה, למהפכות.

עכשיו נגוז עוד חלום בטעם חמאה. לאחר שבבאר־שבע נפתח ברוב פאר מפעל חדיש ומשוכלל של משפחת מזוז, המבטיח לרציף את הארץ בביסקוויטים שכל אחד מהם... עוגיה. זאת הפרסומת.

הביסקוויטים אכן טעימים, אבל מהז ביסקוויטים בטעם חמאה אך ללא חמאה, ויש הבדל, למרות שמהנדס מזון איטלקי בעל שם בינלאומי טרח במשך 7 חודשים בניסויים לשמר בביסקוויט את הטעם והארומה של החמאה.

ראובן מזוז, ממשפחת מזוז הידועה בדרום, איש עסקים מצליח, נעזר במשפחה ענפה ואמידה לא פחות בחו"ל, כדי להקים מפעל חדיש. מאוד חדיש. אולם הייצור בן 1000 ממ"ר מחולק לאיזור הכנת הבצק (רצפטורה ממוחשבת, הכל אוטומטי) ואיזור האפייה והאריזה. הכל מאוורר, מקורר, מבוקר, אוטומטי. רדיד בצק נעים על גבי סרט נע, גליל ענקי קורץ את העוגיות לצורותיהן, הסרט מובילן לתנור — 6 אזורי חימום, אשנבי הצצה, משם הן ממשיכות לאריזה, שקיות אריזה אטומות מנייר אלומיניום נדבקות במקום, אוטומט שוקל 400 גרם ביסקוויטים, אוטם את השקית... כמעט בלי מגע יד אדם, רק פיקוח ועובדת הפותחת וסוגרת קופסאות קרטון של 1 ק"ג שבהן נארזות שתי שקיות אטומות... התפוקה: מיליון וחצי תופינים ביממה. 25 שקיות ארוזות בדקה.

קו אוטומטי לייצור ביסקוויטים

ראובן מזוז טען שיכולת הייצור של המפעל אינה מצריכה ייצור מוצב חלבי בלבד וביקש להקדיש למוצרי חמאה רק קו אחד, אך הרבנות סירבה להעניק הכשר למוצרים אחרים, שהם פרווה. מזוז ויתר. המפעל קיבל הכשר של הבד"ץ של העדה החרדית והכל בו כשר פרווה: עוגיות מלבניות בטעם סונג'ה, רבועיות בטעם חמאה ושקדים, דמויות פרח בטעם תפוז ואלה הפופולריות ביותר, „פרצופונים" בטעם חמאה.

המחירים בעיים (לפי סוג העוגיות) בין 1.89 ל־2.15 ש"ח ל־400 גרם ו־4.35 עד 4.87 לקופסת של 2 ק"ג, יוצא קצת יותר זול לכל 100 ג"ר.

אניני הטעם ממתינים עדיין ליצרן נועז שיתן להם ביסקוויט חמאה אמיתי.

צב"ש

ביסקוויט עם רעיון

הצעות אחדות להגשת ביסקוויטים בצורה דקורטיבית מגיש השף זאב קרן ממחלקת מזון ומשקאות של הילטון ת"א. הוא ביצע את הרעיונות עם הביסקוויטים של מזוז, אבל זה לא מחייב אתכם.

- **בריכונים:** מורחים בין שני ביסקוויטים ריבה, ממרח שוקולד או ממרח תמרים, יוצרים בריכונים לאירוח ולילדים.
- **חצי חצי:** טובלים מחצית ביסקוויט בשוקולד מומס חם ומניחים לקירור ולייבוש.
- **קרם:** מזלפים קרם שוקולד או קרם בטעם פרי על הביסקוויט ומעטרים בפולי מוקה או בדובדבן.
- **עוגת קרם גבינה:** מניחים את הביסקוויטים, שפוררו קלות והודבקו בעזרת מרגרינה או חמאה, כתחתית עוגת גבינה, אפויה או קרה.
- **כדורי שוקולד:** מפוררים את הביס־קוויטים (רצוי בטעם פונץ'), מערבבים בקרם שוקולד, אלכוהול ואגוזים וצרים כדורים קטנים, מקררים.

לא לעשן, לא לשתות!

בשנתיים־שלוש האחרונות ירד משקל התינוקות הנולדים בדנמרק ב־10 אחוזים בממוצע, מ־3600 גרם בעת הלידה ל־3300. ארגון הבריאות העולמי, W.H.O מצא לנכון לציין, שמשקלם הממוצע של הנולדים בדנמרק הוא הנמוך במדינות הצפון הנורדיות.

גרייס פריש, מיילדת וחוקרת במחלקה הסוציאל־רפואית של האוניברסיטה בעיר אודנס, חקרה משך תקופה ממושכת כ־12 אלף לידות והגיעה למסקנות חד־משמעיות.

לפי מחקרה, 40 אחוז מן הנשים ההרות עישנו בתקופת ההריון ואילו 10 אחוזים שתו יותר מכמות מסויימת של „5 מנות" (יחידת מניה לשתיית אלכוהול). ממחקרה עולה גם, שכל סיגריה הנעשנת מביאה את העובר לכמות דפיקות לב מוגברת שכמעט איננה ניתנת למדידה, לעומת 130־120 דפיקות לב רגילות בדקה. הנזק אינו רק משקל ירוד מן המקובל, כפי שיש אמהות החושבות, אלא גם חוסר שיווי משקל בחומרים המזינים שהאם נוטלת בתקופת ההריון. כך למשל אסור לאשה בהריון לעשות דיאטת הרזיה בתקופת ההריון ועליה להקפיד על איזון נכון של ויטאמינים.

מסקנה נוספת של המחקר היא כי העישון והשתייה המוגברים בקרב נשים בהריון בדנמרק הם תוצאה של שחרור האשה.

עתה מתכוונים לצאת במסע פרסומת באמצעי תקשורת שונים, להוציא חוברות הסברה ולהציב כרזות פרסומת במקומות ציבוריים, המתריעות על הנזקים הנגרמים לעובר כתוצאה מהתנהגות בלתי נכונה.

עלי כהן, קופנהגן

יבוא שומן במחתרת

מועדון יצרני מוצרי בשר ייבא לאחרונה לארץ שומן בשר. היבוא נעשה לאחר הכנות קדחתניות בתנאי חשאיות מירביים, במשך כשנה, ולאחר שהמועדון שלח נציג מיוחד לארצות־הברית. כל אחד ממפעלי המועדון התחייב מראש לרכוש מהמלאי המיובא כמות מסויימת. היקף העיסקה הוא כמיליון דולר.

דובר המועדון שמסר על כך ציין, כי הפעולה כולה נעשתה בדרך חוקית וקיבלה את כל הרשיונות החוקיים המתאימים, אולם היא נתקלה בהתנגדויות קשות של פקידי ממשלה ממשרדים שונים, אשר צפו כי היבוא יביא לזעזוע במערכות שיווק הבשר ומוצרי הבשר בארץ. בגלל סירבול ביורוקרטי עוכב השומן בנמל חודש וחצי. אך לאחר ששוחרר ירד מאוד מחירו ב־50 אחוז, מה שהוריד את עלויות הייצור של כל מפעלי המועדון שהזמינו את שומן הבשר. הנהלת מועדון יצרני הבשר בישראל החליטה להמשיך בפעולות היבוא ובימים אלה נמצאים משלוחים נוספים של שומן בשר בדרך לישראל.

כל זה נמסר לי מ„מועדון יצרני הבשר, מבלי להבהיר מה אנחנו, כצרכנים מרוויחים מכך, כי הרי מחירי הנקניק לא ירדו...

נד סוסי

חברת סימרון וודוורקס מליקווד שבמדינת קולורדו מייצרת סוסי נדנדה למבוגרים. זאת האופנה האחרונה של ריילקס: אין כמו בילוי על גבי סוס מתנדנד להרגעת עצביהם של מנכ"לים או נשיאי חברות טרודים. המחיר סביר בהחלט: 1500 דולאר.

מאת יצחק שור

להיות חצי בהריון

נושא העברת האחריות על החינוך במיגזר הערבי ממשרד החינוך למיסגרות המחוזיות הועלה כבר לפני 13 שנה, ועורר התלהבות. מאז עובר הרעיון תהליך לידה איטי וממושך. המותיר את המורים הערביים ללא כתובת.

רעיון הדה־צנטרליזציה (ביזור) של החינוך הערבי והעברת הטיפול במוריו ובתלמידיו מידי האגף לחינוך ערבים בירושלים לידי אנשי המינהל, הכספים, והפיקוח בלשכות המחוזיות — עלה לראשונה לפני בשלוש־עשרה שנים. רעיון זה זכה לתמיכה נלהבת מצד הציבור הערבי ומצד הסתדרות המורים. תומכי הביזור האמינו כי שילוב במחוזות יגביר את השוויון, משום שהכל יהיו שייכים לאותה מיסגרת מינהלית ופדגוגית. המנהלים והמורים יפגשו בלשכות המחוזיות ובהשתלמויות ותיווצר הידברות בין מחנכים במיגזר היהודי לבין מחנכים במיגזר הערבי.

לפני כשמונה שנים אימץ גם משרד החינוך את רעיון הביזור והחל לבצעו בעצלתיים: כיום משולבים במיסגרות המחוזיות רק שליש מבתי־הספר הערביים. 113 מתוך 365. בתי־הספר הדרוזיים, גם ברמת־הגולן, וכן בתי־הספר הבדואים, שהיו מקופחים ביותר במשאבים שולבו במחוזות הצפון והדרום.

אני יודע שביזור הוא לשון זכר, וכי אינו יכול להיכנס להיריון. אך כבר היו דברים מעולם: מעשה ביקה אחד, שהתלונן בפני רופאו, כי הוא משמין והולך מיום ליום. הרופא בדק את היקה והודיע לו: „אתה בהריון". „זה לא יתכן, דוקטור, השיב אותו יקה, והרי אינני נשוי". מה שאירע לאותו יקה שבבדיחה קורה לחינוך הערבי: הוא לא נשוי ובכל זאת נכנס להריון, או למען הדיוק לחצי הריון. שהרי ההריון ממושך מאוד, בניגוד לדרך הטבע.

כתובת עלומה

מכאן אין להסיק שיש לחסל את האגף לחינוך ערבים. יש לשמור על קיומו, כיחידת מטה, שתעסוק בתיכנון מרכזי בעיקר בתחום הפדגוגי כמו הכנת תוכניות וספרי לימוד. במיסמך, שהגיש רן לרנר לחבריו בהנהלת הסתדרות המורים בינואר השנה, הוא ציין כי רק במחוז אחד, בדרום, הושלם הביזור. גם החינוך הערבי במחוז חיפה בוזר, אך מחלקת הכספים נשארה בירושלים, כך שלגבי המורים, הרשויות חצויות. בחיפה חסר כוח אדם מינהלי ופדגוגי, שאמור לטפל במורים הערבים, ולפיכך הם נותרו ללא כתובת.

שני המחוזות העיקריים הם הצפון והמרכז. במחוז הצפון לומדים עתה כ־90,000 תלמידים ערבים לעומת 80,000 יהודיים. מנהל מחוז המרכז הודיע, כי ועד העובדים במחוז הודיע, שלא יוכל לקלוט את בתי־הספר והמורים הערבים, משום שלא יוכל לעמוד בעומס העבודה הנוספת. מנהל מחוז הצפון הודיע, כי לא יוכל לעסוק בנושא זה לחצאין, וכי לשם הצלחת הביזור יש להכפיל את כוח האדם המינהלי והפדגוגי. כתוצאה מתהליך הביזור האיטי הידלדל האגף לחינוך לערבים מרוב עובדיו המינהליים, אף כי הוא עדיין נדרש לטפל בשני שליש מבתי־הספר.

הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות פנה לשר החינוך והתרבות במיסמך, המצביע בין היתר, על תהליך של חיסול האגף, ללא הצעה אלטרנטיבית אחרת. בחינוך הערבי נוצר מצב של תוהו ובוהו. במקרים רבים למורים אין כתובת. למחוזות, שהיו אמורים לקלוט את בתי־הספר הערביים, לא הועמדו משאבים וכוח אדם. כן לא נתמנה אף ערבי לתפקיד מפתח במחוזות המרכז והצפון, אף כי בצפון מהווים הערבים יותר ממחצית התלמידים.

הסתדרות המורים תלחץ

בסיור עתונאים, שנערך בשבוע שעבר בצפון הארץ, קבע מזכיר הסתדרות המורים, יצחק ולנר, שכיום המצב קשה מבעבר: ישנם ישובים ערביים, שמוריהם נתונים לטיפול הלשכה המחוזית בכל הנוגע לתחומי כוח אדם (מינויים, העברות), ואילו הטיפול במשכורות בידי האגף בירושלים. כדי לתקן פרט בגליון המשכורת, כמו גמול השתלמות, צריך המורה לנסוע מהצפון לירושלים, בשל התיפקוד הכולל של האגף לא הוסדרה העברת מורים ערביים ממחוז הדרום לבתיהם בצפון. הסתדרות המורים, התחייב ולנר, תלחץ על משרד החינוך כדי שישלים את תהליך הביזור.

המפקח על החינוך הערבי בצפון, מחמוד ריאב, העריך, כי יידרשו 42 מישרות כדי לקלוט את כל בתי־הספר במסגרת המחוז, אך הלשכה המחוזית מוכנה להסתפק גם ב־30 מישרות. נציג ועדת המעקב לחינוך הערבי, מ. אל־חג', אמר באחד הדיונים שנערכו בנושא זה, כי בקרב ראשי החינוך הערבי בישראל התגלו חילוקי דעות, אם לתמוך בהשלמת הביזור או להחזיר את המצב לקדמותו. רוב המחנכים וראשי השלטון המקומי הערבי החליטו לתמוך בהשלמת הביזור, בראש ובראשונה מפני שביזור מסמל שוויון, אינטגרציה, במיסגרת המחוזות קיים סיכוי טוב, כי יווצר שוויון בין המשאבים המוזרמים לערבים ובין אלה, המוזרמים ליהודים.

בשירות המחשב

בבית־הספר לחרשים של ביו"ח בקריית היובל נעזרים התלמידים בשיבעה מקרו־מחשבים מסוג אפל טו־אי'. השנה הוכנסה לבית־הספר תוכנה מיוחדת לילדים, שאינם מדברים. התלמידים משתמשים במקרופון כדי לשפר את דיבורם מבחינת גובה הקול, מבחינת עוצמתו, ומבחינת קצב הדיבור. המחשב מתרגם את הקולות לגרפים המופיעים על גבי הצג הצבעוני. המורה יכול לאבחן התקדמות או נסיגה במצב התלמיד בקלות ומייד.

מנהל בית־הספר, ברוך אברמזון, משבח את השימוש במחשבים ככלי עזר לימודי. למחשב הוכנסו תוכנות במקצועות חשבון, טבע, גיאוגרפיה, הבנת הנקרא ועוד. המחשב מחזק את המוטיבציה של התלמידים. הם מרגישים את עצמם שווים לעמיתיהם בכיתות הרגילות, קודם כל משום שהשימוש במחשב מקנה להם תחושת שליטה. הילד לומד לבקר את רמתו הלימודית ולשפרה. בין הילדים בבית־הספר מצוי תלמיד שנוסף לחרשותו הוא סובל גם מעיוורון כמעט מלא. בקשנו להכין עבורו אותיות לבנות על רקע שחור בגודל של 2.5 ס"מ כל אות. הילד הזה יכול עתה להשתלב בלימודים, בזכות המחשב.

בשל הצלחת ההוראה לילדים חרשים באמצעות מחשבים, אישר ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הקצבת סכום מיוחד לשם פיתוח תוכנות בערבית. סכום זה איננו עונה על כל הצרכים. מנהל בית־הספר פנה לסטודנטים ערביים בטכניון, וביקשם לתכנת תוכניות מתאימות למחשבי אפל בערבית במקצועות לימוד שונים.

ברוך אברמזון טוען, כי השימוש במחשב מגבירה את כושרו של הילד החרש לחזק את הקשר בין העין והיד, וכן הוא מגביר את הדמיון, הזכרון ורמת הריכוז. תלמידים מבית־הספר התיכון שלייד האוניברסיטה משמשים כחונכים לילדים החרשים, ומעניקים למורים סיוע שאין מלים כדי להעריכו. כל אחד מ־החונכים נדרש להשתתף אחת לשבוע בשיעור בשפת ידיים, כדי שיוכל לדבר עם חניכו החרש בעת השיעור. בית־הספר לחרשים נתון לפיקוח משרד החינוך. הוא נוסד לפני 52 שנים וקולט תלמידים בגילאי בית־הספר היסודי וחטיבות הביניים, חלקם בפנימייה. 40 אחוזים מן התלמידים הם ערבים, הלומדים בכיתות נפרדות עם מחנכות ערביות.

בשבוע שעבר ביקר חה"כ עבד אל־זאהב דראושה, חבר ועדת החינוך ומחנך במקצועו, בבית־הספר לחרשים. הביקור נערך לפי הזמנת נוגה יפה, יו"ר ועד ההורים של החינוך המיוחד. ח"כ דראושה הבטיח למחנכים, למתנדבים ולהורים לפעול למען אישור הצעת חוק החינוך המיוחד, שהגישה לכנסת חברתו לוועדת החינוך אמירה סרטני... ח"כ דראושה הביע את הערכתו לפעולות ההתנדבות של תלמידי התיכון שלייד האוניברסיטה, ושל הסטודנטים הערביים הלומדים בסמינר ע"ש דוד ילין.

במהלך שיחה עם ח"כ דראושה שאלו אותו כמה מן הנוכחים, מדוע אין הוא פועל למען חקיקת חוק, אשר יחייב צעירים וצעירות ערביים להתנדב לשנת שירות לאומי במיגזר הערבי, בתחומי חינוך בריאות וחברה. שנת שירות תעמיד כוח חדש מתאים גם לרשות מיסגרות החינוך המיוחד, אמרו המחנכים הערביים.

השיב ח"כ דראושה: „החוק קיים, והוא מסמיך את שר הבטחון לגייס לצה"ל או לשירות לאומי כל אזרח ישראלי. אלא שהשר איננו מעוניין להפעיל עשרות אלפי מתנדבים ערבים צעירים".

מתחלקים בנטל

המועדונית הראשונה בתל־אביב לילדים ולבני־נוער, הלוקים בפיגור שכלי עמוק ובבעיות פסיכומוטוריות חמורות, תיפתח באמצע החודש בבית־ספר קלישר ברח' הרינגו בצפון העיר, ותופעל ע"י אקי"ם תל־אביב בשיתוף גורמי החינוך והרווחה בעיריית תל־אביב.

המועדונית תיפעל במשך השבוע בשעות 15.30־18.00 ותשמש לחניכי בית־הספר, בני 7־10, מסגרת חינוכית־חברתית לבילוי בשעות הפנאי, זאת, כדי לקדם את התפתחותם הפגועה ולהעשיר את חיי התרבות הדלים שלהם.

פתיחת המועדונית באה להקל על המשפחות, הילדים זקוקים לטיפול ולהשגחה רצופים, ומשום כך נופל על ההורים עול כבד ביותר. רבים מהם מתמוטטים ונאלצים לשבץ את ילדיהם במוסדות. הפעלת המועדונית עשויה, אפוא, לאפשר המשך המקום של הילדים בקהילה, בדומה לילדים רגילים.

במיסגרת המועדונית יזכו הילדים לטיפול אישי וקבוצתי, יופעלו בה חוגים יצירתיים בפיסול, מוסיקה, ציור, מלאכת יד, תנועה, וכן משחקיות, שעת סיפור וצפייה בטלוויזיה. יאורגנו גם אירועים ומופעים מגוונים. הילדים יקבלו במקום ארוחה קלה.

בשמונה תלמידות מבית־ספר אמי"ת תיכון לנוער יסייעו בהתנדבות בטיפול בחניכים.

מלחמה — בקריקטורות

דוקטור סוס־המלחמה האיומה של החמאה. עברית — לאה נאור. הוצאת „כתר" ירושלים.

היוקים מורחים את החמאה על הפרוסה. הפוקים מורחים את החמאה מתחת לפרוסה, וזוהי סיבה טובה מצד היוקים לפקפק בכל פוק ולהכריז עליו מלחמת חורמה. כדי לעורר את רוח הלוחמים הקים עם היוקים „תזמורת חמאה למעלה", ואף שלח לקראת גיבור המלחמה, סבא יוק, מקהלת נערות, הנקראת „מקהלת הפרוסה הנכונה". כדי להשמיד את הפוקים המציאו היוקים נשק חדיש: „בום כפול שלוש", ואילו היוקים המציאו נשק נגדי הנקרא „שלוש כפול פסטה". ההסלמה היא בלתי נמנעת. בידי הצדדים כבר מצוייה פצצה. השאלה היא מי יזרוק אותה ראשון.

בשאלה זאת מסתיים ספרו המקסים של דוקטור סוס „המלחמה האיומה על החמאה". הקורא המבוגר רשאי, כמובן, לייחס למחבר כוונות פציפיסטיות, או להעניק לו תואר של חבר כבוד ב„שלום עכשיו".

אבל בשביל הילד המאזין או הקורא מהווה הסיפור תיאור של עימות בינו לבין אחיו, או בינו לבין חבריו־יריביו בגן או בבית־הספר. תוכן הסיפור מתאים, איפוא, לחלוטין לתחום התעניינותו ולעולמו הרוחני של הילד הקטן. תוכנו המלחמתי של הסיפור מסייע לילד להתגבר על הרגשות השליליים, שהוא חש כלפי יריביו, או כלפי אחיו. לסיפור נלווים איורים בעלי אופי קריקטוריסטי, אשר מרככים את האופי המפחיד של המלחמה. העלילה מתקדמת באופן מחזורי, בהתאם להתפתחות כלי הנשק שבידי הצדדים. באיורים, כמו בסיפור, משקיף הנכד יוק על מלחמת סבו בפוקים, והוא מזהיר אותו מפני תוצאות המלחמה.

הספר הוא בעל פורמט גדול, האותיות מאירות עיניים, קווי האיורים ברורים, והצבעים חזקים. מתאים לגילאי 4־9.

הביטוח הלאומי ספג חצי מיליארד ש"ח

בעקבות ערכון תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת 87־1986 יגדל עודף התקבולים על התשלומים בענפי הביטוח הלאומי (כולל ריבית) בכ־11.1 מיליון ש"ח, ויסתכם בכ־485 מיליון ש"ח ב־1986. מגמה זו נוצרה לגבי מרבית הענפים. למעט ענף ביטוח נכות כללית, בו אין הגבייה השוטפת, בתוספת הריבית על ההשקעות, מספיקה למימון את תשלומי הקצבאות — קובעים אנשי האגף למחקר ותכנון במוסד לביטוח לאומי בערכון תקציב המוסד שהוגש באחרונה.

על־פי הסיכומים שנעשו במוסד, הגבייה מהציבור תגדל בכ־5 אחוזים בהשוואה לתקציב המאושר ותגיע ל־3 מיליארד ו־340 מיליון ש"ח. סך תשלומי קצבאות ילדים ירד ב־15 אחוז, כתוצאה מהמשך ביטול קיצבת הילד הראשון, וכך הושג חיסכון של 115 מליון ש"ח בהשוואה לתקציב המקורי.

במסמך אחר שהוכן באחרונה באגף למחקר ותכנון מובאת סקירה של התפתחות שיעורי הקצבאות בין השנים 1985־1975.

האחוזים הנוכחיים של קיצבאות הזיקנה נקבעו בחוק ביולי 75, עם הנהגת רפורמת בן־שחר. קיצבת הזיקנה הועמדה אז על 16 אחוז מהשכר הממוצע במשק. הקיצבה לזוג 24 אחוז מהשכר הממוצע, ותוספת של 5 אחוזים מהשכר הממוצע בגין כל אחד משני הילדים הראשונים. אולם בפועל קיצבת הזיקנה איבדה מיולי 75 מערכה הריאלי, והגיעה לכדי 11.7 אחוז בלבד מהשכר הממוצע ב־1979/80 — שחיקה של כ־27 אחוז. שינוי במועדי חישוב הקיצבאות שיפר את המצב ב־1980, אבל בגלל התגברות האינפלציה הן נשחקו שוב ב־1984. באותה שנה שונתה שיטת חישוב השכר, ונקבעה ריצפת מינימום של 15 אחוז מהשכר הממוצע וכך צומצמה השחיקה. שיטה זו, שנקבעה בביטוח הלאומי, הוכיחה את עצמה בשנה האחרונה, בה השכר הריאלי הממוצע ירד בכ־15 אחוז והקיצבה הריאלית ירדה רק בכ־9 אחוזים.

קיצבת הזיקנה והשאירים, בתוספת השלמת הכנסה, מחושבת גם היא באחוזים מהשכר הממוצע. הקיצבה ליחיד היא כיום של 25 אחוז מהשכר הממוצע, לזוג 37.5 אחוז, ותוספת של 5 אחוזים לכל אחד משני הילדים הראשונים.

מסיכום הנתונים בעשור הנדון עולה, כי בקיצבאות אלו חלו תנודות ריאליות גדולות. ב־1978/79 חלה שחיקה בקיצבאות וב־[illegible] נשמר ערכן המקורי.

בעקבות הפעלת התוכנית הכלכלית חלה זמנית עלייה גדולה בערך הקיצבאות יחסית לשכר הממוצע, שהגיעה לשיא של [illegible] אחוז מהשכר הממוצע ליחיד בנובמבר 85. אולם כאשר שכר העובדים החל לעלות, והקצבאות נשארו נמוכים, ירדה הקיצבה כאחוז מהשכר הממוצע ובחודשים האחרונים הגיעה לכ־[illegible] אחוז.

בביטוח הלאומי צופים כי אם מגמה זו תימשך, תגיע הקיצבה לכדי 25 אחוז הקבועים בחוק, מהשכר הממוצע במשך כ־חצי שנה.

אורי נחשון

נפתלי בלומנטל:

האשם העיקרי — ניהול כושל

כשלון עסקי הוא תופעה הלובשת ממדי ענק במשק הישראלי, והסיבה העיקרית לכך היא ניהול כושל. גרס נפתלי בלומנטל, מבקר ההסתדרות, בהרצאה שנשא בבית־ברנר לפני חברי מזכירות מועצת פועלי ת"א־יפו.

בלומנטל ציין, כי בארה"ב היה ניהול נכון מונע 93% מהכשלונות העסקיים שנרשמו שם בעשור האחרון. בישראל, לעומת זאת, קשה לקבוע בצורה חד־משמעית „סולל בונה" — האם זהו כישלון ניהולי או התחשבות באיגוד מקצועי; התמוטטות הבנקים — כישלון ניהולי, או סתם רשלנות פושעת. [illegible] הדגיש, כי לא הגודל משפיע על ה[illegible] עסקים גדולים אינם ערובה ל[illegible] עלולים להתמוטט בלי שום קשר ל[illegible] שצברו.

לדבריו נרשמו עד ספטמבר 2,433 [illegible] של כישלון עסקי לעומת 1600 [illegible] ספטמבר 85 ו־260 עד ספטמבר 84. [illegible] שלישים מהכשלונות היו בתחום ה[illegible] מסחר ושירותים והיתר בבנייה, [illegible] ובתחבורה.

„מקדונלד" במוסקווה

מוסקווה פתוחה לעסקים — קובעים ראשי האיגודים של לשכות המסחר במערב אירופה. לדבריהם, שפורסמו באחרונה בדו־ירחון „ביזנס וורלד", המסר נשמע מעורפל, בדרך הרוסים, אך ברור שבריה"מ מעוניינת להרחיב את קשריה עם המערב. עם זאת, למנכ"לי החברות הגדולות עדיין אין מה למהר ולהרים טלפון ל„אירופלוט" כדי להזמין מקום בטיסה למוסקווה וחדר שמור במלון „אירוסקאייה".

ראשי איגודי לשכות המסחר טוענים, כי לבריה"מ יש בעיות קשות בהשגת מטבע־חוץ, בעיות שאף החריפו ב־1986. הם מזכירים, כי מחירי הנפט ירדו. בריה"מ היא כידוע אחת מיצואניות הנפט הגדולות — 4 מיליון חביות ביום נמכרות למערב נוסף על הגאז הזורם בצינור מסיביר למערב אירופה. הירידה במחירי הנפט והגאז היא בשיעור של יותר מ־50 אחוז. מחיר חבית נפט סובייטי היה בדצמבר אשתקד 25 דולר החבית, באפריל 86' 8 דולרים החבית ועתה הגיע מחירו ל־14 דולר החבית. מחירי הגאז ירדו בהתאם, כמו גם מתכות ומינרלים שבריה"מ מספקת למערב. אסון צ'רנוביל, שאירע ב־25 באפריל השנה היה מכה חמורה, שטרם ניתן להעריך אותה כלכלית. האסון הביא כליה על רבבות הקטרים של אדמה חקלאית באוקראינה.

לדברי ראשי האיגודים, הבשורה היוצאת מבריה"מ מקורה ברעיון המרכזי בתוכנית גורבאצ'וב על „המיכאניזם הכלכלי החדש", מונח שאול מהרפורמיסטים ההונגריים. לב התוכנית הוא ביזור סמכויות: גורבאצ'וב מדגיש בכל הזדמנות כי בריה"מ סובלת מריכוזיות־יתר, שיצר חוסר איזון באספקת מוצרים. באחד מנאומיו האחרונים חילק גורבאצ'וב את השווקים ל„רזים ורעבים" הסובלים מתת־אספקה ולחץ נמוך של ביקוש על המדפים, לעומת „שמנים ושבעים" הסובלים מאספקת־יתר של מוצרים, [illegible] שצריכים להם וכאלה המעלים אבק [illegible] המדפים. גורבאצ'וב קבע, שחייבים [illegible] דרכים כדי להעביר מה שיותר [illegible] ל„רזים".

ראשי האיגודים המערביים מציינים [illegible] שלדבריהם בבריה"מ נמנעים לדון [illegible] — גידול האוכלוסייה ברפובליקות האסיאתיות, שעה שהאוכלוסייה ב[illegible] האירופיות מתמעטת והולכת בגלל [illegible] ילודה נמוכה. שלטונות בריה"מ מנסים ל[illegible] את ה„אירופים" על־ידי אספקת מוצרי ח[illegible] ואלקטרוניקה ביתיים. אך תוצרת בריה"מ [illegible] מאיכות נמוכה וגרועה. נציגי בריה"[illegible] באירופה המערבית פנו לחברות הגו[illegible] העוסקות בייצור מכשירים אלה וב[illegible] הצעות, ויש בכך חידוש גדול לעומת ה[illegible]

עסקות משותפות אחרות כבר הוש[illegible] כמו ההסכם עם חברת פיצות איטלקית [illegible] פתיחת רשת כללית למכירת פיצות ב[illegible] בריה"מ. כן מתנהל מו"מ עם חברת מק[illegible] מארה"ב, על רשת מזנוני המבורגרים [illegible] „סאנדוויץ'" משוודיה. המייצרים כלי [illegible] משוכללים, התבקשו על־ידי ה[illegible] הסובייטי לסחר־חוץ סובייטי להגיש [illegible] לבניית מפעלים דומים בבריה"מ. ל[illegible] ראשי המפעל השוודי, מתנהל מו"מ ו[illegible] היא איך להבטיח לחברה השוודית בעלות [illegible] המפעלים, דבר האסור לפי החוק. ל[illegible] מומחים במערב, בעיית הבעלות [illegible] המפעלים, והאפשרות להוציא כ[illegible] מבריה"מ, הן אבן נגף, אך הם מקווים ש[illegible] של גורבאצ'וב יתגברו על הבעיות ו[illegible] את החוקים כך שהקפיטליסטים המער[illegible] יוכלו להשקיע ולעשות כסף.

חיים מרגל[illegible]

● נשיאות מרכז הקבלנים החליטה להקים תאגיד ציבורי, שבאמצעותו יבוצע ביטוח־חובה של כל משווקי הדירות במדינה לטובת רוכשי הדירות. הביטוח יגן על רוכשי הדירות מפני אי־מסירה במועד, פגמים מבניים ופשיטות־רגל. על־פי ההצעה, יוקם התאגיד בשיתוף פעולה עם הממשלה, גורמי הבנייה הציבורית ומרכז הקבלנים.

על־פי הצעה מפורטת, שהוכנה על־ידי משרד עורכי הדין שרגא פ. בירן ושות', יוטל ביטוח חובה על כל בוני ומשווקי הדירות במדינה. עוד מוצע, כי התאגיד יפעל על בס[illegible] עסקי, תוך תשומת־לב לשיפור ה[illegible] הנמוך בענף ולאפשרות להשגת ביטוח[illegible] — כל אלה בפיקוח ממלכתי. לדברי [illegible] מרכז הקבלנים, דוד שטרן, רק פיזור [illegible] בין כל גורמי הייצור והשיווק ישים קץ ל[illegible] של העדר בטחונות מתאימים בתקופה [illegible] שפל בענף הבנייה.

● אינטרפרס מעבדות דיווחה על [illegible] בהיקף המכירות והרווח ברבעון השליש[illegible] 1986 — על כך מסר נשיא החברה, ד"ר א[illegible] גלר. המכירות לרבעון שהסתיים ב־[illegible] היו 1,785,318 דולר, גידול של 98% לע[illegible] הרבעון השלישי של שנת 1985.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מחקר

תרומת החקלאות לתוצר הלאומי — 18.3%

„החקלאות המודרנית קשורה בקשרים הדוקים עם יותר מגזרי המשק הלאומי בישראל. היא זקוקה לתשומות קנויות, העולות בהיקפן על מחצית מערך הייצור החקלאי, והיא מוכרת כשליש מתפוקתה לעיבוד תעשייתי. בשני מישורים אלה יש לחקלאות בארץ השפעה ניכרת על מגוון רחב של מגזרים" — קובעים אריה שסקין ועזרא דביר, במאמר על יחסי הגומלין בין החקלאות והמשק הלאומי המתפרסם בגליונו האחרון של ה„רבעון לכלכלה".

עלי־פי ממצאיהם מתברר, כי נוסף על תרומתה הישירה של החקלאות לתוצר המקומי הגולמי, שהגיעה ב־1984 ל־10.3 אחוזים, נוצר תוצר מקומי גולמי נגזר מפעילות חקלאית של כ־8 אחוזים.

הנתונים שמביאים השניים מאפשרים לאמוד את הערך המוסף ואת התמורה לעבודה הנגזרים מפעילות חקלאית. מתברר, שהחקלאות היא עתירת השפעה בשני המישורים האלה: כל יחידת ערך מוסף בחקלאות יוצרת עוד 0.76 יחידה בענפים אחרים. בתחום התעסוקה השפעה זו אף גבוהה יותר, וכל יחידה של תמורה לעבודה בחקלאות יוצרת עוד יחידה אחת של אותו הפרמטר בשאר ענפי המשק.

בעלי המאמר מרגישים, כי השפעת החקלאות המוצגת בנתונים אינה נותנת תמונה שלימה, כיוון שלא נכללים בה שני מרכיבים חשובים — השפעת החקלאות על תעשיית נכסי השקעה המספקת אותם לייצור החקלאי, כמו ציוד השקיה ומיכון חקלאי, ומרכיב הטיפול בתוצרת המיועדת ליצוא. עם זאת, הם קובעים, המימצאים מצביעים כי במקרה של ישראל יש לחקלאות השפעה ניכרת ביותר, הן על הערך המוסף הנגזר בענפים הלא־חקלאיים והן על התעסוקה.

כאמור, משקלת הישיר של החקלאות בתוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי היה ב־1984 10.3 אחוזים. אם מוסיפים לכך את הערך המוסף הגולמי שנוצר בענפים לא־חקלאיים כתוצאה מפעילותו של מגזר החקלאות, מתברר כי התוצר המקומי הגולמי הישיר והעקיף שלו הגיע באותה שנה ל־18 אחוז מהערך המוסף הגולמי של הסקטור העסקי כולו.

את הענפים המספקים תשומות לחקלאות מחלקים לארבע קבוצות עיקריות: ענף הכימיה הבסיסית (תעשייה), ענפי השירותים ובעיקר ענף הבנקאות והביטוח, ענפי המים והאנרגיה וענף התחבורה. ארבעת הענפים האלה מייצגים 61 אחוז מס"ה הערך המוסף הגולמי הנוצר אצל ספקי התשומות לחקלאות, כאשר הסעיף החשוב ביותר הוא סעיף אנרגיה ומים, שחלקו מגיע ל־27 אחוז מהערך המוסף הגולמי הנגזר הכולל. המחברים מציינים כי מנתוני 1984 עולה, שחלקה של החקלאות בערך המוסף של החשמל והמים מגיע ל־34 אחוז, בענף תובלה יבשתית 33 אחוז ובענפי בנקים וביטוח 15 אחוז.

לדבריהם, ערך מוסף המסתכם בכרבע מיליארד דולר נוצר כתוצאה מעיבוד חומרי הגלם מהייצור החקלאי המקומי. למעשה, שלושה ענפי התעשייה יוצרים 84 אחוז מערך מוסף גולמי הנגזר והם: מפעלים לעיבוד בשר ודגים, בעיקר משחטות ובתי־חרושת לשימורי בשר, מחלבות ובתי־חרושת לשימורי ירקות ופירות. בתעשיית הטקסטיל נוצר ערך מוסף גולמי בהיקף של כ־13 מיליון דולר.

מסקנתם של שסקין ודביר היא, כי לעומת החלוקה הפחות או יותר חדה בתחום דרגת עתירות העבודה בחקלאות עצמה, מתברר שבכל הענפים המושפעים מפעילות חקלאית, עתירות העבודה גבוהה ביותר ועומדת על כ־70 אחוז מהערך המוסף. כתוצאה מכך, השפעת החקלאות בתחום התעסוקה על המשק הלאומי גבוהה בהרבה מהשפעתה הכוללת על הערך המוסף הנגזר.

א.ג.

פונקציונאליזם במקום ערכים

כפי שנמסר בעיתונים, התבטא מזכיר חברת העובדים דן רוזוליו נגד העלאת שכר המינימום במפעלי חברת העובדים מ־450 ל־500 ש"ח. בדיון בוועדה המרכזת אף צוטט רוזוליו כמי שאמר „לא נהיה סיירת מטכ"ל של האגף לאיגוד מקצועי".

התבטאות מסוג זה היא שערורייתית ויש בה כדי לחזק את הטוענים לניגוד אינטרסים בתוך ההסתדרות כמעסיק וכאיגוד מקצועי, אולם ההתבטאות שלילית גם לעצם העניין. מפעלי חברת העובדים, המבוססים בדרך כלל על טכנולוגיה גבוהה ועל תפוקה של כ־40,000 דולר לשנה לעובד, מסוגלים לשלם 4000 דולר לשנה כשכר.

דבריו של רוזוליו עוררו, בצדק, את זעמו של מזכיר מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר חברת העובדים. רוזוליו איננו נציג התעשיינים בהסתדרות מול נציגי העובדים בהסתדרות; הוא נבחר לתפקידו לאחר ש־70 אחוז מהעובדים הביעו אמונם במערך שייצג נאמנה את אינטרסיהם. קיומה וצידוקה של חברת העובדים תלוי בכך שהיא מסוגלת להבטיח תנאים הוגנים לעובדיה.

העלאת שכר המינימום היא הוצאה שולית במערך הייצור ונוגעת למספר לא גדול של עובדים. לכן אין גם הצדקה כלכלית להתבטאות המזכ"ל. נראה שרוזוליו מעדיף להיות „סיירת המטכ"ל" של ההתנגדות לקביעת שכר מינימום הוגן, על פני התפקיד של סיירת מטכ"ל של ההסתדרות. חברת העובדים אינה זקוקה למנהלים פונקציונאליים, הממהרים להתנער מערכים.

רפורמה ב„מיקשה אחת"

במסגרת דיוני התקציב והרפורמה במיסוי דנים באוצר בביטול הטבות מס שונות תמורת הקטנת שיעורי המס. אולם הדיונים מתנהלים בקטע צר של הטבות המס, שניתנו בעיקר לשכירים. בצד הטבות המס העיקריות ניתנות כיום למגזר העסקי, באמצעות פטורי מס על רווחי הון בבורסה, מס מוגבל על ריבית, הטבות שניתנו במסגרת חוקי עידוד השקעות ומס מוגבל של ריבית באגרות ממשלתיות.

קשה להניח שהצעות לביטול חלקי של הטבות המס יוכלו לעבור, קשה להסביר את ביטול הטבות המס לשעות נוספות, קרן השתלמות, אחזקת סיעתה וארוחות במקום העבודה, כאשר משאירים בעינן את ההטבות הגדולות להון. לכן, כפי שהוכיחה גם הרפורמה במיסוי לפי המלצות ועדת בן־שחר, ניתן היה ביתר קלות לבטל את כל ההטבות (או את רובן) מאשר רק חלק מהם. אם רוצים רפורמה אמיתית, יש לבטל את כל ההטבות בפעולה אחת, יש להתחיל מיסוי על רווחי הון בבורסה, ולהגיע לנוסחה לפיה ייגבה מס שווה מכל סוגי ההכנסה עלי־פי מדרגות המס שיתקיימו.

מאחר שהנטל הכולל של המס בעקבות הרפורמה לא יעלה, ניתן לקוות שהרפורמה לא תעורר התנגדות.

אם הרפורמה תהיה מכוונת להטבת מצבם של בעלי ההכנסה הגבוהה בלבד, היא נידונה מראש לכישלון.

צבי טימור

השקעות בפטרוכימיה (3)

זיקוק נפט מחייב העמקת הייצור

כאשר משקיפים על אתרי התעשייה הפטרוכימית במפרץ חיפה ממרום שכונת נווה־שאנן על רכס הכרמל, או מראש מיתקן הפוליאתילן, 50 מטר מעל פני הקרקע, לומדים להעריך את התכנון מרחיק הראות של הבריטים. בשנות ה־30 הם הקימו כאן את בתי הזיקוק, בקצה צינור הנפט מעיראק, וכבר אז הותירו שטחים נרחבים לתעשייה פטרוכימית. גם לאחר שהוקמו מפעלים רבים, משנות ה־60 ואילך, עדיין נותרו שטחים ריקים להמשך הפיתוח, בדור הזה ובדור הבא.

הבריטים הבינו כבר אז מה שעדיין אין מבינים באוצר, אומרים אנשי התעשייה הפטרוכימית. ישראל מזקקת נפט משום שהחליטה, משיקולים בטחוניים ופוליטיים להיות עצמאית ובלתי תלויה בתחום תזקיקי הדלק, ומי שמזקק נפט — חייב להקים תעשייה פטרוכימית. כשמזקקים נפט גולמי מקבלים קשת רחבה של מוצרים, מלבד הדלק לתעשייה, תחבורה ותעופה. אם אין מנצלים מוצרים אלה, מבוזבזים חומרי גלם יקרים ע"י הפיכתם לדלק זול, או אף נאלצים לשרוף אותם, והתוצאה היא — מחיר זיקוק גבוה ומחירי דלק יקרים, המורידים את כושר התחרות של כלל המשק.

הבריטים גם הבינו, שהתעשיות הפטרוכימיות חייבות לקום בצמידות לבתי הזיקוק. רק כך אפשר לנצל ביעילות את תשתית הצרכנות, הזול מנמל הדלק והכימיקלים בקישון וחוות מיכלי האחסנה. דרך הרשת הסבוכה של צינורות דלק תת־קרקעיים הפרושה במפרץ חיפה, בו מתרכזת מרבית התעשייה עתירת האנרגיה בישראל, וכלה בעורקי חשמל וקיטור וקווי הולכה של חומרי הגלם, המועברים ישירות מבתי הזיקוק לתעשיות הפטרוכימיות הצמודות אליו.

גם אלה מתנגדים להרחבת התעשייה הפטרוכימית, אנשי האוצר למשל, אינם חלוקים על כך שאם יש מקום לתעשייה כזאת הרי הוא בצמידות לבתי הזיקוק בחיפה. מה שהבריטים לא יכלו לנחש הוא, שבעתיד המיכשול העיקרי בפני פיתוח התעשייה הפטרוכימית יהיה ויכוח ביורוקרטי עם פקידים, שלא ירצו לתת סיוע ממלכתי מנימוק הפורמאלי שחיפה איננה איזור פיתוח. „אם היינו יכולים להקים מפעל פטרוכימי בקריית־שמונה, היינו עושים זאת", אומרים אנשי הפטרוכימיה.

בעיות האקולוגיה — ללא פיתרון

מול היתרונות שבריכוז תעשיית הנפט במפרץ חיפה יש גם חסרונות: היא תורמת את חלקה, יחד עם שאר התעשיות במפרץ הסגור בין הרים, לזיהום האוויר ולהפרת המאזן האקולוגי.

כבר בימי הבריטים הסריח הקישון מחומרים שפלטו בתי הזיקוק, והעשן מהמפרץ גורם נזקים בריאותיים באיזור כולו — בשכונות שעל רכס הכרמל, בקריות ובקיבוצים שבמפרץ ולעתים, בכיווני רוח מסויימים, גם האוויר בלב חיפה מזוהם.

אם התכנון הסביבתי בתקופת הבריטים היה מתאפיין באותה ראיה ארוכת טווח כמו התכנון התעשייתי, יתכן שהיו מונעים מראש הקמת אזורי מגורים בקרבת התעשייה במפרץ. היום מאוחר לתקן שגיאות אלו, ומה שנותר לעשות הוא לנסות ולהקטין נזקים ע"י מתקני טיהור וסינון למיניהם.

עם זאת, הרחבת התעשייה הפטרוכימית לא בהכרח כרוכה בהגדלת זיהום האוויר, גם משום שהיום מקפידים יותר על מניעת זיהום וגם כיוון שלעתים ההרחבה גורמת ניצול חומרים שהיום נחשבים כפסולת, אותה שורפים ומזהמים את האוויר באיזור.

חצי מיליארד דולר כבר הושקעו

פרט למה שהשקיעו הבריטים, יש לזכור שבבתי הזיקוק בלבד — שנקנו מהבריטים ב־1959 — הושקעו מאז כ־400 מיליון דולר. רק בתשתית לפטרוכימיה השקיעו בתי הזיקוק 170 מיליון דולר: 120 מיליון דולר במיתקן לייצור אתילן, המסוגל לייצר הרבה יותר ממה שמפעלים הפטרוכימיים בישראל (מפ"ב) ושאר הצרכנים יכולים לקלוט כיום, וכ־50 מיליון דולר בתשתית — צנרת וכן מיתקן קיטור ותחנות כוח, המנצלים עודפי אנרגיה בתהליך הזיקוק הניתנים לניצול בתעשייה הפטרוכימית.

סכומי־עתק הושקעו גם במפעלים פטרוכימיים שונים, בבעלות פרטית וממשלתית, שהוקמו במפרץ חיפה:

במפ"ב, השייכת לקבוצת משקיעים זרים — כ־100 מיליון דולר.

ב„גדות", בבעלות האחים יוחננוף ובתי הזיקוק — כ־80 מיליון דולר.

ב„פרוטארום", שבעליה העיקריים הם קבוצת „אי.סי.סי" בבעלות ד"ר פרבר וכן קיבוץ כפר־עזה (15% מהמניות) — כ־80 מיליון דולר.

ב„דור כימיקלים", בבעלות קבוצת רנקנר — כ־50 מיליון דולר.

מכאן, שס"ה ההשקעה בתעשייה הפטרוכימית ומתקנים פטרוכימיים בבתי הזיקוק מגיע ל־480 מיליון דולר.

לנצל את התזקיקים

בעיקרון מדובר בניצול מלא של תוצרי זיקוק הדלק, ע"י הרחבת היקף הייצור של חומרים שכבר מייצרים, ועל־ידי כניסה לייצור חומרים חדשים מתוצרי זיקוק שאינם מנוצלים כיום. בדרך כלל התהליך הוא דו־שלבי: קודם כל ייצור המונומר, חומר גלם בסיסי, ואחר־כך הפיכתו לפולימר, ע"י קשירת המונומרים למולקולות גדולות. הפולימרים הם תוצר סופי, חומר גלם לתעשיות הפלסטיק והגומי למיניהן.

במפ"ב מדובר בתכנית השקעות שעיקרה הקמת „כרמל אולפינס", חברה משותפת עם בתי הזיקוק לייצור אתילן והפיכתו לפוליאתילן.

כיום, בתפוקה נמוכה, מיתקן האתילן מפסיד ואילו הגדלת הייצור ל־200 אלף טון תשפר את רווחיותו ותתרום למשק הדלק כולו, ע"י תוצרי־לוואי הנובעים מתהליכי ייצור האתילן: הגברת ייצור גאז בישול ביתי, שחלקו מיובא מחו"ל, ותזקיקים אחרים.

בשלב ייצור האתילן לוקחים דלק בשווי 125 לטונה, משקיעים 125 דולר לטונה ובהוצאה כוללת של 250 דולר מקבלים אתילן בשווי 340 דולר לטונה. משקיעים 130 דולר נוספים לטונה ומקבלים מוצר סופי — פוליאתילן — בשווי 750 דולר הטונה. סך־הכל ההשקעה באתילן ופוליאתילן — 55 מיליון דולר.

תחשיב דומה מראה שמפרופילן, תזקיק שהיום הופכים לדלק במחיר 125 דולר לטון, ניתן לייצר פולי־פרופילן, ועל־פי התכנית יוקם מיתקן שייצר 60 אלף טון פוליפרופילן בשנה, במחיר כ־700 דולר לטונה, שיחליף יבוא בהיקף של 25 אלף טונות בשנה, והשאר, למעלה ממחצית, ייוצא לחו"ל. סך־הכל ההשקעה — 50 מיליון דולר.

ב„גדות" מייצרים היום בנזן, חומר גלם לסטירן, ובהעדר מתקן לייצור סטירן — מייצאים אותו לחו"ל. לעומת זאת מייבאים סטירן ב־450 דולר לטון.

מהסטירן המיובא מייצרים במפ"ב פוליסטירן לתעשיית הפלסטיק. „גדות" מתכננים השקעה של 40 מיליון דולר במיתקן לייצור סטירן מבנזן, ואז יוכלו לספק למפ"ב חומר גלם מתוצרת עצמית ולא מיבוא.

40 מיליון דולר נוספים מתכוונים אנשי „גדות" להשקיע במתקן חדיש לארומאטים, קבוצה אחרת של תוצרים פטרוכימיים.

ב„דור כימיקלים", מפעל בבעלות רנקנר, כבר מבצעים תכנית פיתוח בת 40 מיליון דולר. שעיקרה ניצול גאזי פחמן, שהיום מתבזבזים ונשרפים, לייצור בוטדין ופולי־בוטדין, חומרי גלם לגומי סינתטי, וכן לייצור MTDE, תוסף להעשרת דלק.

המפעל הבעייתי — „פרוטארום"

המפעל הפטרוכימי האחרון ברשימה זו הוא „פרוטארום", אלא שהוא ראוי לדיון נפרד. המפעל צבר חובות בסך כ־50 מיליון דולר. המהווים „גיבנת" המעיקה עליו ומפריעה לפעולתו התקינה. כיום, כשבוחנים את התחשיב השוטף, המפעל הוא רווחי.

עודד ליפשיץ

(רשימה שלישית)

נערכים לקטיף ההדרים

גורמי הפרדסנות נערכים לקטיף הגדול שיחל בראשית חודש דצמבר, עם קטיף תפוזי השמוטי.

בענף מעוניינים לקלוט עובדים בודדים וייעשו כל המאמצים לעודד עובדים, ע"י הסעות, תמריצים והכשרה מהירה — מסר מזכיר ארגון מגדלי הדרים של ההתיישבות העובדת, שמואל גלנץ.

ברשות ההתיישבות העובדת מאות אלפי דונמים הדרים. כדי להתגבר על כמויות הפרי הגדולות נערכים ביישובים השונים מבצעי קטיף ע"י „גיוסים" בשעות אחה"צ ובשבתות, בהשתתפות כל התושבים מטף ועד זקן. המחיר שנקבע השנה לקטיף הוא 9־8 ש"ח למיכל שמוטי, מחיר המאפשר לקוטף מיומן להגיע להכנסה סבירה. גם שירות התעסוקה מוכן לסייע למבצע זה ע"י ארגון הסעות והשלמת הכנסה.

● בחודשים עד נובמבר 1986 הגיע יבוא מוצרי צריכה לרמה של 96 מיליון דולר בממוצע לחודש — כ־25 אחוז יותר מאשר ברבע השני של השנה וב־43 אחוזים יותר מאשר בשלושת החודשים הראשונים של השנה. באותה תקופה עלה יבוא המוצרים בני־קיימא ב־39 אחוז לעומת הרבע השני וב־62 אחוזים לעומת הרבע הראשון של השנה על פי נתוני הלשכה לסטטיסטיקה, גדל יבוא מוצרי הצריכה ב־11 החודשים הראשונים של השנה ב־65 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. יבוא מוצרים בני קיימא גדל ב־96 אחוז. היבוא כולו גדל ב־11 החודשים הראשונים של השנה ב־16.7 אחוזים.

● לראשונה זה 26 שנה ירד שיעור האינפלציה בשוויץ אל מתחת לאפס (0.1 —) ב־12 החודשים האחרונים. אולם נגיד הבנק המרכזי של שוויץ הזהיר ממה שכונה „שאננות", בהצביעו על כך שהירידה באה הודות לגורמי חוץ יותר מאשר מסיבות פנימיות. לדבריו, הגורמים העיקריים לשיעור השלילי של האינפלציה היו ירידת שער הדולר לעומת הפרנק וירידת מחירי הנפט בשוק העולמי.

(יוסף אלפרן, ז'נבה)

גלגלי הבורסה

חתימת יתר, פי שלושה, בהנפקות בנק ישראל

התערבותו של בנק ישראל, שקנה מניות הסדר ב־250 אלף ש"ח, מנעה ירידת ערך השוק שלהן. במניות ההשפעיות חל אתמול שיפור. הירידות ב„כבדות" נבלמו וב„קלות" כבר היו יותר עליות מאשר ירידות שערים. ערך השוק של כל המניות עלה ב־0.12%, ושל המניות ההשפעיות ב־0.32%. העלייה הגדולה ביותר — 1.48% — נרשמה במדד השערים של מניות מזון וטבק. אחריהן צעדו מניות נדל"ן, שעלו ב־0.40% בממוצע. בשוק איגרות החוב בלטו הביקושים להתחלתיים הגדולים, בעיקר בצמודות ב־80% למדד, על אף התחזיות המוצלחות של הנפקות בנק ישראל, שזכו אתמול לחתימות־יתר של פי שלושה ויותר.

בקרנות הנאמנות התאזנו אתמול המדיניות והנפקות הציבור.

ב־99 מיליון ש"ח הסתכמו ההזמנות לשתי ההנפקות הנוספות של צמודות למדד שבנק ישראל הציע אתמול לציבור. בערך נקוב של 30 מיליון ש"ח. לסוג „שגיא", בערך נקוב של 20 מיליון ש"ח, נתקבלו הזמנות בסך 68 מיליון ש"ח ונמכרו ב־90% מערכן הנקוב, באחוז וחצי יותר ממחיר המינימום של 88.5%. מסוג „גליל" בערך נקוב של 10 מיליון ש"ח נתקבלו הזמנות בסך של 31 מיליון ש"ח ונמכרו ב־84.5 אחוז מע"נ, ב־3. 2 אחוז מעל למחיר המינימום של 82%.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.31%, ל־1.4910 ש"ח, ושער הדולר היציג ירד ב־0.09% ל־1.4880 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.7657 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.47 ל־1.48 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 139 שערים, לעומת 88 שירדו ו־158 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו ב־26 ב־3% ויותר, ו־5 ירדו ב־3% ויותר. נרשמו 3 „קונים בלבד" ו־1 „מוכרים בלבד". המחזור הסתכם ב־7.8 מיליון ש"ח, מזה כ־1.8 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע"ש, שהמחזור בה בלבד הגיע ל־664 מיליון ש"ח.

במניות ההסדר היו ירידות שערים. ירדו (ב־%): אי.די.בי. רג' — 0.3, אי.די.בי. ב' 0.4; אגוד רג' 0.3; דיסקונט ב' — 1.1; דיסקונט א' — 0.1; מזרחי מ' — 0.2; פועלים מ' — 0.2; מימון סחר 5 — 1.0. לעומתן עלו: מימון סחר 1 — 10.0; פועלים מב' — 1.3.

תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.86% (הפועלים ש') ל־16.03% (אי די בי ר"ג). הפועלים מ' — 15.97%, כללי 15.87%, המזרחי ש' 15.72%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היתה מגמה מעורבת. עלו פיבי — 1.5; הבינלאומי 0.9; כללי מ"ר 1 — 0.7. לעומתן ירדה: אוה"ה — 2.9; הספנות 0.1 — 4.8.

אלחנן הורוביץ

בעריכת עלינא תורי

מבט ומעש

מה חדש?

מגלים את רוסיה... ושבים לארגנטינה

יו.בי. 40 – פופולאריות ברוסיה

מאת עופר ניר

מי היא הלהקה המערבית הפופולרית ביותר בברית־המועצות בימים אלה? קצת מפתיע, אבל התשובה היא: להקת „יו.בי.40". להקת הרוק־רגאי מבירמינגהאם, אנגליה, סיימה לא מכבר מסע הופעות קצר בברית־המועצות, שבמהלכו הופיעה בערים מוסקבה, לנינגרד ומינסק וזכתה להצלחה עצומה. אף כי חברי הלהקה טענו, במסיבת עיתונאים שכינסו עם שובם למולדת, כי השוטרים הסובייטיים מנעו מן הקהל הצעיר לקום ולרקוד וכי היו יותר מדי מוזמנים, איך לומר, מבוגרים מדי. כנראה, פקידים בכירים של המפלגה הקומוניסטית...

אבל גם הטענות הללו לא ימנעו מן הלהקה להיענות להצעה שלוב למסע הופעות נוסף בברית־המועצות, בקיץ הקרוב. יחד עם „יו.בי.40" עשויות להופיע להקות פופולריות נוספות כמו „יו.2", „יוריתמיקס" ו„מוחות פשוטים". זאת ועוד, חברת התקליטים העצמאית שבבעלות הלהקה חתמה חוזה עם חברת התקליטים הממשלתית „מלודיה", להוצאת אלבומה האחרון „עכברוש במטבח", בברית־המועצות, בהדפסה מקומית. בכך הצטרפה „יו.בי.40" לשתי להקות מערביות אחרות — „החיפושיות" ו„הבי.ג'יז". הלהקה הבטיחה לתרום שליש מן המקדמה, שקיבלה עם חתימת החוזה, לקרן עזרה לנפגעי הכור בצ'רנוביל.

מסע ההופעות בברית־המועצות יונצח, כפי הנראה, גם באלבום וסרט וידיאו, שייתכן שיוקרן גם בבתי־הקולנוע בגירסה פילמאית. האלבום ייצא לחנויות לקראת ראש־השנה, בבריטניה ובברית־המועצות בעת ובעונה אחת.

טלוויזיה

פול סיימון, תוכנית מיוחדת

מאת עופר ניר

חגיגה למעריציו של פול סיימון. התוכנית „עד פומי", שתשודר ב־14 בדצמבר, תוקדש כולה לזמר ולאלבומו האחרון, המצליח מאוד, „גרייסלנד". יובא ראיון איתו, יוקרנו סרטוני וידיאו מתוך „גרייסלנד" ובהם גם להיטו „את יכולה לקרוא לי אל". כמו כן, יוקדש במחצית השעה של התוכנית המקוצצת גם כמה שירים ישנים שלו כסולו ועם חברו לצמד, הארט גרפונקל.

„גרייסלנד" הוא, קרוב לוודאי, אלבומו המצליח ביותר שלפול סיימון עד היום, וייתכן שאף המעניין ביותר, מבחינה מוסיקלית. „גרייסלנד" הוא שילוב בין שלושה סגנונות אתניים: קאג'ון (נוסח ניו־אורלינס), טכסאני (תערובת של קאנטרי־רוק ומוסיקה דרום־אמריקנית) ומוסיקה שחורה מדרום־אפריקה. לסגנון האחרון הקדיש סיימון תשומת־לב מיוחדת. חלק מן המוסיקה הוקלט שם, במדינה השסועה הזאת, עם מוסיקאים מקומיים, שחלקם הובאו על־ידו לניו־יורק להשלמת ההקלטות.

„גרייסלנד", כידוע, היא אחוזתו של אלביס פרסלי, בממפיס, טנסי. כיום, מקדש־מעט לזכרו של „המלך". אבל, סיימון טוען ששם ה[illegible] שלו אינו מתייחס דווקא לאחוזתו של פרסלי, אלא צריך להיקרא כפשוטו — „ארץ החסד". תחושת שלווה. בקטע זה, אגב, מופיע כהופעת־אורח הצמד הפופולרי ביותר בסוף שנות ה־50 ותחילת העשור שאחריו — האחים אוורלי, פיל ודון, אולי מהווה של סיימון, למי שתרם, כצמד המצליח ביותר, נלקח על־ידי סיימון וגרפונקל. יש עוד אורחים: הגיטריסט אדריאן בילו שאין צורך לומר את שבחו — מי ששמע אותו בארץ, יודע — לינדה רונדסטאט ולהקת „לוס לובוס".

פול סיימון, אם כן, ביום ראשון הקרוב. כדאי לא להחמיץ. מבטיח להיות מעניין.

תקליט

תוצרת חוץ כחול־לבן

„מינימל קומפקט — שירי מהגרים"

מאת יוסי ונונו

הם מהגרים — אין הגדרה קולעת מזו. להקה של ישראלים שרה באנגלית. שרה בחו"ל. פעם בשנה סיבוב הופעות. מוזיאון תל־אביב. חשיפה מקומונית ובחזרה לאירופה.

הם מצליחים. ההערצה של חו"ל ברורה. במקום להסתובב במשולש „רן", „פינגווין" ולהבדיל מוזיאון תל־אביב, הם עושים קאריירה, מתגבשים, מקליטים.

„שירי־מהגרים", התקליט האחרון והמגובש ביותר, קפיצת דרך לכיוון היכולת לדבר אל קהל רחב יותר. אפשר לפתוח את נקודת הישראליות וכמה זה משפיע על המוסיקה שלהם היום. זה משפיע, אין ספק. אבל אני לא בטוח שמאזין שאינו מכיר את הביוגראפיה שלהם יזהה אותם כישראלים. הם נשמעים כהרכב גל־חדש רוק לכל דבר.

נוח יותר להגיע לכאן עטוף במחמאות עם ריח של חו"ל ולקבל טפיחה על השכם במגרש הביתי, במיוחד זה התל־אביבי. יותר ממודל לחיקוי הם תמרור אזהרה להרכבים שמתכוונים ללכת בכיוון. מהר מאד הם ימצאו את עצמם אורזים את המזוודות. שמעתי אחד כזה בניו־יורק, דורון אייל שולץ מנגן במועדון קטן יותר מ„פינגווין". ל„מינימל קומפקט", להבדיל, יש הרבה כשרון. הסבלנות הוכיחה את עצמה כמשתלמת.

„שיר המהגר" — ביצוע מקורי לשיר של לד־זפלין. מי שמחפש הקשרים יש לו כאן בשפע — אני מתכוון גם לצליל המזרחי של השיר. בביקור הבא שלהם נוכל ודאי לשמוע את השירים בביצוע חי. עד אז אפשר לטפוח לעצמנו על השכם — יש ישראלים שמצליחים בחו"ל.

וידאו

אמירה אישית

מאת יוסי ונונו

תמנה בראור סיפור טוב, תקשורתי. רוצים הוכחה — אולם מוזיאון תל־אביב מלא. הוסיפו הופעה נוספת, ובכניסה קהל מאוכזב שלא מצא כרטיסים. המופע עצמו הוא שאו אמיתי עם תאורה, הגברה, תלבושות, נגנים־אורחים וחומר מקורי. והעיקר, הרכב של חמישה נגנים ישראלים שלומדים ומנגנים בחו"ל ומדי פעם קופצים להראות למולדת כמה הם הספיקו ללמוד.

לתמנה קול טוב, מגוון. הנאפשר לה משחק, תוך כדי מופע עלו בי הרהורים שאולי היא בעצם זמרת אופרה מתוסכלת. תשכחו מזה. השילוב שלה בהרכב טוב. אבל לא תמיד. היו גם כפילויות. הביצוע של Cry Me A River לא עבר. שמעתי אותה בביצועים טובים יותר. החיפוש אחר האמירה האישית באה לפעמים על חשבון התיאום עם הנגנים.

אלי מאירי פסנתרן מצוין. החומר שהוא כותב בדרך־כלל טוב. את הקטעים נוסח צ'ק קוריאה אני לא אוהב. מעדיף את מאירי בקטעי מקוי־טיינר עם הגוון המזרחי. נראה לי שבתוך כל הסיפור של תמנה וגרוניך, שעוד נגיע אליו, מאירי הלך קצת לאיבוד, ובהחלט כדאי לשמוע אותו כסולן. את ההרכב הוא מנווט מצוין. אילן סלאם בחליל — הולך לאיבוד, קטעי סולו שגרתיים. איתן איצקוביץ בתופים טוב, מלא בטחון, מרבה להשתמש במצילות — לא כולם אוהבים את זה. אורן בלבן בכלי־הקשה הוא תוספת להרכב המקורי. אולי המתופף המבטיח ביותר שיש בארץ. כרגע הוא מופיע עם עפרה חזה. פשוט

תמנה בראור – קול טוב, מגוון

תענוג להקשיב לו. קטע הסולו של בלבן ואיצקוביץ היה אחד משיאי הערב. אריה וולניץ — באס. כשרון נוסף. שולט במגוון רחב של סגנונות מג'אז קלאסי ועד נגינת הפאנקי. בקטעים אחרים הצטרף להרכב גורי אגמון שבלט בחולצה הצבעונית שלו. ההרכב הופיע בחליפות, למדו משהו בחו"ל. אגמון מקצועי. השתלב ללא בעיות.

בפתיחת החלק השני הצטרף שלמה גרוניך לשלושה קטעים. לטעמי, קצת מיותר. לגרוניך יש כשרון, לא תמיד באשמתו, לגנוב את ההצגה. אפשר היה לשמור אותו לפעם אחרת.

גרוניך עצמו, בתגובה לדרישת ההדרן, ביקש מהקהל לחכות לפעם אחרת. הם [illegible] נשאר. הוא ביצע יחד עם תמנה את „ג'ונגל". מי שעוקב אחרי „הגרויה" היה מזהה את השיר. קטע נוסף היה קטע רוק „קצת אחרת": קצת ג'אז, קצת רוק, קצת מזרח והרבה גרוניך. הקטע השלישי שלו היה ביצוע לג'ינגל שהוא כתב לגרבי „דלתא". מלא הומור, במיוחד בקולות של וולניץ. אחר כך חזרו לג'אז ולמוסיקה, ביצוע מעניין לקו ערש אפריקני. היה גם הדרן, ונדמה לי שהקהל יצא מרוצה.

מופע

חלטורה

מאת עופר ניר

ביננו, כמה להיטים של להקת „דמיון" אתם זוכרים? כמה להיטים שלהם הצליחו לחדור את ה„טופ טוונטי", עשרים הראשונים במצעד הבריטי? בביוגרפיה שלהם, מהודרת מאד אגב, הם אמנם מציינים את כל התקליטונים והאלבומים שהוציאו, אבל לא מציינים את מיקומם במצעד. יש להם סיבה טובה מאוד להסתיר את המידע הזה. „דמיון", שהיתה סחורה לא־מי־יודע־מה חמה בפעם הראשונה שהופיעה כאן (לפני ארבע שנים, בקולוסיאום), היא היום להקה ששייכת לעבר. הפוס־דיסקו שלה כבר לא רלוונטי. זה לא היי־אינרג'י. זה לא יורופופ. ואם נרצה או לא, זה מה שהולך.

ההופעה הראשונה שלה, ביום ד', החלה שעה לאחר המועד המתוכנן. פשוט, לא היה מספיק קהל. הסינרמה, שהיתה מפוצצת בהופעה של סי.סי.קטץ' ושל עפרה חזה, היתה חשופת מושבים, מראה מעורר רחמים. משכו את הזמן, אולי יגיע עוד קהל. הגיעו, לא יותר מדי. הדי.ג'יי. המסכן היה צריך לבקש מן הקהל שירד לרחבת הריקודים, שיישאר שם, שיצטופף מול הבמה. מה לא עושים כדי לתת הרגשה טובה לאורחים. גם המראה הפאתטי של השומרים שעמדו ליד הבמה הריקה. כאילו יש מפני מה לשמור את הלהקה, לא הוסיף כבוד.

וכאשר עלו סוף סוף חברי הלהקה, באחת־עשרה בלילה, שעה אחרי, גילינו ששוב אכלנו אותה. שוב פלייבק: בהופעה של סי.סי.קטץ' בלענו את זה מחוסר ברירה ונתנו לסינרמה את הקרדיט של ערב פתיחה. אבל מה יכול להיות התירוץ הפעם? לא שהם לא מנגנים ולא שאין להם נגנים נלווים. יש, אבל כנראה שלא בשביל הנייטיבס בישראל. קשה שלא לחשוב על הקולוסיאום. גם הוא התחיל כך, בהופעות בליווי סרט הקלטה. האם זה הכיוון של הסינרמה? להפוך לקולוסיאום חדיש יותר, נוצץ וגדול יותר?

לי ג'ון, אשלי אינגראם ואורל קורי ניסו להפגין כוריאוגרפיה איתית, חושנית, שהצליחה להזכיר רק מול אירוכי. לי ג'ון פיטפט ובידבר וזיבל את המות, ובשלב מסויים העלה לבמה קבוצה נערים ונערות מן הקהל, אולי כדי להניע את השעמום שלו ושל חבריו. על מוסס אין מה לדבר. מי שלא בא הרוויח את דמי הכניסה. ואם הוא מצטער על „ההחמצה", הוא יכול בשקט לשים תקליט של „דמיון" על המקול. מימלא לא יגיע בהבדל.

חלטורה רעה. זה לא זה, סינרמה.

הצד השלישי של התקליט

„בוס אמיתי"

מאת עופר ניר

ברוס ספרינגסטין

את קופסת־התקליטים החדשה של ברוס ספרינגסטין, חמישה תקליטים בחבילה אחת, לא נראה כאן בהדפסה מקומית. זה לא משתלם, זה לא כלכלי לחברת התקליטים. אבל, מעריציו של „הבוס" לא יישארו מקופחים. קופסת־התקליטים תגיע ארצה ביבוא וניתן יהיה להשיגה גם על גבי תקליטי־קומפקט, שלושה במקום חמישה, ויהיה מי שיקנה.

ספרינגסטין, ששבר שיאים בתקליטו הקודם „נולד בארצות־הברית", עתיד לשבור את כל שיאי המכירה הקיימים של אלבומי־התקליטים (הכוונה לאסופה של יותר משני תקליטים). קודם לכן החזיקה בשיא הזה להקת „שיקאגו", עם קופסה בת ארבעה תקליטים שהוקלטו בהופעה. הביקוש לאוסף החדש של ספרינגסטין הוא עצום.

„נולד בארצות־הברית" נמכר עד עתה בלמעלה מ־17 מיליון עותקים ונחשב לתקליט רב־המכר של חברת „סי.בי.אס." בכל הזמנים. קשה לחזות ולצפות כמה יימכר האוסף של ספרינגסטין, אבל כבר עתה ידוע כי יתמודד — וכפי הנראה גם יזכה — על תואר האלבום הנמכר ביותר לשנת 1986. הוא ימשיך ויימכר היטב גם בשנה הבאה. למעשה, טוענים קניינים ומנהלים ברשתות גדולות של חנויות תקליטים, בארצות־הברית ובריטניה, זהו רב־מכר בטוח לחמש השנים הקרובות.

„ברוס ספרינגסטין ולהקת רחוב אי. בהופעה, 85־1975", האוסף, הודפס במהדורה ראשונה בת 1.7 מיליון עותקים בארצות־הברית. כל העותקים הוזמנו מראש. כאשר הגיעו תקליטים לחנויות, דיווחו עיתונים בארצות־הברית, חטפו אותם המעריצים עוד לפני שהספיקו הזבנים להדביק תווית־מחיר על קופסת־התקליטים... כבר דווח על שוד מזויין של סוכן תקליטים שהוביל עותקים מן האוסף החדש של ספרינגסטין.

גם בבריטניה ההיסטריה חוגגת. ההזמנות המוקדמות הסתכמו ב־3 מיליון לירות־שטרלינג. חברת „סי.בי.אס." מסרה כי אחד מתוך שני מפעליה עסוק בלעדית בהדפסת האוסף של ספרינגסטין. 50 אחוז מכוח־הייצור שלה, לשירות מעריציו של אמן אחד. האוסף הזה הפך לתקליט פלאטינה־כפול־3 עוד לפני צאתו לחנויות ואין ספק שעד סוף השנה הנוכחית ולקראת חג־המולד, יתוספו עוד כמה תקליטי־פלאטינה לקיר אולם הקבלה של „סי.בי.אס" בסוהו־סקוור בלונדון. האלבום נכנס הישר למקום הרביעי במצעד המכירות הבריטי ואין כל ספק שתוך זמן קצר, אולי שבוע, אולי שבועיים במקרה הפחות־טוב, יריח מן המקום הראשון תקליט־אוסף מצליח אחר, של להקת „משטרה".

רשתות גדולות של חנויות תקליטים, דוגמת „וירג'ין" ו„אייץ'.אמ.וי.", מרוויחות על מכירה היסטרית. האחרונה הכריזה על מבצע שבוע ברוס ספרינגסטין. ביום הראשון למבצע הופרחו בלונים, עם דיוקנו של „הבוס". באחדים מן הבלונים היו שוברי־מתנה למוצרים, ואיזו מתנה יפה יותר, מאלבום האוסף של „הבוס", חינם!

המעריצים משתוללים, ובצדק, תמורת כ־25 לירות־שטרלינג, הם מקבלים חמישה תקליטים, 40 שירים, למעלה משלוש שעות של מוסיקה. ספרינגסטין שר בין היתר, ביצועים חדשים לשירים שאינם שלו וגם מבצע, לראשונה, שירים שכתב עבור אחרים („אש", „בגלל שהלילה"). אחד מן הביצועים שלו לשיר לא מקורי „מלחמה", של אדווין סטאר, ייצא בקרוב על גבי תקליטון. להיט בטוח לחג־המולד.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.16 חשבון פשוט ו' — חזקו וכו'. 08.40 בלי סודות — ביניים 5. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 בתרגום לערבית — כלכלה — קו ייצור. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 צרפתית על־יסודי. 11.15 חשבון ה' — חיבור בשברים. 11.30 ארץ מולדת — אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה וכו'. 12.00 גיאוגרפיה ז'—ט' — לידתם ומותם של הרים. 12.25 ספרות (על יסודי) — מקבת — מדיניות הכח. 13.00 מוסיקה על־יסודי (העשרה) — בטהובן והצ'לו ומשולשים מוסיקליים. 13.30 לשון ותקשורת — הילדים משכונת חיים — הכללה 2. 14.00 טלטקסט — עריכאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 נדיה — סיפור חייה של נדיה קומנצ'י. סרט קולנוע באורך מלא. 16.00 שביל באמצע שביל בצד — חופי הבונים ודור — טיול השבוע: המצוקה הצלבנית, סלעי החוף והמערות, עתיקות דור הקדומה. 16.15 רובוטריקים. 17.00 ערב חדש. 17.30 „זנב לחדשות" — עם האריה רמו, הקוף פימס, הארנבת משי ואורחת: ציפי שביט. 18.00 „שובה של האנטילופה" הפרק השביעי: „המקום שבלב". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „קץ האמפריה" — הפרק אחרון — רודזיה בנובמבר 1965 חותם איאן סמית בסלסברי על הכרזת העצמאות של רודזיה. הרולד וילסון מבין שלא יוכל להשתמש בכוח נגד השלטון המקומי. במקביל מפתחים האפריקנים לוחמת גרילה. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „זוג או פרד" — (ראה הפניה). 20.30 „בולבטק". 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 „שיגעון ושמו פוקס": הפרק האחד־עשר: „ציד השועל" — הארי, מאושפז בבית־החולים עקב תאונת דרכים. אך גם אז מעשי הפלילים נמשכים. חולה, ששכב במיטה סמוכה לו, נרצח בלילה. בנו וכלתו של הארי יוצאים בעקבות החשוד ברצח ורואים אותו בשעת רצח שני. 23.05 „בית דין לילי" הפרק השלישי. 23.30 „פסוקו של מקום" — מבט אל עפרה המוזכרת בספר שופטים. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 „בהאזנה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר". 11.57 „מגישים שיר" 12.00 „מן הרסיטה" — רביעיית תל־אביב; מוצרט: רביעייה כמי במול מג'ור ק. 589; מנדלסון: רביעייה במי מינור, אופוס 44, מס' 2. 13.05 „בהאזנה נינוחה" — גותי צליל. 15.00 „מוסיקה צעירה". 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם". 17.30 „קולות" - תכנית שירים ופזמונים מאנגליה הג'ורג'יאנית והויקטוריאנית: קולות; „הסקורלס", „פרסליקתר סרט" „הקינגס־סינגרס" 18.00 „ממרף התקליטיה" 19.00 „פניני אופרה" — אריות מתוך אופרות של ורדי, ג'ורדאנו, פוצ'יני ריולף־וראארי מפי הטנור טיטו גובי; טריו מתוך האופרה „הלומברדים" מאת ורדי (מערכה ג'); שתי תמונות מתוך האופרה „אולאנ טריגבסון" מאת גריג. 20.05 „אינטרלוד", רצף מוסיקלי. 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" — התז. הסימפונית חיפה/ס. סמרבר/ג. ידון/י. וינדמילר/מקה. דיסלדורף; ברהמס: רקויאם גרמני השלישייה הישראלית ברהמס: שלישייה בסי מג'ור. 22.30 „תכנית ג'ז — ג'ז קלסי. 23.00 „מחזורי יצירות" — באך: „אמנות הפוגה" — חלק א'; מוצרט: הקנטטות ל„בונים החופשיים" קנטטה מס' 1: „קנטטה גרמנית זעירה", ק. 619; היידן: הקונצ'רטו לחליל, אבוב ותזמורת: קונצ'רטו מס 5, בסה מג'ור.

רשת א'

7.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „תנגה" - עם בני תגריל 09.08 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 10.30 „רדיו קל" 11.05 רגע של עברית. 11.10 השידור היומי לבתי־ה"ס שידורים לחינוך המיוחד „אני ומשפחתי" מאת: שולמית ארנון. 11.30 „השכלה ודעת לכל" „מבית לאומי למדינה שבדרך" — 1917 — 1939 „זרמים ביהדות הדתית בשנות ה־20 וה־30" חלק ראשון — יוסף אבנרי. 12.05 „מצליל המורח בבקשתך". 14.05 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) „טוב לי בקיבוץ" — סדרת ספורים מאת ברוריה ואלס. ב) „השלושה משכונת מחלול" מאת אברהם ברטורא; ג) „מספורי המושב". „אסקימו ליטון". 14.45 לילדים הגדולים „חתול בשק — ילקוט כליבה. 15.25 „השכלה ודעת לכל" „נרחבא" — ערבית מדוברת — מורה: ד"ר אביתי שבטיאל. שעור מס' 8. 15.55 „ספר חדש" — סקירה. 16.05 „גם אלה הם חיינו" 17.10 רגע של עברית. 18. 17 „מגישים שיר" „האוניברסיטה הפתוחה" „סופרים וחוקרים על כנרת וגנסיך" — „מנוחת כימות כנרת טיפוסית" פרופ' ישראל לוין. 18.08 מנחת ערב. 19.30 שידורים לעולים. 19.05 „שעור בתלמוד" — מסכת „ברכות" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „שנינו יחד וכל אחד לחוד" — עם ד"ר נירה כפיר ואברהם טל.

רשת ב'

07. 00 „הבוקר הזה". 08.05 „עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" 11.30 „סער לשלום" — עם גדעון הר. 12.10 „אלף־אלף־ב" — עם אהוד מנור. 13.00 ב„ביוק — בית. 14.05 „בת צחוק" — הווי והומור. 15.05 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושעורים" 17.05 „חדשות בעניני משק וכלכלה. 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מסמרים ואנשים" 18.05 „אצבע על הדופק" — שבועון בעניני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט — היום הזה. 20.05 פרקי חזנות „כבקעתך". 22.05 „עוד פעם אחת". „פרשת האתים סינגלי". 22.58 רגע של עברית. 23.05 „קפה ראשי" — חידונים בהשתתפות המאזינים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה מוסרית — עידן. מרצה: ד"ר אבנר כהן. 06.30 „פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אוסיר. 07.07 תוספת בוקר — עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 „אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 „הפסקת 10" 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.50 „איד לאחר" — פזמונים ישראליים. 14.05 „רו רה יומי" — עם רוכי לנץ ודני ירקסל. 15.05 „סניסה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05־841 „נוסע צפונה צפונה" — רומנדריו מאת איתמר לוי — פרק תשיעי (ש"ח). 16.20 ארבע אחרי הצהריים שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — סינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה" עם שמואל נחושתן. 18.45 „משולש" — עימות יומי בעניני השעה. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 „סטטוסקופ לדוקטור" שיחה עם רופאים מחיל הרפואה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה מוסרית — עידן. מרצה: ד"ר אבנר כהן. 22.05 „על הדבש ועל הכייפאק". 23.05 „תוצרת הארץ" פזמונים ישראלים. 23.55 „שיחת חצות — עם פרופ' אריק כרמון מנהל המכון ליחסי ישראל והתפוצות באוני' תל־אביב. 00.05 ציפורי לילה עם עזרא לוי. 02.05 לא רוצים לישון.

רשת ג'

07. 07 „שיר כבוקר בבוקר". 09.05 „מה, כבר תשעה?" 10.05 „שבעים מי יודע" 11.05 „שעה תמימה" — עם מלאכי חוקיה 12.05 „רק מוסיקה" 13.05 „רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 „פזמון חוזר". 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" 16.05 הצגה יומית" 18.05 „מקום בצמרת" - מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 „ארוס עתיק". 23.05 „מבני ג'אז".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: המשים ולא מסוכנים 9.40,7.15,5
אורלי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: כל מה שרצית לדעת על המין 21.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: קטיפה כחולה 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: סרט אילם 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
צביטה בלב 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: שבט דב המערות 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
לימור חדש: שובר הלבבות
מאי: ג'נג'ר פרד 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: תמים וטעים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: קצין וג'נטלמן 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עוכרת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מצבים משתנים 21.30
רב־חן:
חן 1: חטיפה נעימה 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: צבע ארגמן 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: פולטרגייסט II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: ראובן ראובן 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: חטיפה נעימה 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: איש הנצח 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: קטיפה כחולה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: נשיקת אשת העכביש 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: שלושה רווקים ותינוק 9.40 ,7.10 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: נסיעה נעימה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: יהיר נגר כולם 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
חלף עם הרוח 16.00
פרנקנשטיין הצעיר 20.00
מועדון ארוחת בוקר 22.00
נערי הכרך 24.00
בניני האומה: בעקבות הכרך 9.00 ,7.00
כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: אהבה במחתרת 9.00 ,7.00
סמדר: מונה ליזה 9.30 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצירון 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: הרומן של אתמול בלילה 9 ,6.30 ,4
אור 2: שובו של הנוסע השמיני 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: המורים בויג'וג 9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: איש הנצח 9.00 ,6.30 ,4
אורה: שבט דב המערות 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: צביטה בלב 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00
עצמון 2: אוונטי פופולו 9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: חטיפה נעימה 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: עוכרת אורח 9.15 ,7.00 ,4.30

רון: פולטרגייסט II 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: המשימה האחרונה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מונה ליזה 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,5
כטורי: חנה ואחיותיה 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: איש הנצח 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חטיפה נעימה 9.00 ,6.00
ארמון: שתי אצבעות מצירון 9.30 ,7.30 ,5 ,1

בת־ים

עצמאות: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,6.00
רניאל: אותלו

באר־שבע

חן: אהבה בשחקים 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: שבט ד"ב המערות 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מפתרון: כחום הגוף 8.30

רעננה

אורות: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.00 ,7 ,4.10

גבעתיים

הדר: קצין וג'נטלמן 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 9.12
מירלה אפרת: 20.30
חדוד ונינה: 17.00, 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 9.12 בשעה 16.30 ד"ר משה ויטמן, על „איפוני חנשיות"
בשעה 16.30
התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוחו של שלום רונלי־ריקליס עם טדי קלינג (קונטרבס) ואיתצה מרקובצקי (כינור). מיצירות: פרטוש, בוטסיני, פגאניני, ושוברט.
בשעה 20.30
„החילוני האחרון"
(מותנה בהחלטת הצנזורה)

שרותים • עזרה • תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים גני בת־ים – הנביאים 3.
חולון אהרון – הופיין 52.
ירושלים קופ"ח – מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה תרופה – הרצל 2.
פתח־תקוה קופ"ח כללית – חיים עוזר.
רמת־גן הרסה – כצנלסון 151.
תל־אביב סניטס – אבן גבירול 83. בס – פרישמן 66.
חיפה נורדאו — נורדאו 13.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדית. עיניים: ביקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברכוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 528566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריג'נגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאזור השרון, טל' 052־32482 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35316.

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101. טל' 221022־08; עפולה — טלפון 93554־065. טבעון — 101. טלפון 931401־04. נהריה — טל' 623333־04. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 74767־057.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 433500־03, 433500־03.
יד ביד - ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 129488־04 (11.00—20.00)
נהריה - 920014־04 (11.00—20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ד"ה — טל. 222732.
„קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני־נוער 221880־03 (24 שעות)

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.50, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הודעות

הוועדות המקומיות לתכנון ולבניה
„שרונים/צפון השרון"
רח' שטמפר 5 נתניה
טל. 053־36573 ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות: בניית בית מגורים בגוש 7938 חלקה 66 באבן־יהודה בהקלה של 10% בקו בנין אחורי.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה על יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לוועדה המקומית לפי הכתובת המקובה לעיל למשרדי הוועדות המקומיות תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

יו"ר הוועדה
צבי חרותי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלות [illegible] חלקה מס' 137 בגוש 7142 הנמצאת [illegible] פינת רח' הצפירה.
[illegible]
אהוד קנמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
רמת־גן
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. ג'/4780
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 287 בגוש 6020 רח' דוד אליעזר מס' 8 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% בשתי הקומות מחצי המגרש 251.5 מ"ר. ב. קוי בנין 10% בקו בניין צדדי (צפוני). החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב"1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי ת"א־יפו
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א החליטה על הכנת תכנית מפורטת מס' 2349 שינוי מס' 1 לשנת 1984 של תוכנית מפורטת F. השטחים הכלולים בתחום התוכנית המוצעת: גוש 6942 חלקות: 13־15, 48, 49, 56, 57, 74־76, 95־97, 100, 111, 114 וחלקי חלקות: 79־81, וגוש 6943 חלק מחלקה 192. מקום: בין הרחובות: הרכבת־סלומון־הנגב־השרון.
מרדכי כהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ת"א

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„זמורה"
מודעה
בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" בקשה ליתן אשור להקלה/ל־חרינגטון פנינה ואלכסנדר, קרית־עקרון. מהות ההקלה: תוספת קומה שלישית בגוש 3814 חלקה 24 (445) בקרית עקרון בניגוד לתכנית המתאר זמ/300.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" רח' בית הפועלים 6 רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" 26.11.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הדרים „הוד־השרון"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הדרים הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/26/329.
עיקרי הוראות השינוי: הוראות בניה, קביעת הוראות בניה בחלקה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6407 חלקה 11. הוד השרון, רחובות, סוקולוב, הפרחים.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט והנמקות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות עליהן היא מסתמכת.

ד. שויש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום/שמוש חורג, ע"פ הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה/להתרת שימוש חורג מתכנית מפורטת מס' 102/03/3 (תיק בניה ט.ח. — 68). שם המבקש ד"ר דפנא, ד"ר יורם, ד"ר דניאל, שמעו אבא הלל סילבר 22 אשדוד.
מהות הבקשה: התרת שימוש חורג ממגורים למרפאה כללית, בחלקה 38 בגוש 2061 רח' אבא הלל סילבר 22 אשדוד.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתיכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור/שימוש חורג רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אוזלאי, יו"ר הועדה המקומית לתיכנון ולבניה — אשדוד

שתי הפתעות: אחרי ארבע שנים נצחון להפועל בדרבי החיפני * הפועל ת"א נוצח בירושלים

הדרבי אדום בחיפה — 92:96
הארד גיבור הבירה — 73:75

הפועל חולון התאוששה במחזור ה־13 על חשבון מכבי רמת־גן 85:110 * מכבי תל־אביב – איתן גבת 85:108 * אליצור נתניה – הפועל רמת־גן 91:100

כדורסל

מאת ישראל פז

שתי הפתעות היו אמש במחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורסל: הפועל ירושלים הצליחה לעצור באולמה את הפועל תל־אביב. ללא מיק לארג'י המצוין — 73:75. והפועל חיפה ניצחה בדרבי אחרי ארבע שנים את מכבי חיפה, בקרב המכסף בהארכה — 92:96.

קבוצת הפועל ת"א היא חסרת מזל העונה. תחילה איבדה את חיים זלוטיקמן ואתמול התייצבה ללא מייק לארג'י, שאושפז בבית־חולים. על־אף זאת כפו לאוואן מרסר וחבריו מאבק שקול בבירה. שרק בסיום ניצחה הפועל ירושלים בשתי זריקות־עונשין של לאמאר הארד 73:75. בעוד כדורסלני ירושלים צהלו ירדה קבוצת הפועל ת"א מהמקום ה־3 ל־5.

דרבי גדול היה בחיפה. הפועל חיפה הצליחה להפתיע את יריבתה העירונית ממכבי חיפה. בהארכה — 92:96. נמלטה מהאזור המסוכן.

שלושת המשחקים הנוספים אמש לא הביאו הפתעות. בקרבות בין קבוצות צמרת ותחתית היתה יד קבוצות הצמרת על העליונה: מכבי ת"א הביסה ביד־אליהו את הפועל איתן גבת — 85:108: הפועל חולון הכניעה באולמה את מכבי רמת־גן — 85:110, ואליצור נתניה ניצחה ביהוד את הפועל רמת־גן — 91:100.

במשחק שהוקדם לשלשום גברה הפועל הגליל־העליון, בת"א, על בית"ר ת"א — 76:77.

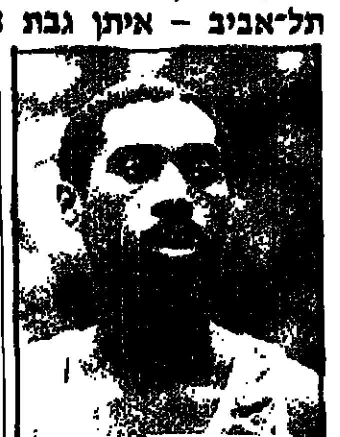
לאמאר הארד

לאמאר הארד זה השם

הפועל ירושלים — הפועל תל־אביב 73:75 (35:34)

דרמה בירושלים. 37 שניות לסיום המשחק בין הפועל ירושלים להפועל ת"א. כשלוח התוצאות הורה על יתרון ירושלמי בן נקודה — 72:73. ביצעה הפועל ת"א התקפה על סל ירושלים. 6 שניות לסיום ביצעה ירושלים עבירה על לאוואן מרסר (השעון רץ 31 שניות?). דוד דגן, שופט המשחק, הוסיף שניה ואישר למרסר לקלוע שתי קליעות עונשין. את הראשונה החטיא מרסר וקלע את השניה — 73:73. בשנותרו 7 שניות לסיום פרץ לאמאר הארד לסל תל־אביב וסוחט עבירה. הארד קלע את שתי הקליעות והכריע את גורל המשחק — 73:75 לירושלים.

עד לאותה דקה התנהל משחק שקול והסכפך. הפועל ירושלים, שפתחה עם שלושה גבוהים (הארד, בראון ודניאלס), הוליכה עד לדקה ה־12. אז ביצע הענק ריקי בראון את העבירה השלישית שלו וקנז החליפו. הפועל ת"א נטלה היוזמה, בזכות שליטה בריבאונד וקבעה בהפסקה — 34:35 לזכותה.

המחצית השניה היתה שקולה — 44:45 בדקה ה־27 — ובהמשך יתרון בן נקודה עד שוויים שנע מקבוצה לקבוצה עד לדרמת הסיום שהוכרעה בידיו של לאמאר הארד.

ריקי בראון מירושלים היה הריבאונדר המצטיין במשחק עם 12 כדורים חוזרים לעומת 8 של לאוואן מרסר.

כוכב הפועל ת"א בשבועות האחרונים, דון רובינזון, היה חלש. עמוס פרישמן קלע במחצית הראשונה חמישה סלי שלוש נקודות לזכות קבוצתו והוא אשר מחק את יתרון ירושלים במחצית זו. מייק לארג'י מהפועל ת"א לא נכח כלל באולם לאחר שאושפז בגלל כאבי גב.

שפטו דוד דגן וערן עמית, לעיני 1500 צופים. באולם מנחת בירושלים.

● קלעו להפועל ירושלים: הארד 28, בן־ארי 21, בראון 12, קנז 7, דניאלס 4 ובלאט 3.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 19, פרישמן 17, ויליס 16, רובינזון 16 וקאליש 5.

נפתלי קורן

מילאנו ומקאדו נוחתים היום

מאת יצחק ויסהוף

אלופת אירופה טרייסר מילאנו, תגיע היום ארצה הצהריים לישראל ותתמודד ביום חמישי נגד אלופת ישראל מכבי ת"א במחזור השני בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

מילאנו גברה שלשום בליגה בארצה על ריי ואריזה — 67:85. כאשר כוכב המשחק היה שחקן הנ.בי.אי בוב מקאדו שקלע 32 נקודות.

מקאדו מדיר שינה מעיני מאמן מכבי ת"א צבי שרף כבר מספר ימים ואין ספק כי בואו לישראל יהווה אטרקציה בלתי רגילה.

ליריב יש שם טוב

הפועל חיפה — מכבי חיפה 92:96 (82:82, 38:33)

ארבע שנים ושמונה משחקי דרבי רשמיים נאלצו כדורסלני הפועל חיפה לגנוז את חלומם לזכות בנצחון בדרבי החיפני. אמש, בהדרכתו של מאמן צעיר יריב ורשיצקי, ניפצו האדומים את המסורת וזכו בנצחון — 92:96 לאחר הארכה. בתום המרוץ החוקי הורתה התוצאה על שוויון — 82:82 לאחר שארי רוזנברג קלע סל 3 נקודות — 13 שניות מהסיום.

3200 הצופים שגדשו את ההיכל ברוממה עד אפס מקום נהנו ממאבק איתנים שאמנם לא התעלה לאיכות גבוהה אך דקות המתח והדרמה בסיום היוו פיצוי מלא על כך.

היה זה יומו הגדול של מאמן חיפה יריב ורשיצקי שגם היה שותף לנצחון בדרבי האחרון של הפועל או כעוזר המאמן. ורשיצקי נטע לאורך כל השבוע את האמונה בחניכיו כי ניתן לנצח בדרבי וניהל את המשחק ללא דופי תוך שהוא מוצא את התשובות המתאימות גם שקבוצתו היתה בפיגור. אין ספק כי מאמן צעיר זה עוד „ידבר" בכדורסל הישראלי.

אם במחצית הראשונה נראתה מכבי קרובה יותר לנצחון, הרי שלאחר ההפסקה התאוששה הפועל ובניצוחו של הרכז אבנר שם טוב, הטוב במגרש, צעדה היא ביתרון מבטיח — 76:80 כשנותרה דקה ו־39 לסיום.

מכבי, במאמץ עליון, הצליחה להשוות ל־82:82 מאותו סל שלוש נקודות המרהיב של רוזנברג.

בהארכה כבר הוליכה מכבי — 84:88 ו־89:92, אך וולס ודלזל הפכו ל־92:94 להפועל כשנותרו 18 שניות לסיום. כאן ניסתה מכבי חיפה להשיג סל של 3 נקודות, אולם גורדון החטיא סמוך לשריקה ומכבי ביצעה עבירה מכוונת על דורון קסקי שדייק מקו העונשין עם שריקת הסיום — 92:96.

במשחק כולו נקלעו לא פחות מ־16 סלי שלוש נקודות (8 לזכות כל קבוצה) כאשר שם־טוב וגורדון קולעים 5 סלי 3 נקודות כל אחד.

שם־טוב, יוסטון ודלזל היו הבולטים בהפועל כאשר גם לאופיר וקסקי היו דקות טובות.

ג'ונתן דלזל

במכבי בלטו גורדון, ג'ונסון ושפע לעומת חולשה מדהימה של ג'ון פלאורס שקלע רק 4 נקודות.

שפטו היטב ראובן וירוזניק ושי שטריקס.

● קלעו להפועל חיפה: דלזל 22, יוסטון 22, שם־טוב 17, קסקי 14, וולאס 13 ואופיר 8.

● קלעו למכבי חיפה: שפע 22, גורדון 21, ג'ונסון 20, רוזנברג 13, שטיינהאואר 10, פלאורס 4 ושלכטר 2.

יוסף גלזר

הצופים ניחשו את התוצאות

הפועל חולון — מכבי רמת־גן 85:110 (40:52)

לאחר שני הפסדי ליגה רצופים, למכבי חיפה ולהפועל ת"א, הצליחה אמש הפועל חולון להתאושש באולמה כשגברה על מכבי ר"ג — 85:110 (40:52).

ליריבה נוחה יותר מאשר מכבי ר"ג לא יכלה חולון לצפות. שחקני עיר הגנים שיחקו מבולבל במחצית הראשונה כאשר שני השחקנים המצטיינים שלה אור גורן וג'ים תומאס מרבים להחטיא.

חולון ניצלה היטב עובדה זו ויצאה להתקפות מהירות שהניבו סלים קלים. מאמנה של הפועל חולון מולי קצורין ניסה במחצית הראשונה שמירה אישית של שחקניו שהוכיחה עצמה יעילה.

בעוכרי שחקני שתי הקבוצות היה השעון האלקטרוני שהתקלקל לאחר דקה ו־10 שניות מהפתיחה. הכרוז הודיע במהלך המחצית הראשונה על הדקות ועל התוצאה ואילו במחצית השניה „כשהתעייף" נאלץ הקהל לנחש את התוצאה...

בדקה ה־9 הוליכה חולון 13:23 וכעבור חמש דקות, לאחר איבודי כדור רבים, צימקה מכבי ר"ג ל־36:30. עד למחצית התאוששה מעט חולון — 40:52.

בדקה ה־23 צמח ההפרש החולוני ל־40:60, ובסיום 25 הפרש — 85:110.

קני בניסטר, למרות שקלע 19 נקודות, היה מאופק כשקלט 2 כדורים חוזרים בלבד. המצטיין בחולון היה דייוי בורמור עם 30 נקודות.

במכבי ר"ג בלט לארי גיבסון עם 12 כדורים חוזרים ו־22 נקודות.

שפטו אברהם זגול ואסא קמינר, לעיני 300 צופים, בחולון.

● קלעו להפועל חולון: בורמור 30, בניסטר 19, טרי 16, אלימלך 14, בוגין 12, מאור 11, יעקבי 6 ומולכו 2.

● קלעו למכבי ר"ג: גיבסון 22, גורן 19, תומאס 16, בינו 14, שידלצקי 6, נעמן 4 ונאווי 4.

יוסי חן

מלך הסלים

1.	דייויס (בית"ר ת"א)	401
2.	מאגי (מכבי ת"א)	347
3.	גורן (מכבי ר"ג)	329
4.	יוסטון (הפועל חיפה)	325
5.	הארד (הפועל י־ם)	320
6.	ברי (הגליל־העליון)	310
7.	האורדי (הפועל גבת)	290
8.	ליף (הגליל־העליון)	288
9.	מרסר (הפועל ת"א)	281
–.	סימס (אליצור נתניה)	281

מלך 3 הנקודות

1.	גורן (מכבי ר"ג)	53
2.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	18
3.	קנז (הפועל ירושלים)	37
4.	ברקוביץ' (מכבי ת"א)	32
5.	דייויס (בית"ר ת"א)	28
6.	פרישמן (הפועל ת"א)	25
7.	דלזל (הפועל חיפה)	24
8.	זיסמן (גליל־עליון)	23
9.	בנט (הפועל ר"ג)	21
10.	בורמור (הפועל חולון)	20

חמישיית המחזור

- ● דני ברכה (אליצור נתניה).
- ● לאמאר הארד (הפועל ירושלים).
- ● אבנר שם־טוב (הפועל חיפה).
- ● לי ג'ונסון (מכבי ת"א).
- ● דייוי בורמור (הפועל חולון)

במחזור הבא

(ביום שני, 15.12.86)

אליצור נתניה — הפועל חולון; מכבי רמת־גן — הפועל ירושלים; הפועל ת"א — הפועל חיפה; מכבי חיפה — בית"ר ת"א; הפועל הגליל־העליון — מכבי ת"א — הפועל איתן גבת — הפועל רמת־גן.

איך מפסידים בהפרש נמוך

מכבי תל־אביב — הפועל איתן־גבת 85:108 (40:58)

„קבוצה כמו הפועל איתן־גבת מוציאה את החשק לשחקנים לשחק כדורסל. במשחק בו ניצחנו 85:108 לא השגנו מאום. לא לחיוב ולא לשלילה. זה כלל לא היווה מבחן לקראת המשחק החשוב המצפה לנו ביום חמישי נגד טרסר מילאנו" — הדובר צבי שרף מאמן מכבי ת"א.

שחקני גבת ניסו להחזיק בכדור כ־10. שניות ורק אז זרקו לסל (באחוזים נמוכים). שחקני מכבי נגררו אחר הקצב האיטי והשתלבו בדקות רבות במשחק המעצבן שכפו יריביהם. כך סבלו האלופים מעליות וירידות במשחקם כשרק לי ג'ונסון מגלה יציבות במשחקו.

דורון ג'מצ'י פתח מצויין וקלע 17 נקודות ב־15 דקות הפתיחה. קווין מאגי קלע במחצית הראשונה 18 נקודות והוסיף בשנייה רק 4. מיקי ברקוביץ', שהיה חלש עד לדקה ה־25 בה קלע 5 נקודות (2 מ־11 מהשורה), התעורר במחצית השנייה כשקלע 17 נקודות (3 סלי שלוש). לי ג'ונסון שהיה גם הריבאונדר המצטיין במשחק (14 כדורים חוזרים) היה גם הצלף הבולט במשחק עם 32 נקודות (22 נקודות במחצית השנייה).

הפועל איתן־גבת הבליטה את צמד הזרים מאר והארדי. האורדי קלע 23 נקודות ומאר 17. אלון שמיר קלע אמנם 19 נקודות אך הירבה להחטיא. גלעד שמחוני הצעיר הפתיע לטובה במשחקו היעיל. משורות איתן גבת חסר הבין לאומי כועו ינאי הפצוע.

הפועל איתן־גבת, שהיתה צמודה בתוצאה למכבי ת"א לכל אורך המחצית הראשונה, הוליכה בדקה ה־8 אך 27:10. במחצית הובילה מכבי 46:56.

המשחק השקול נמשך עד לדקה ה־26 (66:76 למכבי) ורק אז צמחה התוצאה ל־77:97 (137) ובסיום — 85:108.

שפטו טוד ורוניק ושלום וולצר, לעיני 1200 צופים, ביד־אליהו.

● קלעו למכבי ת"א: ג'ונסון 32, ברקוביץ' 22, מאגי 22, ג'מצ'י 19, ליפין 8, ארדיטי 3 ולאסוף 2.

● קלעו לאיתן גבת: האורדי 23, אלון שמיר 19, מאר 17, שמחוני 10, כהני 8, אורן שמר 3, וישביט 2.

יצחק ויסהוף

קצת כדורסל, והרבה ויכוחים

אליצור נתניה—הפועל רמת־גן 91:100 (38:49)

ג'ים ג'ונסטון שחקנה הזר של אליצור נתניה הוליך אמש את קבוצתו לנצחון — 91:100 — על הפועל ר"ג, במשחק סוער ועצבני שבו רבו הויכוחים על הכדורסל.

ג'ונסטון היה הגורם לכך שקבוצתו נטלה את המושכות במשחק החל מהדקה ה־6 (6:7 לר"ג) ועד ליתרון 8:13, (12) 29:21 ו־39:49 במחצית.

את המחצית השניה ... ביכולת מצויינת דני ברכה רכזה של אליצור נתניה שבסדרת סלים הקלה את חבריו ליתרון — 43:55. ברכה קלע במחצית זו 15 נקודות. התעוררות של ג'ונס ובנט שהקטינו — 52:55 לאליצור (23) ... „הפחידה" את ברכה שניצח ... וקלע — 72:87 ובסיום 91:100 כשברכה התכבד בסל ה־100.

מלבד כדורסל התנהל במעטה שיח בין שחקני אליצור נתניה למאמן הפועל ר"ג אברהם חמו. בדקה ה־30 שרק שופט המשחק מנשה הרמן לעבירה טכנית נגד ספסל הפועל ר"ג. וילי סימס התעמת כל העת באברהם חמו שלא נשאר חייב והשיב לסימס ... שנשמע למרחקים.

האיקורד האחרון במשחק זה שייך למנהלה לשעבר של הפועל ר"ג בני שופר שנכח במשחק אולם בסיום לא שלט בעצביו ותקף את המנהל הנוכחי של הקבוצה אריה שניא.

שפטו מנשה הרמן ויהלק ... ורן בורשטיין, לעיני 300 צופים באולם המתנ"ס ביהוד.

● קלעו לאליצור נתניה: ברכה 25, סימס 19, ג'ונסטון 18, נתנזון 14, סייר 11, מלוביק 10 ותברסקי ...

● קלעו להפועל רמת גן: בנט 26, ג'ינס 25, זולדן 18, באריני 14, בן ארי 4, אסף כהן 2 ופירוטה ...

יוסף חכם

לאומית

1.	מכבי תל־אביב	13	13	–	1089–1462	26
2.	הגליל־העליון	13	10	3	1136–1218	23
3.	הפועל חולון	13	9	4	1118–1197	22
4.	אליצור נתניה	13	9	4	1194–1270	22
5.	הפועל תל־אביב	13	8	5	1104–1126	21
6.	מכבי חיפה	13	7	6	1155–1192	20
7.	בית"ר תל־אביב	13	6	7	1191–1124	19
8.	הפועל ירושלים	13	4	9	1195–1147	17
9.	הפועל חיפה	13	4	9	1207–1118	17
10.	מכבי רמת־גן	13	3	10	1287–1150	16
11.	הפועל גבת	13	3	10	1218–1096	16
12.	הפועל רמת־גן	13	2	11	1371–1148	15

מרתוניסט עסק במודידה ונפגע ע"י מכונית

מאת יצחק אשל

רץ המרתון המצטיין אבי אפל בן ה־32 נפגע בתאונת דרכים שהיתה לאורך מסלול המרתון בין טבריה לעין־גב.

אפל שהוא מורה מוסמך ובוגר הטכניון עזר בהתארגנות ... של המסלול לקראת המרתון העשירי הבינלאומי של טבריה שיתקיים ביום רביעי הבא.

מארגני המדידה הצטיידו מבעוד מועד בשתי מכוניות אשר צוידו כהלכה באיזורי בטיחות מתאימים עם אורות מהבהבים ואשר ליוו את אפל אשר רכב על אופניו בין שתי המכוניות.

במפתיע עקפה אותם מכונית מדגם פיאסטה ונכנסה למחיצה בין שתי המכוניות תוך שהיא פוגעת באבי אפל מעיפה אותו... אפל נפגע בפניו, בידיו, בגופו וברגליו והועבר לבית החולים פוריה ולאחר טיפול מתאים שוחרר למנוחה לביתו. ... כליל.

אפל, מבכירי רצי המרתון של ישראל, עלול שלא להשתתף במירוץ בשבוע הבא בו היו סיכוייו רבים לזכות באחד המקומות הראשונים בין הרצים הישראלים.

62 הפרש למכבי ת"א. מוכר לכם?

מאת יוסף חכם

מוליכת הליגה הלאומית בכדורסל לנשים, קבוצת מכבי תל אביב. הביסה אתמול במחזור התשיעי, באולמה בכפר הירוק, את קבוצת מכבי רמת־חן — 40:102 לאחר 20:44 במחצית.

הירבו לקלוע למכבי תל אביב: קסטן 22, אנאי 17 וביראולבסקי 15. למכבי רמת־חן ויטמן 14 וגורס 10.

● קבוצת הפועל גבעת־חיים גברה בחוץ על אליצור ראשון לציון 72:76 לאחר 31:47 במחצית. להפועל גבעת חיים הירבו לקלוע: רון 22 (3 סלי שלוש). גורן 21 ודימנט 18. לאליצור ראשל"צ: ניצחונית כהן 23, גורן 20 וסיאני 12.

● קבוצת בני־יהודה תל־אביב קצרה נצחון חוץ ברוממה חיפה על הפועל חיפה 61:66 לאחר 26:32 במחצית לחיפה. כתבנו יוסף גלזר מדווח שלבני־יהודה הירבו לקלוע: נימירן 20 ומזרחי 15. להפועל חיפה: דינרמן 22, מוסקוביץ 20 ויערי 11. שפטו גולן והורסמן לעיני 140 צופים.

הטבלה הלאומית (לאחר המחזור ה־9)

1.	מכבי ת"א	[illegible]
2.	אליצור ת"א	[illegible]
3.	הפ. גבעת חיים	[illegible]
4.	בני יהודה	[illegible]
5.	הפועל ת"א	[illegible]
6.	הפועל י־ם	[illegible]
7.	הפועל חיפה	[illegible]
8.	אלי ראשל"צ	[illegible]
9.	אסא י־ם	[illegible]
10.	הפועל גלבוע	[illegible]
11.	מכבי דרום	[illegible]
12.	מכבי רמת־חן	[illegible]

● באולם בכפר המכביה ... ניצחה הפועל תל אביב ... דרום/רמת חן 64:91 ... שחקניות הפועל הוליכו בדקה ה־ ... 10:39. הירבו לקלוע ... קניצפולסקי 24 וגת 20.

● באולם ... בירושלים גברה ... ירושלים על הפועל גלבוע ... (35:32). הירבתה לקלוע ... נאווה צבי 18. לגלבוע: ...

● במשחק נוסף ... קבוצת אליצור תל אביב את הפועל ירושלים 34:68 (24:28).

הוועד האולימפי יקבל מידע בקלטות וידיאו

הוועד האולימפי בישראל יטעה, החל מהשבוע, מערכת וידיאו, שנועדה לקבל מידע באמצעות קלטות במקום האינפורמציה הכתובה.

המערכת, הכוללת מכשיר וידיאו ומכשיר טלוויזיה, ניתנה ללא תשלום באדיבות חברת „פיליפס", שנבחרה לספק מערכת דומה לכל המדינות וההתאחדויות המסונפות לוועד האולימפי הבינלאומי. החברה חילקה עד כה 300 מערכות, שאחת מהן „נחתה" השבוע בישראל.

יו"ר הוועד האולימפי בישראל, יצחק אופק, ומזכיר הכבוד, יצחק כספי, הורו על התשורה וציינו כי זהו שינוי משמעותי בהרגלי התקשורת וכניסה לעידן האלקטרוני, שבו מיזוג המילה והתמונה מייעל לאין־ערוך את קליטת המידע, הבנתו והפצתו לטובת הספורט הישראלי.

המערכת תאפשר לוועד האולימפי לקבל תמונה מאירועים אולימפיים בינלאומיים, קורסים ומידע מקצועי שיהיה לעזר רב לענפי הספורט ולמוסדות ההוראה הספורטיבית.

„פיליפס" תשמש את הוועד האולימפי הבינלאומי במשחקי סיאול ובאולימפיאדת־החורף בקלגרי, ב־1988.

מסירת מערכת וידאו „פיליפס" לוועד האולימפי בישראל. משמאל: יצחק ארצי, מנהל השיווק במשביר המרכזי; יצחק אופק, יו"ר הוועד האולימפי; יצחק כספי, מזכיר הכבוד של הוועד האולימפי; אורי אפק, מנכ"ל הוועד האולימפי; עמי שרייבר, מנכ"ל חברת אלקטרו מ.מ. סחר בע"מ, חברת־בת של המשביר המרכזי, המייצגת את „פיליפס" בישראל.

ליגה אזורית

בית־אלפא – רשפים 51:75

במשחק צמרת במחזור ה־6 בליגת הכדורסל בקעת בית־שאן/גלבוע גברה קבוצת בית־אלפא על רשפים — 51:75.

תוצאות נוספות: עין־חרוד מאוחד — רמת־צבי 44:62; כפר־יחזקאל־יזרעאל 40:43; מסילות — גבע 60:79; גזה־איתן — תל־יוסף 54:56. במשחק דחוי: עין־חרוד מאוחד — גבע 37:39.

מסילות מוליכה בטבלת הליגה עם 11 נקודות, לפני בית־אלפא — 11; יזרעאל — 10 ורשפים — 9.

אשכנזי ישפוט בבלומפילד

מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל המחונן תקואי משה אשכנזי ינהל בשבת את המשחק המרכזי במחזור ה־12 בליגה הלאומית בין המוליכה קבוצת בית"ר ירושלים למכבי תל אביב, באיצטדיון בלומפילד ביפו.

חיים ליפקוביץ ישפוט במשחק המסקרן בין קבוצת בני יהודה תל אביב והפועל פתח תקוה במגרש בשכונת התקווה.

ביום שישי יתקיימו המשחקים הבאים: צבי שריר (הפועל לוד־מכבי יפו), ראור סוהיל (בית"ר תל אביב—הפועל כפר־סבא).

שאר שופטי השבת: יאיר טילנגר (מכבי יבנה—מכבי פתח תקווה): עובדיה צבי (מכבי חיפה—מכבי נתניה): יצחק רוזנברג (שמשון תל־אביב—הפועל תל־אביב): יוסף דיאמנט (בית"ר נתניה—הפועל באר־שבע).

בליגה הארצית יתנהלו ביום שישי שלושה משחקים: רחמים רינאצ'י (הפועל חדרה—הפועל חיפה), קלמן צימרמן (הפועל צפרירים/חולון—הפועל עכו): עמית קליין (הפועל דימונה—בית"ר רמלה, המשחק ייערך בבאר־שבע).

שאר שופטי השבת בארצית: רחמים שאשו (בית"ר נהריה—הפועל מרמורק): סבי אלנקווה (הפועל יהוד—הכוח מכבי רמת גן): יוסף גרוסמן (הפועל בית שאן—מכבי רמת־עמידר): יוסף שועי (הפועל רמת גן—הפועל ירושלים): אריה פרוסט (מכבי שעריים—הפועל טבריה).

הטורניר יהיה למסורת

כדורגל

מאת ראובן חנניה

הטורניר הבינלאומי של קבוצות כדורגל המאריך ומחזור שאמור להתקיים בעוד כחודשיים בישראל יהווה מסורת ויתקיים מדי שנה בארץ — כך הוחלט אתמול בישיבת מזכירות ההתאחדות לכדורגל.

כזכור, יתקיים בחודש פברואר טורניר כדורגל בהשתתפות שתי קבוצות מגרמניה־המ.צ. קלן וברוסיה מנשנגלדבך — ובין שתי קבוצות ישראליות — בית"ר ירושלים ומכבי חיפה.

בעתיד ייצגו את ישראל במפעל זה האלופה ומחזיקת הגביע, זאת בתנאי ששתי אלה יהיו באותה תקופה בין שמונה הקבוצות הראשונות בטבלה הלאומית. אם לא, ייצגו את ישראל הקבוצות המדורגות ראשונה ושניה.

הטורניר יצריך בעתיד אישור של פיפ"א שנתבקשה על־ידי ההתאחדות הישראלית להעניק לטורניר ציון בינלאומי.

הולנד האולימפית רוצה לבוא

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל האולימפית של הולנד הביעה את נכונותה לשחק בחודש נובמבר בארץ נגד הנבחרת האולימפית של ישראל.

ההתאחדות לכדורגל דחתה בשלב זה את הפנייה עד אשר יגיע אישור מהתאחדות הכדורגל של צפון אירלנד המבקשת לקיים באותו תאריך משחק רעים בישראל.

כך או כך אחת משתי הנבחרות — הולנד או צפון אירלנד — תשחק בחודש נובמבר הקרוב בישראל.

פיקוד דרום תבחן הנבחרת

מאת ראובן חנניה

נבחרת ישראל בכדורגל תתמודד ביום שלישי הבא נגד נבחרת פיקוד דרום במשחק רעים שיציין מאה שנה להולדת בן־גוריון.

המשחק יתקיים באיצטדיון העירוני בבאר־שבע.

נבחרת הכדורגל תקיים היום אימון באיצטדיון רמת־גן.

בריה"מ — רומא 1:2

נבחרת הכדורגל של ברית המועצות, ללא שחקני דינאמו קייב, ניצחה בטלרמו את קבוצת רומא 1:2 (1:2).

השבדי ברגרן היקנה יתרון לרומא בדקה ה־14. אולם ליטוי השווה בדקה ה־28 מן הנקודה הלבנה, ואילו יורי סאביצ'ב כבש את שער הנצחון בדקה ה־45.

במשחק ידידות נוסף בתוניס, גברה נבחרת תוניסיה על סנט אטיין מצרפת 0:1.

ואדרדר מוליכה ביוגוסלביה

ואדרדר סקופיה ממשיכה להוליך בליגה היוגוסלבית, עם 18 נקודות מ־16 משחקים, למרות שהפסיקה לרייקה 1:3.

הכוכב האדום בלגרד האלופה, השיגה נצחון חוץ על וולוניצ'אר סאראיבו 1:0.

עם אותו מספר נקודות, בודוצ'נוסט טיטוגרד, שגברה על ואלאז מוסטאר 0:2.

בין יתר התוצאות: סלובודה טוזלה־הידוק ספליט 1:0 פרטיזן, השניה בטבלה עם 17 נקודות, ניצחה את סאראיבו 1:0.

טניס

לנדל – בקר בגמר המאסטרס

הצ'כי איוואן לנדל והגרמני בוריס בקר, יתמודדו שוב, תוך שנה בגמר טורניר ה„מאסטרס" במדיסון סקוור גארדן בניו־יורק, לאחר שהכניעו את יריביהם השבדיים.

לנדל, מחזיק התואר, הכניע את מאטס וילאנדר 4:6, 2:6 ובקר גבר על סטפן אדברג 4:6, 4:6.

עוד 110 אלף דולר למרטינה

הטניסאית מספר 1 בתבל, מרטינה נאברטילובה, ניצחה בטורניר בקליפורניה. את הטניסאית מספר 2 בעולם, כריס אוורט לויד 4:6, 2:6.

נאברטילובה נטלה פרס כספי בסך 110 אלף דולר. לויד קיבלה 90 אלף דולר.

כדוריד

תיקו 14 בין בריה"מ ליוגוסלביה

נבחרות הכדוריד של יוגוסלביה ובריה"מ סיימו בתיקו 14:14, במסגרת אליפות העולם בכדוריד לנשים המתקיימת בהולנד.

באותה תוצאה נפרדו מזרח גרמניה והונגריה.

תוצאות נוספות: הולנד — ארה"ב 17:18, אוסטריה — פולין 15:18, צ'כיה — סין 17:27, נורבגיה — יפאן 16:33, רומניה — צרפת 8:27, מערב גרמניה — דרום קוריאה 16:24.

בגביע: דרבים בלונדון ובמנ'צסטר

בהגרלת משחקי הסיבוב השלישי בגביע האנגלי, שהוא הראשון לקבוצות הליגה הראשונה והשניה, הועידה שני משחקי דרבי. מנצ'סטר יונייטד תארח את יריבתה העירונית מנצ'סטר סיטי, בעוד שאוריינט מן הליגה הרביעית תארח את ווסטהאם.

לטוטנהאם הועידה ההגרלה יריבה נוחה, כשתארח את סקנטורפ מן הליגה הרביעית.

מיפגשים שיהיו בין קבוצות הליגה הראשונה: לוטון תארח את ליברפול, אסטון וילה את צ'לסי. לסטר את קווינס־פארק־ריינג'רס ואברטון את סאות'המפטון.

המוליכה בליגה, ארסנל, תתארח אצל רדינג מן הליגה השניה, בעוד שקובנטרי תארח את בולטון מן הליגה השניה. נוטינגהאם תתארח אצל קריסטאל פאלאס מהליגה השניה, ווימבלדון תארח את סנדרלנד מהליגה השניה.

● תורכיה: בדרבי המסקרן בין שתי היריבות הוותיקות בכדורגל התורכי, ניצחה האלופה, בשיקטאש, את פנרבחצ'ה — 0:1, ותופסת את המקום השלישי (20), אחרי סאמסון (22), שהכניעה את בורסה (0:3), וגאלאטסריי (22), שניצחה את ריזה 0:2.

* קבוצת נציונל (אל־אהלי) המצרית נוצחה על־ידי סטאגורה 2:0, במשחק הגומלין בגמר גביע־אפריקה למחזיקות־גביע. אולם המצרים זכו בגביע, תודות לנצחון במשחק הראשון 0:3.

אליעזר כגן, בכיר כדורעפני ישראל, מסכם הסיבוב הראשון:

בארץ מתאמנים בשבוע כמו ביום אחד באיטליה

בקבוצות יש כיום כדורעפנים גבוהים ומוכשרים * הפועל מטה אשר – קבוצה מצטיינת * המעפיל אינה יכולה לוותר, בינתיים, על אבישי קרפובסקי * תפסנו יום מצוין נגד מטה אשר * הפליי־אוף פוגע בקבוצות * המסע לארה"ב יועיל לגיבוש הנבחרת לקראת אתגרית הבין־לאומיים

כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

אליעזר כגן, בכיר כדורעפני ישראל, שחזר העונה לליגה הלאומית לאחר שנה במקצוען באיטליה בקבוצת ואלי־זאבן, מצא עם שובו ארצה ליגה קשה, מספר קבוצות צמרת ברמה במעט שווה, והרבה שחקנים חדשים, גבוהים, שלא היו בעבר.

כגן, בן ה־28, מנסה לנתח את שקרה בסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורעף, כשקבוצתו הפועל המעפיל/עין־החורש, מוליכה בטבלה הלאומית, בתום הסיבוב הראשון.

— איזה ליגה מצאת עם שובך מאיטליה?

● כגן: כשנסעתי לאיטליה היה מצב שבו לא נוצחה הפועל המעפיל במשך שלוש שנים. השיא היה בעונה האחרונה, לפני יציאתי, כשהקבוצה הפסידה רק חמש מערכות בעונה כולה. נסעתי, שיחקתי באיטליה וההגמוניה עברה להפועל בת־ים. כשחזרתי מצאתי ליגה קשה יותר, הרבה קבוצות טובות ורמת צמרת שקולה. כיום נראה לי שהבל שמשחקי הפליי־אוף יכולים לשבש לקבוצות שונות את הצלחתן בליגה. קבוצה יכולה להצליח במשך הליגה הרגילה ולהיכשל בפליי־אוף. משהו לא בסדר בשיטה הזו. מה שהיה צריך לקרות הוא שקבוצות יתמודדו בינן לבין עצמן בשלושה משחקים. אם סיימת במקום ראשון, אז אתה מארח את המשחק הראשון, יוצא למשחק־חוץ, ושוב מארח את המשחק השלישי. רק כך ניתן לפצות קבוצות על המאמץ בליגה ולהכניס עניין למאבקים.

חמש־חמש

— כיצד היית מגדיר את הליגה בתום הסיבוב הראשון?

● כגן: יש חמש קבוצות צמרת: הפועל מטה־אשר, הפועל קרית־אתא, הפועל כפר־סבא, הפועל בת־ים וקבוצתי, הפועל המעפיל. שמסוגלות לנצח, ביום טוב, אחת את השנייה. בתחתית יש חמש קבוצות נחותות כשגם שם עשויה התעלות של אחת מהן להרחיקה מהתחתית לעבר מרכז הטבלה.

— באופן כללי, כיצד היית מגדיר את הרמה?

● כגן: הרמה הכללית של הליגה משקפת את כל מה שקורה סביב ארגון ענף הכדורעף בארץ. המסקנה היא שהכדורעף נשאר חובבני. בארץ מתאמנים פחות שעות מאשר בחו"ל.

כיום אימון בארץ נמשך כשעה וחצי. האימונים לא מתנהלים בצורה מקצוענית. הסיבה לכך היא שקשה למצוא בקבוצות 10־12 שחקנים טובים, שניתן לקיים איתם אימון רציני. בקבוצות הצמרת יש שישה שחקנים טובים, במקרה הטוב, כאשר שניים מהם משחקים בנבחרת, וייתר השחקנים ברמה פחותה, ולכן קשה לבצע אימון טוב עם סגל מצומצם שכזה. בארץ מתאמנים פעמיים־שלוש בשבוע. השעות של אימוני קבוצות ישראליות מספיקות לאימון טוב של יום אחד בלבד באיטליה. שם מתאמנים פעמיים ביום, וכל אימון נמשך כשלוש שעות. התנאים האובייקטיביים בארץ שלא מאפשרים אימונים רציניים. כל הזמן רצים. לעבודה, ללימודים, לסידורים, לצבא וכדומה. באיטליה אתה עושה כדורעף־נטו, וזה ההבדל הגדול בינינו לבינם.

— מאיזה שחקנים התרשמת?

● כגן: באופן כללי הייתי רוצה להתייחס לגובה הרב יחסית שנתקלתי במספר קבוצות. בנבחרת ישראל יש כיום שישה שחקנים שגובהם למעלה מ־1.95 מטר. זו תופעה מעודדת ומשמעותית מאוד לגבי הנבחרת. הייתי מציין את אמיר אקרמן וארז שכטר ממכבי ת"א, שני שחקני נבחרת מצויינים המשתייכים לקבוצה, שבה הם משחקים כנראה לבד, ללא סיוע. הייתי משלב שני שחקנים אלו באחת מחמש קבוצות הצמרת. שחקנים נוספים שהרשימו אותי הם צחי אלבז מהפועל בת־ים, שנפגע מכך שקבוצתו סובלת מחוסר יציבות. בהפועל מטה־אשר בולטים כוכבי הנבחרת, אורן שר, אורי חבר, גלעד דורון ואלדד לחוביץ. שחקנים מעולים היכולים לסחוף את קבוצתם לזכיה בתואר האליפות. באופן כללי יש בכל קבוצה שחקנים טובים כמו גיל פישר בהפועל כפר־סבא ויובל שלבת בהפועל קרית־אתא, שהוא שחקן נמור, שהפתיע מאד. יחד איתו בולטים בקבוצתו עופר שפאק ועמיחי כרם.

כדורעפן מצטיין כגן

יום בלתי־רגיל

— האם יש קבוצות שהיית רוצה להתרכז בהן?

● כגן: הפועל מטה־אשר היא קבוצה המשחקת היטב. נגד קבוצתי היא עלתה כפייבוריטית, אך המעפיל תפסה יום בלתי־רגיל וניצחה 0:3. כל שחקן בהמעפיל היה מעל לרמה הטובה שלו, וכך ניצחנו. במידה שלא היינו מגלים רמה גבוהה היינו יורדים מנוצחים. מטה אשר סבלה במשחק זה מחוסר קבלה טובה של הכדור, ולא היתה לה חסימה יעילה. גם חסרונו של אורן שר הפצוע מנע ממנה להוות יריב שקול יותר. לגבי החלק התחתון של הטבלה הייתי מציין את הפועל שריד/העמקים, שהיא חריג בין קבוצות שסובלות מהעדר כשרון מיוחד. גם שריד, שהיא קבוצה לוחמת אך נמוכה, אינה מסוגלת להתמודד נגד קבוצות מהדרג העליון. היא יכולה להפתיע קבוצות אצלה בבית, כפי שעשתה להפועל בת־ים, אך במאבקים נגד קבוצות שנמצאות פחות או יותר ברמתה, זה מספיק. והיא נמצאת מעל גוש התחתית המורכב מאליצור ת"א, מכבי ת"א, הפועל רמת־אביב, הפועל העוגן ומכבי חיפה.

— האם למוליכת הטבלה, הפועל המעפיל/עין־החורש, קשה לוותר על אבישי קרפובסקי?

● כגן: השנה תוכנן שאבישי יגיע רק לאימונים, וישמש כמרים מחליף. אך ביכולתו, בלי לגרוע מהמרים הכשרוני שלנו ניר מנור, שמגו לב שאבישי מתואם עם חבריו במשך שנים וממש חובה שימשיך לשחק. זה מה שנותן כיום לקבוצתי את הארגון והיכולת להתמודד למעלה.

— מה עשוי להשיג המסע בחודש הבא בארה"ב?

● כגן: המסע לארה"ב חשוב. נשחק נגד קבוצות חזקות. המשחקים ייערכו שבוע לפני תחילת ליגת המכללות. הרצינות בנבחרת גדולה. יש לנו פוטנציאל טוב. כשהתחלתי לשחק בנבחרת הייתי בן 18־19. כיום, כשאני בן 28 ונחשב לשחקן הוותיק בנבחרת, יש מחסור רציני בשחקנים בגילאי 33־34, שהוא גיל אידיאלי לכדורעף. אלו שחקנים היכולים לתת את האיזון והנסיון. כיום יש לישראל נבחרת צעירה. הוותיקים יעקב הרשקו, אורי חבר ואנוכי, יחד עם צעירים וגבוהים, בתוספת צוות מאמנים, כמו מאיר כץ וגיורא הלפרין, מסוגלים לעמוד במשימות הקרובות: ארה"ב, טורניר־האביב, כינוס הפועל ועוד. הרי בשביל זה חזרתי ארצה".

נבחרת הסיבוב הראשון

- ● אורי חבר (הפועל מטה אשר).
- ● אליעזר כגן (הפועל המעפיל).
- ● אורן שר (הפועל מטה אשר).
- ● מרסל ברגר (מכבי חיפה).
- ● יובל שלבת (הפועל קרית־אתא).
- ● צחי אלבז (הפועל בת־ים).

שושיית המחזור ה־10

- ● אבישי קרפובסקי (הפועל המעפיל/עין־החורש).
- ● יניב בר־ציצר (הפועל המעפיל/עין־החורש).
- ● רן גאון (הפועל רמת־אביב).
- ● צבי לוי (הפועל בת־ים).
- ● עופר שפאק (הפועל קרית־אתא).
- ● ליאונרדו קנטור (הפועל כפר־סבא).

הסיבוב השני בליגה הלאומית ייפתח הערב

מאבק קשה לאלופה מבת־ים — הערב בחיפה

משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורעף ייפתחו הערב. מאבק מסקרן יהיה ב־7 בחיפה באשר מכבי חיפה תארח את האלופה הפועל בת־ים, שלא שיכנעה העונה.

בת־ים מקדימה את יריבתה ב־ נקודה. מכבי חיפה, שהפתיעה בגביע כשהדיחה את קבוצת־הצמרת של הפועל כפר־סבא (2:3), תנסה לגבור גם על יריבתה הבכירה. בסיבוב הראשון — 1:3 לבת־ים. ישפטו: נתי תרום ואלכסנדר בוקור.

● אלופת הסיבוב הראשון, הפועל המעפיל/עין־החורש, תשחק באולם הפועל תל־אביב ב־8, עם הפועל רמת־אביב מהתחתית. צפוי נצחון קל לאליעזר כגן ולחבריו, שניצחו גם בסיבוב הראשון — 0:3. ישפטו נסים יהב ומיקי ממרן.

● קבוצת מכבי ת"א מהתחתית תתמודד בגימנסיה הרצליה בת"א ב־8 עם קבוצת הצמרת של הפועל כפר־סבא, המגלה חוסר יציבות. נראה שגם יכולת בינונית תספיק לכפר־סבא לנצח. אמיר אקרמן, כוכב מכבי ת"א, ששיחק בעונה שעברה בכפר־סבא, ינסה להפתיע את חבריו בעונה שעברה. בסיבוב הראשון — 0:3 להפועל כפר־סבא.

ישפטו: סמי ממרן ופטר טוביה.

● קבוצת צמרת נוספת, הפועל קרית־אתא, תשחק בהעוגן עם קבוצת התחתית של הפועל העוגן (7). אין להניח שהעוגן מסוגלת להפתיע את יריבתה. בסיבוב הראשון — 0:3 לקרית־אתא. ישפטו: גדי איזיקוביץ ואמנון נשר.

● כדורעפני הפועל שריד/העמקים, שיארחו ב־7 באולמם את אליצור ת"א, האחרונה בטבלה, לא יתקשו לנצח. בסיבוב הראשון — 1:3 לשריד/העמקים. ישפטו: מיכאל סלע ואבי זלצברג.

קבוצת הפועל מטה אשר תהיה חופשית.

הטבלה הלאומית (אחרי עשרה מחזורים)

1.	הפ. המעפיל	6:29	19
2.	הפ. מטה אשר	5:27	19
3.	הפ. קרית־אתא	12:27	18
4.	הפ. כפר־סבא	14:26	18
5.	הפועל בת־ים	17:20	15
6.	שריד/העמקים	19:17	15
7.	מכבי חיפה	22:15	14
8.	הפועל העוגן	25:10	13
9.	הפ. רמת־אביב	26:12	12
10.	מכבי ת"א	27:11	12
11.	אליצור ת"א	30:9	10

הרוג נוסף בשטחים

(המשך מעמוד ראשון)

כתבנו נמסר כי צעירים בניהגה בלטה ערכו הלוויה סימלית לצעיר שנהרג בסוף השבוע. הם עטפו ארון בדגל פלסטין ובכפייה פלסטינית ונשאו תמונות של ערפאת. חיילי צה"ל התנגשו עמם ופתחו באש. מקורות צבאיים אומרים כי החיילים נקטו נוהל מעצר חשוד, ולא ירו אלא כאשר חייהם היו בסכנה. שוב הוטל עוצר על בלטה זה היום הרביעי.

פצועים ברמאללה ובנג"ל

הפגנות אלימות היו יום בנקודות אחרות ובעיקר בסביבות רמאללה. בכפר סנג'ל שמצפון לרמאללה נפצע מפגין ובהפגנה אחרת ברמאללה נפצעו שניים אחרים. במקרה אחר נאלצו חיילי צה"ל להתפרץ לתוך בית-הספר לאחיות שבהנהלת ד"ר יאסר עובייד, שהוא מנהל מחוז רמאללה במשרד הבריאות הירדני. בעקבות ההפגנות האלה הוטל על מרכז רמאללה עוצר, אבל בשאר חלקי רמאללה ובאל-בירה הוכרזה שביתת מסחר מלאה.

חילופי אבנים

בכפר אל-חדר שבדרום לבית-לחם יידו מפגינים אבנים על אוטובוס של מתנחלים והמתנחלים ירו באוויר ויידו אבנים על המפגינים וכתוצאה מכך נפצע אחד המתנחלים פצעים קלים.

תובע חקירה בינ"ל

ריקטור אוניברסיטת ביר-זית, ד"ר גאבי בראמכי זימן אליו נציגים של הקונסוליות הזרות בירושלים ושטח באוזניהם את גירסתו לגבי האירועים בביר-זית. הוא התלונן על כך שאף מדינה מערבית לא הביעה מחאה באוזני ישראל על אירועי הדמים באוניברסיטה ודרש חקירה בינלאומית בנסיבות מותם של שני הסטודנטים בסוף השבוע. הוא הביע דאגה לגורל המרצה שנעצר, ד"ר חסן עבד אל-ג'ואד ושלושה תלמידים שהועברו לכלא פארעה ועד היום לא ניתן לעורך-דין לפגוש אותם.

נסגר קמפוס ביר זית

בבית אורון בירושלים כינסו מרצים מן האוניברסיטה מסיבת עתונאים ובה טענו כי באירועי סוף השבוע ירו חיילי צה"ל מטווח של מטר וחצי כלפי צעירים שלא נשקפה להם סכנה כלשהי. מקורות צבאיים הכחישו בשעתו גירסה זו מכל וכל. המרצים הודיעו כי המאבק להופש אקדמי הוא בעצם מאבק לשיחרור מעול הכיבוש. בתוך כך הוציא המימשל הצבאי צו הסוגר את הקאמפוס הישן של אוניברסיטת ביר-זית לשלושה שבועות לערך. הקמפוס החדש יישאר פתוח כרגיל.

בודקים ההרוג

כתב עת"ם מוסר: כוחות הבטחון בודקים את נסיבות מותו של הנער בן ה-17 במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם. טרם ברור מה גרם למותו. מבית החולים נמסר לכתב עת"ם, כי הנער נפגע מכדור של רובה, ואילו מדובר צה"ל נמסר כי טרם ברור מה גרם למותו של הנער והדבר נמצא בבדיקה. כתב עת"ם מציין, כי העוצר במרכז העיר רמאללה ובעיר אל בירה, הוסר היום ב' בשעות הבוקר, הוטל שם תשיכה.

קצין וחייל נפצעו בעזה

קצין צה"ל וחייל מילואים נפצעו מיידוי אבנים, בשתי תקריות שונות בעזה. הפרות סדר בקנה מידה קטן נמשכו גם בערי הרצועה, על רקע ההסלמה של המצב הנוכחי בשטחים. הפרות הסדר ברצועת עזה, שהחלו בשבת, לאחר קבורתם בעזה ובחאן יונס של שני סטודנטים מהרצועה, שנהרגו מירי קציני צה"ל ביום ה' באוניברסיטת ביר זית, נמשכו גם, אם כי בהיקף ובעוצמה מצומצמים. החיים ברצועה נמשכים כסידרם.

שבתו שבת באוניברסיטה

כמאה חמישים סטודנטים ערבים ויהודים, חברי תא הסטודנטים „קמפוס" וועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטה העברית בירושלים קיימו בצהריים שביתת שבת ליד משרדי הסתדרות הסטודנטים באוניברסיטה העברית במחאה על השימוש בגז מדמיע נגדם במהלך הפגנה ללא רשיון שקיימו ביום א' בקמפוס. (עתי"ם)

מפירי העוצר מרוכזים בכיכר העיר ברמאללה (צילום: י. ישראלי)

„עניין החיילים"

(המשך מעמוד ראשון)

ולאפס הישגיהם. צה"ל יטפל בהם כפי שטיפל בהם בעבר. יהיה בטחון באזור לכל התושבים. יחד עם זאת, הזהיר רה"מ, כי מי שלא נרתע מזריקת רימונים לא ירתע מזריקת אבנים. כוחות הבטחון וצה"ל יטפלו גם בראשונים וגם באחרונים.

תגובות צורמות

מטרידות את שמיר, התגובות הצורמות של חלק מהיהודים לנעשה בשטחים. „יש מישהו המנסה לומר כי אנחנו אשמים שמנסים לזרוק עלינו אבנים או לרצוח. טענות כנ"ל לא היו נדירות בגלות, אבל בארץ אין להן מנוס". תמיד ארבו ליהודים בישראל מרצחים, אולם מידי שנה אנחנו מתחזקים ואויבינו נחלשים. צה"ל וכוחות הבטחון עושים עבודה נהדרת. יש לומר להם זאת ולעודד אותם.

„חוקרים פושע"

שמיר כמובן, לא חסך את שבט לשונו מהטלוויזיה. היה לו קשה לראות לפני מספר ימים את כתב מדיום זה, כשהוא עומד וחוקר את אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק, „כאילו ביצע איזה פשע. הוא השיב כהלכה, אבל למה היחס הזה?"

השכר שמקבלים כוחות הבטחון וצה"ל חשוב, אולם יש לדאוג גם למעמדם וליוקרתם של האוחזים בנשק בציבור, יש לתת להם את התחושה שהם שליחי הציבור ועבודתם חיונית.

עמידה תקיפה

הטרור נחלש והוא סופג מכות בכל מקום. הטרור מחפש עוגן הצלה בהמהומות בשטחים. עלינו להוכיח עמידה תקיפה עד למיגורו ולבוא השלום.

י. שמיר הדגיש כי נפגש לאחרונה עם אמריקנים בכירים וכולם ללא יוצא מהכלל, הדגישו כי ישראל איננה מותקפת בוושינגטון, בשל פרשיות הנשק האחרונות. להיפך רבים מעריכים את ישראל, על נכונותה לעזור לבת בריתה הבכורה. שמיר הדגיש כי פרשיה ישראלית אמריקנית איראנית כנ"ל לא יכלה להתרחש בשנות החמישים והשישים. אז היינו דלי אמצעים, וראשינו התדפקו על דלתות מדינות אחרות, בבקשנו נשק מגן; רגש ההשפלה היה מאד מוכר לראשי המדינה וכשקיבלנו מעט נשק היה מחירו כפול ומשולש.

היום ישראל נחשבת בעולם כולו כיצואנית נשק חשובה ויש ביקוש לנשק שלנו. היום הבעיות שלנו הן בבחינת „מרבה נכסים מרבה דאגה".

מצפוננו נקי

שמיר הדגיש כי איננו יכולים להיות נייטרלים ואדישים לנעשה במזרח התיכון. עלינו לפעול כשיש בכך תועלת לאינטרסים המדיניים והבטחוניים שלנו. „מצפוננו כמדינה בכל העיסקאות, נקי בהחלט", אלמלא ההדלפה שגרמה לפיצוץ העיסקה האמריקנית איראנית ישראלית, ייתכן שהיינו מגיעים להישגים שכולם היו אומרים עליהם הלל. „היינו רוצים שארצות-הברית תתגבר על העניין הזה במהרה ותוכל למלא את תפקידה כמנהיגת העולם החופשי".

רה"מ ציין כי הוא נותן ויתן גיבוי לשר-האוצר ניסים, כי הוא ממשיך להתנגד בתוקף לוועידה בינלאומית וזו גם העמדה הרשמית של ישראל, וכי התנחלויות יוקמו בשנתיים הקרובות. עניין נקש הוא לא אידיאולוגיה, ויש בליכוד דעות שונות בנושא זה.

שמיר סיים את דבריו בקריאה: „אל נרכין ראשנו בפני גלי הסערות. יש להדוף נחשולים ולהתקדם בדרך המלך שלנו, הדרך היחידה שתביא לגאולה השלמה".

שבחים לצה"ל

בדיון שקיימה הסיעה מיד לאחר דברי רה"מ שיבחה שרה דורון את צה"ל על פעילותו בשטחים, התורמת להרגעת הרוחות, למען דו-קיום בשלום, ויחסי שכנות סבירה בין יהודים לערבים. היא קראה לשמיר לעשות סדר בסיעה, כולל בין השרים, כדי שהנוכחות בישיבות הליכוד בכנסת תהיה סבירה.

ולקור רוחו של שמיר

חיים קופמן שיבח את קור הרוח של שמיר „בימים סוערים אלה", הליכוד נוקט באחריות לאומית למופת וברוחב לב כלפי המערך, כאשר איננו דורש אחראיות מיניסטריאלית של שרי המערך, במחדלים שנחשפו לאחרונה כולל הפרשה האיראנית.

הד"ר בן אלישר טען כי הפרלמנטריזם הישראלי במצב רע, כיוון שהממשלה מזולזלת בכנסת. פסח גרופר קרא לליכוד וטען „כי ככה אי-אפשר יותר להמשיך. אנחנו מתוסכלים, איננו יודעים מה העתיד הפוליטי שלנו". מרים תעסה גלזר קראה לביטול נסיעת נשיא המדינה למערב גרמניה. היא המליצה כי שמיר יפנה אל העם, ואחת לשבועיים שלושה, ידבר אליו מעל המרקע. מאיר כהן אבידוב, תמה מדוע נמשך הקפאון בהתנחלויות, ניתן להפנות תעשיה לשטחים על ידי שחרור התעשיינים מתשלומי מס הכנסה.

עונש מוות לוענונו

פנחס גולדשטיין הציע לעמיתיו שלא לתקוף את המערך „אין לנו סיבה". הוא קרא לתביעה לדרוש עונש מוות לוענונו. מיכאל איתן ועוזי לנדאו קראו לסיים את ועידת „חרות" בהקדם.

„בשידור חוקר"

(המשך מעמוד ראשון)

לאחר שידור התוכנית הקודמת „בשידור חוקר" בטלוויזיה, ובעקבות שידור התוכנית השנייה אמש מתברר, כי למשטרה פנו שבע נשים שהותקפו על-ידי הגבר בן ה-30 לערך, בעל עיניים כחולות ושיער שאטני, שרצח את שתי התיירות ותקף את החיילת בדרום על רקע מיני.

סובארו משנת 85'

בתוכנית אמש הופיעה אף אחת המותקפות שסיפרה כי ב-12 באוגוסט אשתקד תקף אותה האנס ורק בנס הצליחה להיחלץ מידיו ביציאה מהתחנה המרכזית בבאר-שבע, שם חיכתה לחבר שלה. בכל הפעמים פעל האנס במכונית סובארו לבנה משנת 1985. סימן ההיכר העיקרי הוא שתחילה הוא מסביר פניו לאשה שבה הוא פוגש, ואחר-כך פניו מתעוותות ונעשות מכוערות כאשר הוא מנבל את פיו, בעיקר כאשר האשה שאותה בחר לקורבן מסרבת להיעתר להפצרותיו שתשכב עמו.

ניצב משנה שמעון טל, ראש אגף החקירות במחוז הדרומי, משוכנע שיש עוד נשים שהותקפו על-ידי האנס לאחרונה ועדיין לא דיווחו על כך למשטרה.

שלוש פרשיות חדשות

אתמול הובאו בשידור שלוש פרשיות חדשות: מאה ידיעות הגיעו מצופים בעניין העלמו של הנער בן ה-16 נסים שיטרית, תלמיד הישיבה מירושלים הנעדר זה קרוב לשנה. חלק מן הידיעות נמצאו בעלות מידע העשויות להוביל לפיענוח התעלומה.

בעניין הירצחו של חיים פלח באיזור העיירה מגדל-העמק הגיעו 90 ידיעות, אולם לפי שעה אין התקדמות ממשית. בפרשת רצח השישה בתיה פרסי מירושלים הגיעו עשרות ידיעות וגם כאן אין לפי שעה התקדמות ממשית.

שולץ בוועדה

(המשך מעמוד ראשון)

של בית הנבחרים. אישר מזכיר המדינה כי הוא התנגד להחלטה לספק נשק לאיראן מהתחלה. אך רייגן הכריע בניגוד לדעתו.

קלי נקרא לתשאול

שולץ גילה, כי השגריר בלבנון ג'והן קלי נקרא לוושינגטון לתשאול נוסף בשל שיתוף הפעולה שלו עם מבצעים סודיים של צוות המועצה לבטחון לאומי, להשיג את שחרורם של בני הערובה בלבנון תמורת נשק אמריקני לאיראן. קלי לא דיווח לשולץ על חלקו בפרשה. „אם לדבר בלשון המעטה, נדהמתי לשמוע זאת לאחר מעשה מפי השגריר", אמר שולץ.

מזכיר המדינה אישר, כי היה מעורב עמוקות בוויכוח בתוך המימשל שהחל ביוני 85' על השימוש בנשק, כדי לנסות להשפיע על ההתפתחויות באיראן. היועץ לבטחון לאומי ראז מקפרליין החזיק אותו בתמונה, והוא אף קיים דיונים על כך עם הנשיא. אולם השנה, לדבריו, היתה ידיעתו את הדברים חלקית ומקרית. „לא ידעתי על שום העברת נשק ב„אופן"". כן לא היה לו מושג, לדבריו, על העברות הכספים מהנשק האיראני למורדי ניקראגואה.

עם זאת אמר שולץ כי הוא תומך בתפיסת הנשיא שיש לבדוק אפשרויות להשפיע בדרך כלשהי על המאורעות באיראן. אולם כשמדובר בנשק, דעתו שונה בעניין זה.

רק במקרה אחר בעדותו היתה התייחסות עקיפה לישראל. כאשר נשאל אם המימשל בחן באופן מודיעיני את היוזמה האיראנית, ובכך רמז ליוזמה שנטלה ישראל לשכנע את האמריקנים בעניין זה. שולץ ענה רק, שארה"ב עשתה את כל המאמצים לבחינת הרקע ליוזמה. ידידי ישראל ונציגיה נשמו לרווחה נוכח העובדה, שישראל לא תפסה מקום בעדותו של שולץ.

פויינדקסטר נתן הוראה

ג'והן פויינדקסטר, שהיה היועץ לבטחון לאומי, הוא שהורה על העברת רווחי עסקות הנשק לטובת הקונטראס.

ה„וול סטריט ג'ורנל" המדווח על כך מספר, כי הנשיא רייגן אישר במפורש, באוגוסט 1985, את מכירת הנשק על-ידי ישראל לאיראן, לאחר חילופי איגרות סודיות בינו לבין רפסנג'אני יו"ר הפרלמנט בטהרן. האיראני ביקש באותן איגרות, כי ארה"ב תפשיר את הנשק שהוא הזמין, ואשר ארצות-הברית לא סיפקה לאיראן לאחר נפילת השאה, והחזיקה אותו במחסנים של חיל האוויר בניו-ג'רסי.

רייגן קיבל את ההחלטה לאחר שנפגש עם עוזריו לבטחון לאומי - ג'ורג' שולץ, קייסי ופויינדקסטר. למרות שהיועצים התנגדו לשליחת נשק לאיראן, קייסי הציע, כי יישלחו משלוחי נשק קטנים מתוצרת לא אמריקנית, על-ידי ישראל. אך רייגן, כאמור, החליט לבצע את העיסקות.

ה„ג'ורנל" מספר, כי הכומר בנג'מין וויר, אשר שוחרר בלבנון במקום איש הסי.איי.אי. ויליאם בקלי — גילה עם שחרורו, כי ממקום שבתו היה שומע את צרחותיו של בקלי, שעונה על-ידי שוביו. וויר הוסיף, כי שלושה חודשים לפני שחרורו, פסק לשמוע את צעקותיו של בקלי. מכאן הסיק כי בקלי מת.

צו הגבלה למנהיג מוסלמי מכפר קאסם

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

צו האוסר על שייח' עבדאללה נימר דרוויש לצאת את תחומי כפרו כפר קאסם משך שישה חודשים, הוצא בתחילת השבוע. את הצו מסר לשייח' דרוויש מפקד היחידה המרכזית במרחב השרון רב פקד דוד צלניק.

הסיבה לצו, כפי שהוסברה לשייח', היא: היותו גורם המסכן את שלום הציבור. על נימר דרוויש נאסר לצאת מתחומי כפרו ועליו להתייצב מידי בוקר במשטרת פתח תקווה.

השייח' עבדאללה (בן 38) ליד כפר קאסם חזר בתשובה ונהו אחריו צעירים רבים בכפר. נשא קיימת תנועה של מאות חוזרים בתשובה. הוא נחשב האידיאולוג והראשי של תנועת החזרה בתשובה ומשמש העורך הראשי של עיתון התנועה האיסלמית „אסיראט". מקורבי השייח' העלו סברה כי מטרת הצו למנוע ממנו לערוך את העיתון. השייח' עבדאללה מוסר להגיש בעניין צו הריתוק עתירה לבג"ץ.

שכר ה„לאומיים"

(המשך מעמוד ראשון)

— לאומי, פועלים, דיסקונט וכללי — את נתוני השכר של בכיריהם לח"כ שפירא. אולם אתמול הוא יצא לארה"ב, לאחר שהודיע לכמה מעמיתיו בוועדה, כי הוא לוקח איתו את המעטפות שקיבל מהבנקים. שפירא התחייב לא לפתוח את המעטפות, אלא בנוכחות חברי הוועדה. עקב נסיעתו של שפירא נדחה הדיון על הנתונים שנמסרו לשבוע הבא, וחברים בוועדה הביעו תרעומת על הדחייה. נודע כי משכורתם הממוצעת של עשרת בכירי בל"ל מגיעה ל-8400 דולר לחודש, כולל כל ההטבות אך ללא מרכיב הרכב הצמוד. הנטו שלהם מסתכם ב-3600 דולר לחודש.

לאחר קיצוץ של 20%

לכתבנו נודע כי הנתונים שמסר בנק לאומי מתייחסים לשכר שישולם לבכירי הבנק בינואר 87', כלומר נתונים אלה משקפים קיצוץ של 20 אחוז בשכרם של הבכירים עליו הוחלט לאחרונה. יצויין כי בבנק לאומי השכירים מקבלים שכר לשלושה חודשים מראש — וזוהי הטבת שכר נוספת. כמו כן משקפים נתונים אלה פערים גדולים בין הבכירים ביותר ובין העובדים שסוגרים את רשימת „העשרה".

הנטו בהפועלים — 1800 דולר

משכורתם הממוצעת של עשרת בכירי בנק הפועלים מגיעה ל-3.900 דולר ברוטו לחודש, והנטו שלהם מסתכם ב-1,500 דולר. הפערים בין ראשי הבנק לבכירים שסוגרים את הרשימה אינם גדולים כמו בבנק לאומי. כן יצויין, כי בנק הפועלים משלם לבכיריו משכורת חודשית והנתונים שנמסרו לח"כ שפירא מתבססים על משכורת דצמבר. נתוני בנק המזרחי לא הגיעו לח"כ שפירא, אולם מהבנק נמסר כי הנתונים הוכנו ואין כל מניעה לשולחם לחברי ועדת הכספים של הכנסת. הבנק הבינלאומי לא העביר את נתוני השכר והודיע כי אינו מחוייב לעשות זאת, כיוון שמדובר בבנק פרטי.

הורביץ מאשר

„סדר הגודל שהתפרסם הוא נכון" — אמר אתמול יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי לישראל אלי הורוביץ, בהתייחסו לידיעה כי השכר הממוצע נטו של 10 הבכירים בבל"ל הגיע ל-3600 דולר לחודש.

הדובר, שרואיין ביומן גלי צה"ל, ציין כי את הנתונים תצטרך לפרסם ועדת הכספים, שלה הגיש הבנק אותם.

לדבריו, זהו שכר גבוה פי 4 מאשר השכר הממוצע במשק, ולנוכח האחריות העסקית של מנהלים אלה הוא סבור, שזה שכר ראוי. נראה לו, שגם בבנקים אחרים ההבדלים בשכר אינם גדולים. גם ההבדלים בין המנהלים הבכירים בבל"ל אינם גדולים מאד. (עתים)

4 מעטפות „אישי וסודי"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ביום ראשון בלילה, כאשר חזר יו"ר ועדת הכספים א. שפירא, לביתו, מסר לו שומר הסף ארבע מעטפות שעל כל אחת מהם היה כתוב: „אישי וסודי". שפירא הניח שבמעטפות מצויים פרטים על שכר הבכירים בבנקים שנהנו מהסדר המניות — בל"ל, דיסקונט, פועלים ומזרחי.

מייד טלפן שפירא ליו"ר שתי הסיעות הגדולות בוועדה, אריאל ויינשטיין וחיים רמון והודיע להם כי הוא מטמין את המעטפות בכספת, מבלי לפותחן. המעטפות ייפתחו ביום ב' הבא בישיבת הוועדה.

אתמול טס א. שפירא לניו-יורק לימים אחדים ובינתיים אסר על ממלא מקום יו"ר הוועדה י. ארידור לשנות סעיף כלשהו בסדר-היום. דברי שפירא, שנמסרו לוועדה יצרו מצב רוח מרומם בוועדה. אחד הח"כים שאל מתחת לאיזה שטיח הסתיר שפירא את המעטפות.

שיראק נכנע ללחצים ומבטל הצעת הרפורמה

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פאריז. — **ראש ממשלת צרפת הודיע אתמול בתום ישיבת ממשלה מיוחדת, כי החליט להסיר את הצעת חוק החינוך הגבוה, שתנועת המחאה נגדה הביאה לארועים האלימים בפריז בימים האחרונים. „הרפורמה זקוקה להסכמה רחבה של הנוגעים בדבר," אמר שיראק. „צריך להתבצע בתנאי רגיעה. לכן החלטתי להסיר את הצעת החוק ולבקש משר החינוך לקיים התייעצויות להכנת תכנית חדשה."**

זהו כשלון פוליטי חמור לשיראק, שלא ידע להכריע בזמן — והביא לפגיעה באמינות השלטון.

„אילו הדברים נאמרו בשבוע שעבר, כאשר הפגנו מול האספה הלאומית, היה הכל מסתיים כחגיגה במקום באלימות," אמר מנהיג הסטודנטים דוד אסולין.

עכשיו השמחה מהולה במרירות, כי נהרג סטודנט ושלושה הפכו נכים. אתמול ערכו שלושים אלף סטודנטים ותלמידי תיכון מצעד שקט לזכרו של ההרוג.

באוניברסיטאות השובתות מתקבלת כניעת הממשלה בקריאות שמחה. הסטודנטים הודיעו, עם זאת, כי יקיימו את ההפגנות והשביתה שנועדו להיום. יום הלוויתו של הסטודנט שנהרג. הם קראו להקמת ועדה לחקירת התנהגות המשטרה.

לפי עדויות מצולמות בטלוויזיה, הניחו השוטרים לקומנדו של הימין הקיצוני להשתתף במהומות, ואותם טפוסים צולמו בכל מקום-התפרעות בלי שנפצעו ע"י המשטרה, אשר לא התערבה במשך ארבע שעות. כשגורמים לא מזוהים אלה עסקו בהרס ובביזת חנויות ברובע הלטיני.

איגודי העובדים והמחנכים המקורבים למפלגה הסוציאליסטית, הודיעו כי לא ישתתפו בשביתה. רק האיגוד המקורב למפלגה הקומוניסטית ס.ג.ט נענה.

הנשיא פרנסואה מיטראן ביקר אתמול בבית הסטודנט שנהרג כדי להביע את תנחומי האומה. הוא הביע סיפוק מהודעת שיראק, ומקורביו מסרו כי דרש זאת ממנו עוד בשבוע שעבר. נראה, עם זאת, כי בשלב זה אין הסוציאליסטים רוצים לפגוע יותר בדו-קיום עם הימין.

למרות הסיפוק בו קיבלו חוגים פוליטיים רחבים בשלטון את ההחלטה — הם חוששים מהתגברות הלחצים החברתיים. המפלגה הסוציאליסטית כבר דרשה את ביטול חוק האזרחות החדש.

פועלים פריסאים מפנים שיירי מכוניות מפוחמות שהוצתו בהפגנות הסוערות. הסטודנטים שבים לקמפוסים, שיראק התקפל (תצלום: אי.פי.)

סעודיה שואפת להיות „מעצמה ימית": תרכוש 10 צוללות חדישות

כווית. — סעודיה רוצה להקים את צי הצוללות החזק ביותר בעולם הערבי — מוסר העתון הכוויתי „אל-ראי-אלעאם" המסתמך על גורמים בכירים בריאד.

העתון מגלה, כי חברת „ויקרס" הבריטית תספק קרוב לוודאי 10 צוללות דיזל חדישות מדגם „2400" לסעודיה, אם אמנם יסתיים בחיוב המו"מ הנמצא, לדברי העתון, בשלביו הסופיים. ערכו של המכרז הוא בהיקף של כמיליארד שטרלינג. סעודיה מעוניינת להפעיל את צי הצוללות בפעולות סיור בים האדום ובמפרץ הערבי, המקיפים אותה ממערב וממזרח. כמו כן נמסר, כי אנשי צבא סעודיים ביקרו בשנת 85' במפעלי חברת „ויקרס" בסקוטלנד וניהלו דיונים עם אחראים בחברה בעניין הצוללות בשביל סעודיה.

בריטניה, מציין העתון, גם זכתה לאחרונה בעיסקה הגדולה ביותר בהיסטוריה בשיעור של 5 מיליארד ליש"ט, לפיה יסופקו לסעודיה 72 מטוסים צבאיים מדגם „טורנדו", מטוסי אימון נוספים וחלקי חילוף.

דובר שר ההגנה בבון אמר, כי ממשלת סעודיה מעוניינת לרכוש צוללות גרמניות מדגם „209" שהן צוללות ארוכות-טווח ומצויידות במכשירי אלקטרוניקה ונשק הגנתי חדישים ביותר.

גרמניה הסכימה גם לשלוח לאיראן 4 צוללות חדישות מאותו דגם, שהוזמנו בשעתו ע"י ממשלת השאה. (ע"מ)

מסוקים אמריקניים החישו כוח מהונדוראס לעזרת הקונטראס

החיילים הוחשו מהונדוראס לאזור הגבול בניקרגואה שחייליה ניהלו מרדף אחר הקונטראס

טגוסיגלפה. — **מסוקים אמריקניים החישו מאות חיילים מצבא הונדורס לאזור קרבות בגבול ניקראגואה, כדי להילחם בכוחות הסנדיניסטיים, שחצו את הגבול תוך מירדף אחר מורדי „קונטראס" הנתמכים ע"י ארה"ב.**

דובר שגרירות ארה"ב אמר, כי נשיא הונדורס חוסה אזקונה, ביקש להטיס רכבת אווירית, למסלול הנחיתה שניבנה ע"י ארה"ב ליד העיירה ג'אמסטראן 30 ק"מ מגבול ניקראגואה. החיילים הוטסו במסוקי תובלה אמריקניים מדגם „צ'יינוק".

הדובר האמריקני אמר: „בלב זה אנו נענים רק לבקשה לסיוע בתובלה". בוושינגטון אמר דובר הבית הלבן לארי ספיקס, כי הקרבות נחלשים ו„הרכבת האווירית השלמה".

הדובר ציין, כי הנשיא רייגן אישר בשבת את הרכבת האווירית לאחר שנועץ טלפונית עם אלטון קיל, היועץ בפועל לבטחון לאומי, האדמירל ויליאם קראו, יו"ר המטות המשולבים של צבא ארה"ב, ושר החוץ ג'ורג' שולץ.

כ-3 פלוגות של חיילים מהונדורס — כמה מאות איש, הוטסו במבצע. המסוקים האמריקניים לא היו חמושים ולא טסו באזור הקרבות או בקירבתו.

בשבת הפציצו מטוסי סילון של הונדורס את העיירה קאפירה בהונדורס, בנסיון לגרש את הכוחות הסנדיניסטיים, שפלשו מניקראגואה השכנה.

הסטייט-דיפרטמנט הודיע אמש, כי מסוקים אמריקנים הובילו יחידות של צבא הונדורס לקרבת גזרה בה פלשו כוחות ניקרגואה לתוך הונדורס. אך הכחיש כי הכוחות אמריקניים מעורבים ישירות בקרבות שם.

בהודעת הסטייט דיפרטמנט הוכחשה טענת ניקרגואה, כי מפציצים אמריקניים הטילו פצצות על שתי ערים בקרבת הגבול.

בהודעה נאמר, כי „לבקשת ממשלת הונדורס מעבירים מסוקים אמריקנים חיילים של צבא הונדורס, כדי להדוף פלישה של יותר מאלף חיילי ניקרגואה שחדרו לטריטוריה של הונדורס. המסוקים אינם חמושים וטייסיהם קיבלו הוראות שלא להתקרב לאיזור בו מתנהלים קרבות."

דוברת הסטייט דיפרטמנט אמרה, שהרכבת האווירית תסתיים היום.

(ע"ר. ע"צ).

ישראל ומצרים החליפו מסמכי האישור לבוררות על טאבה

ז'נווה. — **ישראל ומצרים החלו אתמול בשיחות הבוררות על סכסוך טאבה, ושתי המשלחות החליפו את מסמכי האישור בטקס קצר, ללא נוכחות כלי התיקשורת וללא נאומים רישמיים.**

לאחר החלפת המסמכים, יכולים שני הצדדים להסב עם בית הדין לבוררות, ולפתוח בשיחות על עניינים נוהליים.

השיחות, שנפתחו בחווילה בעיירה זנטו בעיבורי ז'נווה, יימשכו היום ומחר יהיה טקס הפתיחה הרשמי בבניין עיריית ז'נווה.

המושב הראשון של השיחות יימשך כשבוע והשיחות יתחדשו רק באביב הבא, קרוב לוודאי במאי, ואז יגישו שתי המשלחות את הדו"חות הראשונים שלהן.

מצפים, כי סיבוב שיחות שלישי יתנהל כ-5 חודשים לאחר מכן, ויתכן גם סיבוב רביעי.

הבוררות הממשית תתחיל רק בראשית 1988. בסך הכל עשויות השיחות להימשך עד שנתיים. (ע"ר ועסט-א)

הם אוסרים גם בני 11

יוהנסבורג. — משטרת דרום-אפריקה גילתה אתמול לראשונה, כי היא מחזיקה כ-256 ילדים בגילאי 15-11 על פי תקנות מצב החירום.

מפקד המשטרה יונאן קוטייזי אומר בהודעתו, כי הילד הצעיר ביותר במחנה המעצר הוא בן 11. ששה ילדים הם בני 12.

לפי הערכות של ארגונים המתנגדים לאפרטהייד, מספר הילדים המוחזקים במחנות ללא משפט הוא יותר מאלף.

בהודעת המשטרה נאמר להלן, כי בין הילדים המוחזקים במעצר 88 הם בגיל 14 ו-140 הם בגיל 15.

בינתיים גוברת תנועת המחאה בדרום אפריקה נגד החזקת ילדים במחנות מעצר.

השלטונות טוענים, כי צעירים וילדים ממלאים תפקיד חשוב במעשי האלימות בעיירות השחורים בדרום אפריקה מזה שנתיים.

(ע"צ. ע"ר)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 8.12.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.4836	1.5021	1.4910
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4808	1.4992	1.4880
מרק גרמני	1	0.72	0.76	0.7362	0.7454	0.7411
לירה שטרלינג	1	2.07	2.17	2.1071	2.1334	2.1130
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2246	0.2274	0.2255
ין יפאני	100	0.90	0.94	0.9124	0.9237	0.9157
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6532	0.6613	0.6559
פרנק שווייצרי	1	0.87	0.91	0.8819	0.8929	0.8860
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2135	0.2162	0.2143
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1955	0.1979	0.1964
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1952	0.1977	0.1962
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.2998	0.3035	0.3012
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0736	1.0870	1.0789
דולר אוסטרלי	1	0.93	1.00	0.9676	0.9797	0.9723
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.67	0.6652	0.6735	0.6685
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3548	0.3593	0.3564
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0472	1.0603	1.0690
לירה איטלקית	1,000	1.04	1.11	1.0645	1.0777	1.0690

16 נהרגו בהודו בשל מאמר: „מוחמד האידיוט"

באנגאלור. — מהומות שחוללו מוסלמים בעקבות ידיעה בעתון, שנשאה את הכותרת „מוחמד האידיוט", התפשטו אתמול בדרום הודו, ונמסר כי מספר ההרוגים בשני ימי ההתפרעויות עלה ל-16. 11 איש נהרגו, כנראה, במהומות בעיר באנגאלור, ו-5 נוספים בעיר מיזור.

8 אנשים נהרגו ויותר מ-50 נפצעו כאשר המשטרה פתחה באש על המון פרוע בן כ-5000 מוסלמים, שניסה להצית את משרדי העתון „דראן הרולד", לאחר שהעתון פירסם כתבה תחת הכותרת „מוחמד האידיוט" על נער גנב ושמו מוחמד, ומוסלמים רבים ראו בכך עלבון לדתם. (ע"ר)

המושבעים ערקו מפחד — משפט הטרוריסטים נדחה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר"

פריז. — תקדים חמור נרשם אתמול לגבי יכולתה של צרפת לשפוט טרוריסטים. כאשר משפטם של שלושה ראשי ארגון הטרור „פעולה ישירה", הופסק ונדחה למועד שלא נקבע, בגלל עריקתם של המושבעים שחששו לחייהם.

בפתיחת המשפט ביום רביעי שעבר, איים אחד הנאשמים רג'יס שלייכר על השופטים והמושבעים ב„נקמת המהפכה". מאז הודיעו חמישה מושבעים — שלוש נשים ושני גברים — על פרישתם „מטעמי בריאות". מכיוון שהיו רק ארבעה מחליפים, הופסק המשפט.

באחרונה נחקק בצרפת חוק המאפשר משפטי-טרור בבית-משפט המורכב שופטים בלבד, אך מקווים שאת השלושה, הנאשמים ברצח שני שוטרים לפני שלוש שנים, אי אפשר יהיה לשפוט רטרואקטיבית.

עתה חוששים כי תופעה דומה תוכל לקרות גם בסיוע לפיגוע הקטלני של „פעולה ישירה" במטה משטרת פריס חודש יולי שעבר.

התלקחות מחודשת ב„מלחמת המחנות" בלבנון

ביירות. — ההתלקחות המחודשת של הקרבות בין המחבלים הפלשתינים לבין לוחמי 'אמל', לרבות קרבות פנים-אל-פנים במגדושה, שמוטטו את הפסקת האש האחרונה, עליה הוסכם בתיווך איראני בסוף החודש שעבר.

עשן כבד התאבך מעל מגדושה, העיירה הנוצרית לשעבר השולטת על מחנה עין אל-חילווה ועל כביש החוף המוליך מצידון לביירות. בין הבתים חזרו והתלקחו הקרבות. פנים אל פנים, בין אנשי המיליציה השיעית „אמל" לבין המחבלים הפלשתינים שהשתלטו על חלק מן העמדות בעיירה והתחפרו בהן.

אתמול התרכזו הקרבות בבתים סביב הכנסיה בעיירה. חילופי אש התותחים, המרגמות והמקלעים הכבדים, נשמעו היטב בצידון הנמצאת במרחק חמישה ק"מ משם.

כמה פגזים גם נחתו בקרבת עין אל-חילווה, שהוא מחנה הפליטים הגדול בלבנון ומתגוררים בו 30.000 פלשתינים.

מביירות נמסר, כי חילופי אש מקלעים היו במחנות שאתילה וכורג' אלבראג'נה.

ועידת חרום

ועידת חרום של הליגה הערבית על „מלחמת המחנות", נפתחה אתמול בתונים, בקריאה לשים קץ מייד לקרבות של ערבים-נגד-ערבים, אך רק מדינות מועטות היו מיוצגות בה בדרג של שרים.

הוועידה, שכונסה עפ"י דרישת אש"ף, אמורה היתה להתקיים בדרג של שרי חוץ, אך הופיעו רק 4 מהם — מירדן, עירק, תוניסיה וקאטאר.

יתר 21 המדינות החברות בליגה, שיגרו נציגים נמוכים יותר, בחלקו בשל ההתנגדות החריפה לוועידה מצד סוריה.

(ע"ר וע"צ)

תרופה נגד „פסוריאזיס"

בוסטון. — צורה של ויטמין די הוכיחה את עצמה כיעילה בטיפול בחולים הסובלים ממחלת העור פסוריאזיס (ספחת), אמר חוקר רפואי.

ד"ר מייקל הוליק מאוניברסיטת טאפטס מסר, כי במחקרים מוקדמים שנערכו לאחרונה היתה תגובה מצויינת לצורה אקטיבית יותר של ויטמין די אצל חולי פסוריאזיס שלא הגיבו על צורות טיפול אחרות. (ע"ר)

בשנתיים הבאות יוקמו מועצות פועלים חדשות במגזר הערבי

מדובר ב־2 עד 6 מועצות ● הקמתן נתונה לאישור הוועד הפועל

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

שנתיים עד שש מועצות פועלים חדשות יוקמו במגזר הערבי בשנתיים הקרובות. דברים אלה מסר אתמול סגן יושב־ראש האגף לארגון ולמועצות פועלים נאווף מצאלחה.

מצאלחה אמר את הדברים במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בתל־אביב בעקבות אישור מינויו על־ידי הוועדה המרכזת של ההסתדרות. הקמת המועצות נתון לאישור הוועד הפועל.

העמקת שיתוף־פעולה

יושב־ראש האגף גדעון בן־ישראל אמר במסיבת העיתונאים, כי מינוי מצאלחה הוא ביטוי לתפיסה העקרונית של העמקת שיתוף־הפעולה בין יהודים וערבים, בתקופה זאת, המאופיינת על־ידי הקצנה הולכת ומעמיקה.

ביטול המחלקות

מצאלחה מונה בעקבות ביטול המחלקה לשילוב העובד הערבי, שבראשה עמדו יעקב כהן ואחריו ראובן קצב וביטול המחלקה לוועדי עובדים ערביים.

מצלחה מסר כי עם ביטול המחלקות, צעד בעל משמעות פסכולוגית חשובה, יצטמצם גם תקן העובדים משלושים וחמישה לעשרה. בן־ישראל מסר על תכנית העבודה של יחידת המעקב לשילוב העובד הערבי והדרוזי במועצות הפועלים ברחבי הארץ.

עלייה בפשיעת בני־נוער ערביים עקב מצוקת חינוך

מצוקת החינוך הערבי בישראל גורמת לעלייה בפשיעה של בני הנוער הערבי, המהווים כיום 28 אחוז מכלל העבריינים בארץ. זאת נמסר כיום א' במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב, לרגל כינוס ארצי (שייערך ב־17 וב־18 בדצמבר) של המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, שידון בבעיות החינוך הערבי. חבר ההנהלה של המרכז הבינלאומי לשלום ואליד צארק אמר, כי הכינוס יביא לידיעת הציבור היהודי את מצוקת החינוך הערבי, שהוזנח לדבריו תקופה ממושכת.

ד"ר מג'יר אל חאג' מרצה לסוציולוגיה באוני־ברסיטת חיפה עמד על בעיית חוסר חדרי לימוד במגזר הערבי, על תחזוקתם הגרועה של חדרי־הלימוד השכורים, על כך שאין מסגרות חינוך מיוחד, אין שרות פסיכולוגי וממוצע התלמידים בכיתה הוא 32 לעומת 26 במגזר היהודי.

קא"ל דורשת ממשרד התחבורה רשיון תפעול כחברה עצמאית

מאת יוסף גלילי
כתב „על המשמר"

במלאות עשור להקמת קא"ל — החברה המטיסה את התוצרת החקלאית של ישראל לאירופה — חזרו ודרשו מני־הליה להעניק לה רשיון תפעול כחברת תעופה עצמאית.

הם טוענים כי דבר זה היה מאפשר לחברה להשתלט על כל היצוא החקלאי בדרך האויר ולהוזיל את עלות התובלה בעוד 10־20 אחוז.

עד הקמתה של קא"ל, ב־1976 עלה מחיר הטסת טון תוצרת חקלאית אלף דולר. בשנה הראשונה להפעלתה הורידה קא"ל את המחיר ל־330 דולר לטונה. כיום התייצב המחיר על 500 דולר, אמר צפריר נלקין, מנכ"ל קא"ל במסיבת עיתונאים, שהתקיימה אתמול לציון עשור ליסוד החברה.

מאז הקמתה, הוסיף נלקין, משמשת קא"ל סמן ימני לפיו מיישרים המתחרים המטיסים תוצרת מישראל ואליה את מחיריהם. קא"ל היא החברה היחידה בעולם שבעליה החקלאים. הם גם לקוחותיה העיקריים והפועלת שלא על בסיס של רווח, אלא להקטנת עלות הה־תובלה.

עד 1.12.86 הטיסה קא"ל 230,000 טונה יצוא חקלאי לחו"ל ו־150.0000 טון מטעני יבוא ארצה. וביצעה כ־2400 טיסות במטוסי ג'אמבו 747. המחזור הכספי השנתי של קא"ל הוא כ־23 מיליון דולר.

לחברה אין רכוש, בגלל העדר רשיון תפעול מתאים ממשרד התחבורה, המונע ממנה פיתוח מואץ. לו ניתן הרשיון היו לחברה כיום מטוסים בשווי 70 מיליון דולר.

הדוברים, סמנכ"ל החברה, גילון זוהר, נציג קא"ל באירופה מרדכי ניבון, מנכ"ל התיפעול יצחק בינוביץ', וראש אגף השיווק דוד צימרמן מסרו כי קא"ל בחרה את קלן כנמל התעופה שלה בגלל מיקומו הנוח באירופה.

לקוחותיה של קא"ל מאחסנים במחסני החברה בקלן את מטעניהם בלא תשלום.

בעליה של קא"ל הם: „ניר שיתופית" (56%), המועצה ליצור ושווק פרחים (18%), המועצה לשווק ירקות (18%) ומועצת הפירות (8%) — שהם בעלים של 50% ממניות „אגרקסקו".

ניצול מירבי של נפח המטוס על־ידי פיתוחים מקוריים מיוחדים של קא"ל תרמו להורדת מחירי התובלה ולהגדלת הריווחיות של התוצרת החקלאית המוטסת על־ידה. חברת קא"ל מעסיקה בארץ ובחו"ל 70 עובדים. מטוס המטענים הראשי „בואינג 747" נחכר בדרך כלל מחברת „אל־על". בעיתות־שיא נחכ־רים מטוסים גם מחברות־תעופה זרות.

ניצול מירבי: מטען חוזר במטוס קא"ל

עו"ד חשוד במסירת הודעה כוזבת

עו"ד יעקב־עידו סימון (27) מבני־ברק, חשוד במסירת הודעה כוזבת למשטרה, כדי ליצור לעצמו אליבי, לאחר שנפתחה נגדו חקירה מטעם לשכת עורכי־הדין אודות פירסום ברבים שעשה לעצמו, בניגוד לחוק.

החשוד הובא אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב, ושוחרר, בהסכמה, בערבות של 3,000 ש"ח. ב"כ המשטרה סמ"ש נתן גולד טען, כי סימון, בעל משרד לעריכת־דין ברחוב שיינקין בתל־אביב, שימש עד לפני כחצי שנה כפרקליט במחלקה האזרחית של פרקליטות המחוז.

תוקם רשות לפיתוח בתי־אבות

הוועדה המרכזת החליטה אמש לאשר את התכנית שהוגשה לה בידי יושב־ראש האגף לבטחון סוציאלי דב פלג, להקמת רשות לפיתוח בתי אבות, כאגף ב„משען", זאת בהתאם להמלצות ועדה מיוחדת לנושא זה בראשותו של ראובן אבל, מנכ"ל קרן „נתיב".

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר צייר בחיוב את התכנית המוצעת ואמר שנוכח הלחץ ההולך וגדל מצד האכלוסיה ההסתדרותית המבוגרת לדיור בבתי־אבות, נוצר צורך בהקמת בתי־אבות נוספים ליד „משען".

קיסר ציין שקיימת היענות חיובית מצד ועדי עובדים להשקיע כספים ברכישת מקומות עבור עובדיהם בבתי אבות. לפי המלצת קיסר תוקם ליד „משען" רשות ובה נציגים מהאגף לבטחון סוציאלי, האגף לאגוד מקצועי, חברת העובדים, נציג בנק הפועלים ונציג „משען", שיהיה מרכז הרשות, שתגייס אמצעים מגורמים שונים.

פרסום ראשון לצילומי ירי מבצעי של מסוקי הקרב של חיל האוויר, שבו הוטבעה סירת מחבלים בנמל צידון (ב־20.11.86). הסיפור המלא מתפרסם בגיליון החדש של בטאון חיל־האוויר. הפיצוץ העז הנראה בתמונה חל, ככל הנראה, כתוצאה מהתפוצצות הדלק והתחמושת שהיו בסירה.
(צילום: בטאון חיל האוויר)

מזכ"ל מפ"ם:

ממשלת האחדות — גולם שקם על יוצרו

מאת רפאל גאון,
כתבנו בדרום

„ממשלת האחדות הלאומית פופולארית למדי וייתכן כי לקראת הבחירות הבאות", שתי המפלגות הגדולות יכריזו על הקמת ממשלה דומה גם לאחר הבחירות. אמר מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות באסיפה פומבית בסניף מפ"ם באשקלון, והוסיף: „אך גם אז כל אחת מהן תחזור אחרי הבוחרים".

גרנות הוסיף כי מפלגת העבודה והליכוד לא „התאהבו" זו בזו, אלא שבלחץ הציבור הנוטה להתרשם בקלות יתירה מ„פירותיה" של הממשלה, עלולה להיווצר אווירה של צורך לאומי. בבחינת „גולם שקם על יוצרו". גרנות הוסיף עוד, כי אם תקום ממשלה כזו שוב, מרכיביה יסכימו לא רק על תוכנית כלכלית, אלא גם על תוכנית מדינית ועיקרון הפשרה הטריטוריאלית של מפלגת העבודה עלול לפנות מקומו לפשרה פונקציונאלית.

מזכ"ל מפ"ם הסכים שממשלת האחדות הגיעה להישגים כלכליים, אך חלק על המחיר שהיה רובו ככולו על חשבון אוכלוסיות הילדים והקשישים.

חלק ניכר מהרצאותו הקדיש גרנות לנימוקים כבדי־משקל נגד מכירת הנשק לאיראן ונגד דרך קבלת ההחלטות.

שר העבודה והרווחה משה קצב נפגש אמש עם תת־שר הרווחה והבריאות האמריקני דון ניומן. הם דנו במזכר ההבנה בין ישראל וארה"ב בתחום השירותים החברתיים.
(צילום רוני נעמן)

הפדיון מייצוא תפוזי „טבורי" עלה ב־60%

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

שיפור באיכות תפוזי „הטבורי" ודרישה מוגברת לזן זה בארצות סקנדינביה הביאו לעלייה במחירים והפדיון יהיה גבוה ב־60 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

עד כה נשלחו מזן זה, הפותח את העונה בשבדיה, בנורבגיה ובפינלנד, כ־540.000 תיבות לעומת 370.000 תיבות בשנה שעברה, — גידול של 45 אחוז.

לפי הנתונים הסתכם יצוא „הטבורי" לשווקים אלו ב־2,9 מיליון דולר לעומת 1.8 מיליון דולר בעונה הקודמת.

מגינים יוענקו לנכי צה"ל ולעובדי השיקום

שישה נכי צה"ל במלחמות השונות ושישה עובדי אגף השיקום במשרד הביטחון יקבלו את מגיני שר הביטחון במסגרת ארועי „המלחמה לאחר המלחמה", יום מערכות שיקום נכי צה"ל. הטקס יתקיים במשכן הנשיא בירושלים בנוכחות נשיא המדינה, שר הביטחון, הרמטכ"ל ואלופי צה"ל.

יום מערכות שיקום נכי צה"ל יצויין, בפעם הראשונה, בשורה של ארועים, שנועדו להעלות על נס את מאבקם של נכי צה"ל לחיים חדשים ואת הסיוע והעזרה של עובדי אגף השיקום במשרד הביטחון. בכוונת משרד הביטחון להפגיש מאות מנכי צה"ל, מימי המחתרות ועד היום הזה עם מאות עובדי אגף השיקום במשרד הביטחון.

ארועי „המלחמה שלאחר המלחמה" יפתחו בקבלת פנים ובטקס שיתקיימו בסוף חודש זה על ידי נשיא המדינה חיים הרצוג ורעייתו. בטקס יקחו חלק נציגי נכים ושישה מהם. בני כהן, משה וייס, רער פאיז, אירית זהרוני, פרץ גור וראובן גלמירי, יקבלו את מגן שר הביטחון. אותו מגן יוענק גם לעובדי אגף השיקום כנציגי המחלקות השונות: יצחק חלפון, טובה בן־יהודה, עודד נגבי, משה ברנרד, ד"ר אלפריד קמחי ומרים רוזן. (עתים)

הוחל בתיקון הנזקים שנגרמו במזרח־ירושלים

עיריית ירושלים החלה בעבודות תיקון הדירות והחנויות שנשרפו או ניזוקו, במהלך ההתפרעויות שהתחוללו בעיר העתיקה בעקבות רצח תלמיד הישיבה אליהו עמדי. משרד האוצר העמיד לרשות העירייה תקציב מיוחד לצורך זה.

ההחלטה לסייע לתושבי הרובע המוסלמי בתיקון הנזקים נתקבלה מחשש שמצב המשפחות הללו ינוצל על־ידי גורמים עויינים בארץ ובעולם כדי לנגח את ישראל וירושלים, ובעיקר בגלל בעייתן של אותן משפחות שנותרו מחוסרות כל, לאחר שנפגעו על ידי גורמים אלימים. בשבוע שעבר שלחה העירייה קבלנים לרובע המוסלמי שבדקו את הנזקים ואמדו את תיקונם בכ־150 אלף שקל.

בעקבות כך פנתה העירייה בבקשה ליושב־ראש ועדת השרים לענייני ירושלים, שמעון פרס. ובסיכום עם משרד האוצר הוחלט שהממשלה תסייע במימון בתיקונים. (עתים)

ראשי ערי הפיתוח:

נאבק נגד ההחלטה לבטל הפטור החלקי

ראשי ערי הפיתוח החליטו אמש לפתוח במאבק נמרץ נגד כוונת האוצר לבטל את הפטור החלקי ממס הניתן לתושבי ישוביהם. יושב־ראש פורום ערי־הפיתוח, שאול עמור מסר לכתב עתי"ם כי בישיבת חירום שהתקיימה אתמול בתל־אביב הוחלט על התנגדות מוחלטת לפגיעה בפטור החלקי הניתן לתושבים בעיירות הפיתוח, המתחייב מעצם מגוריהם שם.

מר עמור ציין כי ההנחה שניתנה עד עתה מיועדת לכיסוי חלק מההוצאות של התושבים, הנובעות מעצם המגורים במקומות מרוחקים ממרכז הארץ, כגון: טלפון, רכב, ונסיעות, קבלת שירותים רפואיים ועוד.

הפורום החליט גם לדרוש פגישה דחופה עם ראש הממשלה יצחק שמיר ושר האוצר משה ניסים, כדי להביא בפניהם את בעיותיהם המיוחדות של תושבי ערי הפיתוח. (עתים)

טלקס

● **מחשב חדש: כותב ב־40 שפות**

מחשב המסוגל לכתוב ב־40 שפות וגם לצרף תיאורים גרפיים של תמונות בעת ובעונה אחת על אותו עמוד, הוצג אתמול על־ידי חברת „מיזן" במסיבת עיתונאים במלון „דן" בתל־אביב. סגן מנהל „מיזן" מיקי שיינפלד אמר, כי החברה עוסקת ביבוא, הפצה ושיווק של מערכות ממוחשבות.
(עתי"ם)

קיבל 7 שנים על דקירת אשתו למוות ויצא מחייך

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

„הנאשם קיפח את חייה של אשה צעירה. הוא לא הסתפק בדקירה אחת אלא דקר את המנוחה מספר דקירות" — פסק שופט בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, בהטילו שבע שנות מאסר בפועל על דוד קקון בן 30, שהורשע בהריגת אשתו, ברורית.

בני משפחתה של הנרצחת הת־נפלו על קקון כשיצא מאולם בית־המשפט כשחיוך נסוך על פניו. שוטרים הפרידו בין הניצים. בכתב־האישום המקורי, הואשם קקון ברצח, אולם בעסקת־טיעון שונה הסעיף להריגה.

ביוני השנה, בעקבות ויכוח שהתעורר בין בני הזוג, החלו השניים להכות זה את זה. המנוחה נטלה סכין מטבח, דקרה את הנאשם, ופגעה בו בכבד. במהלך הקטטה הצליח הנאשם להוציא את הסכין מידה, ודקר אותה מספר דקירות.

בלס ,בישל' את אחותי – טען התובע, אך השופטת קבעה: הוא טיפל בה כמו באם

איש העסקים זוכה מתביעה שהאשימה אותו בהוצאת רכוש במרמה מידי קשישה

איש העסקים דוד בלאס זוכה מתביעה אזרחית שהוגשה נגדו, בטענה כאילו הוציא במירמה מאשה קשישה שתי דירות, כספים רבים ודברי־ערך נוספים.

התביעה הוגשה בשנת 1982 לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בשם עזבון הרבנית לאה ברמן, אם החורגת של השר לשעבר, דב ברמן, אשר נפטרה כשנה לפני פתיחת המשפט, אותו המשיך אחיה, יהושע פייטלוביץ'.

בכתב־התביעה נטען, כי דוד בלס הוציא במשך 5 שנים שקדמו ל־1980 במירמה ובמעשים לא כשרים תכשיטים וכספים וכן שתי דירות, האחת ברחובות והשניה בירושלים.

במהלך המשפט התברר, כי הרבנית לאה ברמן ז"ל היתה נשואה לרב יצחק ברמן, אביו של ח"כ לשעבר יצחק ברמן. בעלה נפטר בשנת 1974 ואז נותרה האשה בודדה. באותן שנים הכירה לאה את דוד בלס, דרך אשתו רחל, שהיא קרובת־משפחתה. בשנת 1974, נטען על־ידי התביעה, נתנה לאה ברמן לגב' בלס טבעת יהלום ופסנתר עתיק, והיחסים ביניהן התהדקו מאוד.

בלס, באמצעות סניגורו עו"ד דן כהן, טען במשפט, כי הרבנית ברמן התייחסה אליו כאל בנה, בהיותה אז בודדה וזנוחה מצד משפחתה. כן טען, שבלס דאג לה באותן שנים לכל מחסורה וטיפל בה במסירות.

3 עורכי־דין העידו במשפט, כי בשנת 1978 באה הישישה אל בלס וביקשה להעביר אליו את דירתה בירושלים, בראותה אותו כבן מסור. „היא ממש לחצה עלי לקבל את הדירה" — סיפר בלס. בשנת 1980 העבירה לרשותו את דירתה ברחובות.

פייטלוביץ טען במשפט, כי דוד בלס „בישל" את אחותו והשפיע עליה בדרכים פסולות בעזרת מעין „כישוף" ודרכים דומות, שתעביר אליו את הדירות והרכוש, כולל כספים רבים. פייטלוביץ נפטר לפני כשנה, ואת המשפט המשיכו לנהל מנהלי עזבונה של לאה ברמן. השופטת שולמית ולנשטיין, סגנית נשיאת בית־המשפט המחוזי, קבעה בפסק־הדין, כי לא מצאה כאילו פעלה גב' ברמן מתוך חולשה שכלית, או שהיתה השפעה בלתי־הוגנת מצד בלס, שגרמה להעברת הדירות והרכוש. מאידך, הוכח ללא ספק כי דוד בלס טיפל בקשישה כמו באמו. (עתי"ם)

נעצר חשוד שלישי בשוד בבנק יהב — כנראה נהג

מאת זהבה מוזס,
כתבת „על המשמר"

מעצרם של אשר מסר בן 43 מראשון־לציון וחיים תאורי בן 41 מתל־אביב, החשודים בשוד המזויין בבנק־יהב בתל־אביב, שבמהלכו נפצע קשה קצין משטרה, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ב־15 יום.

בשעות הלילה המאוחרות שלאחר השוד נעצר תושב ראשון־לציון בן 32 בחשד שהיה השותף השלישי בשוד. המשטרה חוששת כי העצור היה אמור לשמש נהג והמתין לחבריו ליד הבנק במכונית גנובה.

שני השודדים שנפגעו במהלך קרב היריות הם עבריינים אלימים שהשתחררו מהכלא לפני יותר משנה. בעבר היו השניים מעורבים במקרי שוד מזויין בבנקים ובמלטשות וישבו בכלא שנים רבות. נודע כי המשטרה חוקרת חשדות לפיהם היו השניים מעורבים בכמה ממעשי שוד המלטשות שהיו בתקופה האחרונה בתל־אביב.

אתמול שיחזרו שלושה בלשים ממרחב הירקון את השוד וקרב היריות, שנוהל ליד בנק יהב. „היינו בסיור כשהתקבל באלחוט אירוע על שוד מזויין בבנק־יהב.

הטור השבועי

ביום א' השבוע ליווינו את משה ברעם למנוחות עולמים.

מתוך רגישות סוציאלית עמוקה הקדיש משה בשלוש השנים האחרונות הרבה ממחשבתו, מרצו וזמנו לציבור הגימלאים. הוא השתתף בכל המאבקים הציבוריים של הסתדרות הגימלאים. אישיותו, מעמדו הציבורי והחברתי, יכולת השכנוע שלו הוסיפו משקל רב למערכות הגימלאים.

לפני חצי שנה חגגנו את יום הולדתו ה־75.

בדברי הברכה והערכה של שרים, ראשי ההסתדרות והמפלגה, דברי שותפים לדרכו באו לידי ביטוי ההערצה וההוקרה לה זכה משה מנבחרי העם ומשכבות עממיות רחבות. בדברי תשובתו סיכם פרקי חיים, העלה ערכי מוסר ורוח מול תופעות שליליות בחיינו ודיבר על תכניות לעתיד. לפנינו היה אדם במלוא כושרו השכלי והגופני, ביכולת נדירה של ביטוי לא העלינו על הדעת שמסיבת יום ההולדת יהיה גם מפגש פרידה נפשית.

מותו בטרם זמן הוא אבידה כבדה לעם לתנועת העבודה ולהסתדרות הגימלאים.

בסניפים —

חולון —

ב־4 בדצמבר ש.ז. נערכה באולם „מופת" עצרת במלאת 100 שנה להולדת בן־גוריון. על האיש והמנהיג דיבר הח' יוסף אלמוגי נשיא ברית ראשונים. אהרן מוזס סיפר על מטרותיה של ברית ראשונים. את דבר ההסתדרות הביא משה רינת מזכיר מועצת הפועלים. ברוריה צורף מערך קראה פרקי מקרא מכתבי בן־גוריון. פתח ונחנה עמנואל אהרוני.

תל־אביב —

במלוא מועדון הגימלאים הרצה מוקי בר־זוהר על אגדת דוד בן־גוריון, במסגרת המפגשים החדשיים. צבי אל־פלג הרצה על ירדן ואש"ף.

חדרה —

סידרת הרצאות לגימלאיות חברות נעמ"ת מחדרה והסביבה במסגרת סקירת עתונות חופשית. בהשתתפות הח' ישראל שיוו נפתחה בראשית החודש דברי פתיחה השמיעה מזכירת נעמ"ת — הדי פלכטמן.

מחוז חיפה —

ב־30 בנובמבר ש.ז. התקיימה מועצת מחוז בבנק הפועלים. יו"ר גימלאי חיפה הח' י. בלושטיין הציג את בעיות הגימלאים בשירותי הבנק. הח' משה צפריר סקר את פעילות הבנק והבטיח להתחשב בטענות. הח' קמחי הסביר את מכלול התנהגות המניות.

קרית־מוצקין —

לאחר הפגרה החלה פעילות ענפה וחידוש המכללה בימי שני וחמישי לאחר הצהרים. בתכנון טיולים מסובסדים.

קרית־חיים —

ב־1 בדצמבר התקיימה אספה בהשתתפות יו"ר המחוז שסקר את פעילות הסתדרות הגימלאים שנת בן־גוריון וציון 66 שנה להסתדרות. הנחתה הח' מזל אופיר.

תקון טעות —

בדברי א. אברהמוביץ בטור השבועי בשבוע שעבר, נפלה טעות בהדפסת וצריך להיות – **שההסכם בין המעסיקים והעובדים היה כי המעסיקים יפרישו אחוז אחד והעובדים חצי אחוז.**

מפ"ם אבלה
במותו של
משה ברעם
מנציגיה הבכירים
של תנועת העבודה

אנו מביעים את צערנו ומשתתפים
באבל המשפחה
על מותו של
משה ברעם ז"ל
מנהיג תנועת העבודה
סניף מפ"ם ירושלים

לרותי ואליהו אליאסף
אתכם באבלכם
בנפול
בועז
בעת מילוי תפקידו
בית שריד

לענת אלי והמשפחה
אתכם באבלכם במות האב והסב
חיים רון
קיבוץ זיקים

בפלילים

שיראזי הנמלט נתפש מאחורי הכורסה בסלון

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

משטרת תל־אביב לכדה שלשום את העבריין רוני שיראזי בדירת חברו בתל־אביב. שיראזי, שפוט לשנתיים מאסר בגין התפרצויות ונחשב לעבריין אלים ומסוכן לציבור. ב־22.9.86 קיבל חופשה מהכלא למשך שלושה ימים אך לא שב עם סיומה לכלא רמלה. בלשים התחקו אחר תנועותיו זמן רב, וכאמור אותר בדירת חברו השוכנת בקומה ה־11 בבניין רב קומות בדרום תל־אביב.

שלשום בלילה סמוך לשעה 3 לפנות בוקר נכנסו הבלשים לדירה ושיראזי שהבחין בהם יצא דרך החלון וטיפס כחתול ממרומי הקומה ה־11 על צנורות הבניין לקומה ה־12. הרודפים ירו אחריו יריות אזהרה באויר והנמלט חדר לדירה בקומה ה־12 דרך חלון חדר השירותים שלה. מדירה זו חמק לדירה הסמוכה, שם נתפש כשהוא מסתתר מאחורי כורסה בסלון ובידיו סכין.

האחרון בשלישיית שודדי הקשישים קיבל 8 שנים

מאסר 8 שנים בפועל ועוד 4 שנים על תנאי נגזרו אתמול על זכריה סרי, בן 26 מיפו, שהורשע בשוד אכזרי של זוג קשישים בדירתם ביפו.

סרי הובא לדין בפרשה יחד עם שניים אחרים, אשר הודו במעשה ונידונו לא מכבר למאסר 5 שנים כל אחד. הנאשם האחרון כפר באשמה, אך נמצא אשם ע"י השופט ארמונד לוי, אשר גינה במילים חריפות ביותר את המעשה.

התובעת עו"ד רות פרידמן מפרקליטות מחוז תל־אביב סיפרה במשפט, כי שלושת השודדים הצטיידו ב־26.2.86 בגרבונים שקופים לכיסוי פניהם, כפפות, חבלים ואביזרים נוספים, והצטיידו בשני אקדחים כדי לבצע זממם. בשעה 21.00 הם הגיעו לבית משפחת נג'יה ויעקב אליהו, בני 80 ויותר, ברחוב 53 ביפו, וניתקו את זרם החשמל. משפתח הבעל את הדלת — דחפוהו פנימה וסגרו אחריהם. הנאשם סרי תפס את הישישה, הפילה בכוח וישב עליה, חסם את פיה והיכה בה מפעם לפעם באקדחו על מנת שתספר לו היכן מוסתר כסף. שני חבריו תקפו את הישיש, קשרוהו ברגליו וידיו וחסמו את פיו בסמרטוט, היכוהו ובעטו בו והחלו חיפושים אחר הכסף. (עתי"ם)

מפיצי סרטים נאשמים בהסדר כובל

מאת לאודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

חמישה מפיצי סרטים, המאורגנים בהתאחדות מפיצי הסרטים, הנהיגו הסדר כובל בלתי חוקי (קרטל), על־ידי כך שמנעו בצורה מתואמת השגת סרטים על־ידי גופים מוסדיים (כגון האוניברסיטה העברית, תיאטרון ירושלים ומוזיאון ישראל) ולמנוע תחרות של גופים אלה בבתי הקולנוע בירושלים. כך טוען הממונה על ההגבלים העיסקיים במשרד התעשייה והמסחר בכתב־האישום שהוגש לבית־המשפט השלום בתל־אביב.

לאמנון שמשי ולכל המשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב
בית עין־השופט

אנו משתתפים באבלו של חברינו
דוד נשיא ומשפחתו
במות האב
יצחק נשיא
קיבוץ עין־החורש

עם אביגדור פרידה וכל המשפחה
משתתפים בצערכם על מות האם
לאה רובנשטיין
קיבוץ אילון

על מות
משה ברעם ז"ל
מחלוצי תנועת העבודה
ונאמני הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשירותים
אבלה ומשתתפת בצער המשפחה
„קרן מקפת"
מרכז לפנסיה ותגמולים
ההנהלה והעובדים